

REFERAT Økonomiudvalget 2018-2021 d. 03-11-2021

Mødedato Onsdag d. 03. november 2021 kl. 08:30

Mødested Økonomiudvalgsværelset

Indholdsfortegnelse

Opfølgning på forsørgelses- og sikringsydelse 2. halvår 2021.....	3
Effekt- og økonomiopfølgning 2. halvår 2021 for Odense Kommune.....	10
Anlægsopfølgning 2. halvår 2021 for Odense Kommune.....	26
Omprioritering af midler til Trafikregulering på Munkebjergvej.....	36
Tilsagn om støtte til almene ungdomsboliger Centertorvet, Højstrupvej 51-65, 5200 Odense V.....	39
Omprioritering til gartneriindsats.....	43
Whistleblowerordning i Odense Kommune.....	47
Beredskab Fyn - godkendelse af vedtægtsændringer.....	57
Odense Renovation A/S - takster for affaldshåndtering 2022.....	60
Odense Renovation A/S - godkendelse af fremlejeaftale på Odense Nord Miljøcenter.....	66
Fleksible udlejningsaftaler i almene boliger.....	69
Lukket: Mulig udstilling på Møntergården 2022 - 2024.....	75
Odense står sammen mod banderne: Status på Odense Kommunes bandeindsats.....	76
Introduktion i forbindelse med nyt Byråd 2022-25.....	85
Status på sommeren 2021 i Odense.....	87
Trivselsmåling 2021.....	88
Årligt foretræde Odense Havn A/S.....	89

Punkt 1: Opfølgning på forsørgelses- og sikringsydelse 2. halvår 2021

00.30.00-S00-48-20

Resume

Forvaltningen giver i denne sag opfølgning og overblik over økonomien for området for forsørgelses- og sikringsydelse. På udvalgsrådet vil forvaltningen også give de halvårlige effekt- og økonomiopfølgninger. Sagerne giver samlet set status på forvaltningens økonomi.

Udgiftsskønnet på de særlige driftsområder er reduceret med 295,9 mio. kr. siden budgetlægningen i sommeren 2020, heraf 42,2 mio. kr. ved denne opfølgning. De lavere udgifter nu skal fortsat ses i lyset af den positive udvikling i beskæftigelsen.

Budgettet blev lagt på et tidspunkt med stor usikkerhed om COVID-19's påvirkning af ledigheden. Det afspejledes også i økonomiaftalen mellem regeringen og KL, hvor kommunerne blev kraftigt kompenseret på grund af COVID-19.

Konjunkturerne er siden blevet bedre. Derfor blev der lavet en ny statslig midtvejsvurdering i sommeren 2021, hvor Odense er reguleret med 124,3 mio. kr. Til trods for reguleringen forventes en reservationspulje på 159,1 mio. kr. for 2021. Allerede nu må der forventes endnu en statslig regulering af udgiftsskønnet for 2022.

Der bliver i denne sag søgt om at flytte mindreforbruget fra styringsområdet Særlige driftsområder under Beskæftigelses- og Socialudvalget til reservationspuljen under Økonomiudvalget.

Det indstilles at afslutte investeringsprojektet Tværfagligt team 2.0 efter udløb af projektperioden den 31. marts 2022, da projektet ikke har realiseret den forventede gevinst.

Det indstilles videre, at investeringsprojektet Vollsmose Aktivitetsparate ophører og omlægges til Alle skal med i Vollsmose fra Budget 2022.

Effekt

Dette er en opfølgningssag og har dermed ikke direkte betydning for Odensemålene.

Investeringsprojekterne skal bidrage til Odensemålet om, at flere odenseanere kommer i job og på vej til job. Det forventes, at investeringerne, der rammer bredt og dermed styrker indsatsen over for Beskæftigelses- og Socialforvaltningens målgrupper, samlet set medfører, at flere borgere i Odense kommer i job.

INDSTILLING:

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Den samlede økonomiopfølgning for området for forsørgelses- og sikringsydelse.

2. Der flyttes i alt 42,2 mio. kr. i 2021 fra Beskæftigelses- og Socialudvalget på styringsområdet Særlige driftsområder til reservationspuljen under Økonomiudvalget vedrørende budgetgaranterede områder og øvrige overførsler.
3. Status på investeringsprojekterne.
4. Investeringsprojektet Vollsmose Aktivitetsparate ophører og omlægges til Alle skal med i Vollsmose fra Budget 2022.
5. Investeringsprojektet Tværfagligt team 2.0 afsluttes efter udløb af projektperioden den 31. marts 2022.

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Beskæftigelses- og Socialudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Forvaltningen giver i denne sag opfølgning og overblik over økonomien for området for forsørgelses- og sikringsydelse. På udvalgmødet vil forvaltningen også give de halvårslige effekt- og økonomiopfølgninger. Sagerne giver samlet set status på forvaltningens økonomi.

Denne opfølgning er suppleret med et bilag, der giver et overblik over ledighedsudviklingen og den generelle mængdeudvikling på beskæftigelsesområdet.

Derudover indgår opfølgning på investeringsprojekter på beskæftigelsesområdet i opfølgningen på forsørgelses- og sikringsydelse.

Nedenfor gives en status for de enkelte faglige ydelsesområder i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, der tilsammen udgør økonomien for området for forsørgelses- og sikringsydelse.

Særlige driftsområder uden overførselsadgang			
1.000 kr. netto, årets priser	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Mer-/ mindre-forbrug
Budgetgaranterede områder og øvrige overførsler			
Kontanthjælp og uddannelseshjælp	510.286	500.697	9.589
Revalideringsydelse	17.065	16.477	588
Selvørsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse	34.377	32.667	1.710
Integrationsprogrammet - indsatser og tilskud	-402	-1.773	1.371
Sygedagpenge	334.555	338.541	-3.986
Jobklaringsforløb - ydelse	99.111	94.215	4.896
Ledighedsydelse	103.870	102.977	893
Fleksjob inkl. skånejob	307.415	304.993	2.422
Ressourceforløb - ydelse	100.896	100.031	865
Førtidspension	1.190.839	1.189.952	887
Seniorpension	57.083	60.679	-3.596
Seniorjob	8.166	8.706	-539
Beskæftigelsesindsatser	183.236	176.373	6.863
EGU/FGU	12.784	12.784	0
Boligsikring/ -ydelse	247.740	262.888	-15.148
Personlig tillæg/helbredstillæg	15.045	14.921	124
Enkeltydelser	3.863	3.553	310
Handicapkompenenserende ydelser	463	385	79
A-dagpenge, kommunens medfinansiering	552.645	516.075	36.570
Løntilskud (A-dagpenge)	4.513	6.193	-1.680
Samlet	3.783.553	3.741.334	42.219
Projekter med hel eller delvis ekstern finansiering (ikke del af reservationspuljen)			
	-9.356	4.918	-14.274

-/+ = mer forbrug/mindreforbrug

Der skønnes ved denne opfølgning et mindreforbrug på 42,2 mio. kr. på især de konjunkturfølsomme områder A-dagpenge og kontanthjælp. Ledighedsudviklingen går fortsat den rette vej i Odense, da forskellen til landsledigheden er blevet mindre. Ledigheden i Odense er faldet siden juni 2020. Landsledigheden er nu 0,7 procentpoint lavere end i Odense – i slutningen af 2016 var forskellen 2 procentpoint. Det er målet at nedbringe ledigheden til landsniveau senest ved udgangen af 2025. Ledighedsudviklingen fremgår af figur 1 i bilaget.

Der bliver i denne sag søgt om at flytte mindreforbruget til reservationspuljen under Økonomiudvalget fra styringsområdet Særlige driftsområder under Beskæftigelses- og Socialudvalget. Ved budgetvedtagelsen for 2021 var reservationspuljen på -27,1 mio. kr.

De væsentligste budgetafvigelser på udgiftsområderne er berørt nedenfor:

Især på A-dagpenge forventes et stort mindreforbrug på 36,6 mio. kr. Her skyldes mindreforbruget – som indikeret ovenfor - at der er budgetteret med flere ledige, end der forventes nu.

På kontant- og uddannelseshjælp forventes mindreforbrug på 9,6 mio. kr. - ligeledes som følge af den lavere ledighed.

På beskæftigelsesindsatser forventes mindreforbrug på 6,9 mio. kr. Da der er færre ledige end budgetteret, falder behovet for beskæftigelsesindsatser også.

Samlet set er forventet regnskab på sygedagpenge og jobafklaringsforløb nærmest uændret i forhold til seneste budgetopfølgning. Forventet regnskab opjusteres med 4,0 mio. kr. på sygedagpenge og nedjusteres med 4,9 mio. kr. på jobafklaringsforløb. Retten til sygedagpenge under COVID-19 blev forlænget flere gange. Forlængelserne betød, at ingen sygedagpengemodtagere overgik til jobafklaringsforløb indtil den 1. juli 2021. Budgetjusteringerne skyldes primært, at overgangen fra sygedagpenge til jobafklaringsforløb er sket lidt senere henover sommeren end forventet.

På førtidspension er forventningerne til udviklingen i resten af 2021 stort set uændrede siden seneste opfølgning.

På boligstøtte forventes merforbrug på 15,1 mio. kr. Merforbruget skyldes alene en teknisk ændring. Tidligere har Udbetaling Danmark trukket den månedlige betaling til boligstøtte fra kommunerne i måneden efter. Dette ændres nu til, at betalingen falder i den pågældende måned, og dermed er der 13 månedlige udbetalinger i 2021. Det retter sig op igen i 2022, hvor der igen er 12 månedlige udbetalinger.

Status på investeringsprojekter

Siden sommeren 2017 har Beskæftigelses- og Socialudvalget arbejdet med beskæftigelsesfremmende projekter på beskæftigelsesområdet. Nogle projekter er på baggrund af resultaterne i investeringsperioden permanentgjort, mens andre er ophørt. Permanentgjorte projekter er i dag en del af forvaltningens beskæftigelsesfremmende indsats.

Derudover er der igangsat yderligere projekter, fx i forbindelse med budgetforligsaftalerne.

Forvaltningen giver i denne sag en status på de igangværende investeringsprojekter pr. 31. august 2021.

Investeringsprojekt	Projektperiode	Budgetteret	Budgetteret	Realiseret	Forskel
		gevinst	gevinst	gevinst	
- 1.000 kr. -		Projektperioden	Pr. 31/8-2021	Pr. 31/8-2021	Pr. 31/8-2021
Alle skal med	1. jan 2019 - 31. dec 2022	14.000	7.667	14.618	6.951
Akademikerindsats	1. jan 2020 - 31. dec 2021	12.000	10.000	15.441	5.441
Vollsmose aktivitetsparate	1. jan 2020 - 31. dec 2023	25.653	9.940	2.296	-7.644
Vollsmose jobparate	1. jan 2020 - 31. dec 2023	15.893	6.622	10.359	3.737
SDP: Tværfagligt team 2.0	1. apr 2020 - 31. marts 202	5.731	3.343	1.214	-2.129
SØV	1. jan 2019 - 31. dec 2022	6.043	3.348	1.737	-1.611
I alt		79.321	40.920	45.666	4.746

Alle skal med

Det er formålet med projekt "Alle skal med" at få flere langtidsløse borgere i job og uddannelse ved at bearbejde sociale problemer og skabe større social mobilitet.

Projektet har været i drift siden den 1. april 2019. Der er på nuværende tidspunkt ansat 1 leder og 18 medarbejdere i projektet. Da projektets succesgrad er god, har forvaltningen prioriteret, at flest mulige borgere bliver tilknyttet projektet og derved allokeret en større andel af projektets midler til at ansætte yderligere jobrådgivere. Derfor rummer indsatsen nu løbende 540 borgere.

Projektets bruttogevinst er pr. 31. august 2021 opgjort til 14,6 mio. kr. Bruttogeinsten er opgjort for projektperioden 1. april 2019 – 31. august 2021. Målsætningen på 14 mio. kr. over hele projektperioden er således nået.

Der er afsat samlet 40 mio. kr. i projektperioden fra 2019–2022.

Byrådet har med budgetvedtagelsen den 6. oktober 2021 besluttet at videreføre indsatsen fra 2023 og frem med 10,5 mio. kr. om året.

Akademikerindsatsen

Projektet "Akademikerindsatsen" er vedtaget i budgetforliget til budget 2020.

Akademikerindsatsen har været i drift siden januar 2020. Der er fokus på både den job- og virksomhedsrettede beskæftigelsesindsats. Der er etableret en praktik- og løntilskudsportal i forlængelse af projektet.

Projektet har ved udgangen af august realiseret en bruttogeinst på 15,4 mio. kr. og har dermed nået målsætningen på 12 mio. kr. ved udgangen af 2021. Det er forventningen, at projektet realiserer en bruttogeinst på 6 mio. kr. årligt.

Der er afsat samlet 10 mio. kr. i projektperioden fra 2020-2021.

Byrådet har den 22. september godkendt en treårig forlængelse af investeringsprojektet for akademikerindsatsen i perioden 2022-2024 på 5,2 mio. kr. årligt under Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Vollsmose aktivitetsparate

Projektets opstart blev forsinket af COVID-19, og projektets gevinster ligger fortsat langt fra målsætningen. Projektet har ved udgangen af august realiseret en bruttogeinst på 2,3 mio. kr. Det skyldes primært, at en relativt stor del af borgerne afsluttes til førtidspension i stedet for selvforsørgelse. Derudover overlapper projektets målgruppe med målgruppen for "Alle skal med".

Der er afsat samlet 25,4 mio. kr. i projektperioden fra 2020-2023. Investeringssummen er afsat på de økonomiske styringsområder Service og Særlig drift.

Forvaltningen vurderer, at det fagligt set er et godt projekt, selv om det er en udfordring at nå den økonomiske målsætning. Projektet er efter den COVID-19-ramte opstart på rette vej.

Beskæftigelses- og Socialudvalget fik den 31. august en status på projektet med henblik på på udvalgsrådet den 26. oktober 2021 at tage stilling til, om projektet skal fortsætte eller ophøre. Det blev besluttet at tilpasse projektet for at opnå større effekt.

Byrådet har med budgetvedtagelsen den 6. oktober 2021 besluttet at bygge videre på de gode erfaringer fra "Alle skal med" og give en særligt hjælpende hånd til de ledige Vollsmoseborgere, som i dag står helt uden for arbejdsmarkedet (de aktivitetsparate). Der er afsat 8,0 mio. kr. over en treårig periode fra 2022-2024 under Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Det indstilles, at investeringsprojektet Vollsmose Aktivitetsparate ophører og omlægges til Alle skal med i Vollsmose fra Budget 2022.

Dermed fortsætter indsatsen i en ny udformning fra 2022.

Vollsmose jobparate

Investeringsprojektet Vollsmose jobparate er startet op i foråret 2020, og også opstarten i dette projekt har været påvirket af COVID-19 restriktionerne. Projektet har siden efteråret kørt mere planmæssigt. Mange deltagere i projektet er afsluttet til job og uddannelse, hvilket afspejles i en bruttogevinst på 10,4 mio. kr. Der er afsat 3,8 mio. kr. årligt, så indsatsen har stor effekt.

Der er afsat samlet 15,5 mio. kr. i projektperioden fra 2020-2023.

Sygedagpenge: Tværfagligt team 2.0

Projektets ansættelsesproces af nye medarbejdere blev afsluttet inden nedlukningen af landets jobcentre. Projektets opstart er ligesom de øvrige projekter påvirket af COVID-19 restriktionerne. Projektet har siden efteråret kørt mere planmæssigt og har ved udgangen af august realiseret en bruttogevinst på 1,2 mio. kr., hvilket er under det forventede. Projektet er målrettet sygemeldte ledige og nyligt opsagte. Projektet lykkes med at raskmelde deltagere i projektet, men størstedelen af de raskmeldte er afsluttet til fortsat ledighed.

Der er afsat samlet 4,7 mio. kr. i projektperioden fra 1. april 2020 til 31. marts 2022.

Det indstilles, at projektet afsluttes efter udløb af projektperioden.

Socialøkonomiske Virksomheder (SØV)

Forligspartierne bag budget 2019 vedtog, at Odense Kommune skulle igangsætte en indsats, der skulle styrke samarbejdet med socialøkonomiske virksomheder. Borgmesterforvaltningen fik sammen med Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen til ansvar at udarbejde en indsats, der kunne tilvejebringe disse interesser. Indsatsen blev delt i to spor:

1. Indkøb: Reservere opgaver og kontrakter til socialøkonomiske virksomheder samt øget udnyttelse af de sociale klausuler i kontrakterne med Odense Kommunes leverandører. Denne indsats forventes at skabe 72 jobs til ledige på kanten af arbejdsmarkedet.
2. Tiltrækning af nye socialøkonomiske virksomheder samt iværksætteri: Ved hjælp af intensiveret indsats for at tiltrække og skabe nye socialøkonomiske virksomheder forventes det, at der samlet kan skabes 30 jobs til ledige på kanten af arbejdsmarkedet.

Byrådet godkendte den 18. august 2021 ophør af indsatsens spor 2 i det omfang, at det er muligt at lukke allerede planlagte indsatser ned.

Indsatsens spor 1 fortsætter uændret.

Med nedlæggelsen af tiltrækningsindsatsen er det forventningen, at projektet ved udgangen af 2022 realiserer en positiv nettogevinst.

Der er budgetteret med en gevinst på 3,3 mio. kr. pr. 31. august 2021, og der er realiseret 1,7 mio. kr.

Økonomi

Reservationspuljen

Reservationspuljen under Økonomiudvalget består af forskellen mellem egne skøn for årets udgifter til området for forsørgelses- og sikringsydelse og KL's skøn for kommunens udgifter til området. Reservationspuljen kan justeres en række gange hen over budgetåret og opgøres i forbindelse med regnskabet.

Reservationspuljen i 2021 forbedres umiddelbart med 42,2 mio. kr. ved denne opfølgning.

Ved budgetvedtagelsen for 2021 var reservationspuljen på -27,1 mio. kr. og forventes nu at ende på 159,1 mio. kr.

Da kommunerne ikke har haft så store udgifter i kølvandet af COVID-19 som forventet, forventes en stor negativ midtvejsregulering i 2022.

I 1.000 kr.	Reservationspulje
Reservationspulje ved Vedtaget budget 2021	-27.106
Vurdering ved 1. halvår 2021-sag	221.801
Reservationspulje efter 1. halvårssag 2021	194.695
Vurdering ved Økonomisk Status 2021	25.627
Reservationspulje efter Økonomisk Status	220.322
Vurdering ved 2. halvår 2021-sag	42.219
Pulje efter 2. halvårssag 2020	262.541
Lov- og cirkulæreprogram (DUT) (sommer 2021)	25.956
Midtvejsregulering (sommer 2021)	-124.519
Særligt tilskud til kommuner med dårlig ledighed	-4.896
Forventet resultat 2021	159.082

Mindreforbruget på 42,2 mio. kr. i denne opfølgning søges flyttet fra styringsområdet Særlige driftsområder under Beskæftigelses- og Socialudvalget til reservationspuljen under Økonomiudvalget:

Budget 2021				
Indstillingspunkt	Budgetomflytning mellem Beskæftigelses- og Socialudvalget og Økonomiudvalget	Særlig drift, ØU (kr.)	Særlig drift, BSU (kr.)	I alt (kr.)
2	Reservationspuljen	42.219.000	-42.219.000	0
	I alt	42.219.000	-42.219.000	0

Bilag

Bilag_Nøgletal_2. halvår 2021_20210930

Punkt 2: Effekt- og økonomiopfølgning 2. halvår 2021 for Odense Kommune

00.30.04-S00-22-21

Resume

I denne sag skal byrådet godkende den samlede Effekt- og Økonomiopfølgning for 2. halvår 2021 for Odense Kommune.

Opfølgningen vedrører Odensemålene, effektmålene og den samlede økonomi. Den giver en indikation på, hvordan det samlede regnskabsresultat for 2021 vil ende. Sagen er sammenskrevet af Borgmesterforvaltningen på baggrund af udvalgsdagsordenerne.

Opfølgning på effekt

Effektopfølgningen viser pæn fremgang for Odensemålene. Der er nye målinger på 11 ud af 20 indikatorer for Odensemålene. Af disse 11 nye målinger går 9 af dem i den rigtige retning. Samlet set forventes der indfrielse af 2021-målsætningen for halvdelen af indikatorerne.

Genåbningen har haft positiv betydning for flere Odensemål. Antallet af private arbejdspladser voksede med 5.000 mellem februar og juli, og ledigheden faldt med ét procentpoint fra april til august 2021. I juli 2021 var antallet af turistovernatninger højere end før COVID-19.

Antal optagne på STEM-uddannelser, som er uddannelser med relevans for robotklyngen, er faldet med 11 pct. Faldet skal ses i lyset af det store optag i 2020, som skyldtes oprettelsen af ekstra studiepladser som reaktion på COVID-19. STEM-optaget er på landsplan faldet med 5 pct.

Opfølgning på økonomi

Opfølgningen viser et tilfredsstillende forventet regnskabsresultat i 2021 for Odense Kommune. 2021 har ligesom 2020 været et atypisk år, hvor der i første halvdel af året har været periodevise nedlukninger af samfundet som følge af COVID-19. Det kan aflæses i det forventede regnskabsresultatet, hvor der har været ekstra udgifter til COVID-19 og tiltag og initiativer, som er blevet skubbet.

Det forventede regnskabsresultat for 2021 viser et samlet mindreforbrug på mellem 165,3 mio. kr. og 210,7 mio. kr. på hele driften. Regnskabsresultatet afhænger af, hvor meget Odense Kommune i sidste ende får i kompensation fra staten til at dække følgeudgifterne til COVID-19. Hovedparten af mindreforbruget vil blive lagt i kassen ved regnskabsafslutningen, mens resten blot vil være forbrug, som skubbes til de kommende år.

- Odense Kommune har på nuværende tidspunkt fået 31,3 mio. kr. i kompensation for merudgifter, som følge af COVID-19 i 2021. Med denne kompensation vil regnskabsresultatet på den almindelige drift (Service) og projekter med ekstern finansiering ende på et mindreforbrug på 12,5 mio. kr. ved årets udgang. Får Odense i stedet kompensation for alle forventede merudgifter til COVID-19, som p.t. er estimeret til 76,7 mio. kr. for hele året, vil regnskabsresultatet på den almindelige drift og projekter med ekstern finansiering ende på et mindreforbrug på 57,9 mio. kr.
- På Særlige driftsområder forventes et samlet mindreforbrug på 152,8 mio. kr., heraf vedrører 159,1 mio. kr. alene området for forsørgelses- og sikringsydelser. Det store mindreforbrug på området skyldes, at der oprindeligt er budgetteret med langt flere ledige, end der forventes på nuværende tidspunkt både på landsplan og i Odense.

I sagen foreslås en række budgetændringer og opgaveflytninger mellem udvalgene. De er beskrevet nærmere i bilaget med budgetændringer.

Der indgår endvidere i sagen en politisk godkendelse af administrativt tildelte garantier knyttet til byggeprojekter.

Effekt

Effektopfølgningerne skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsmål.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender Effekt- og Økonomiopfølgning for 2. halvår 2021, herunder:

1. Der foretages budgetændringer og opgaveflytninger mellem udvalgene og styringsområder som beskrevet i bilag.
2. Der flyttes midler til afledt drift fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget på 1,3 mio. kr. i 2021, 2,4 mio. kr. i 2022, 2,4 mio. kr. i 2023 og 2,3 mio. kr. i 2024 og frem. Mindreforbruget i 2021 på 12,7 mio. kr. tilgår kassen, jf. principperne for afledt drift.
3. På driften flyttes der 42,2 mio. kr. i 2021 fra Beskæftigelses- og Socialudvalget til reservationspuljen under Økonomiudvalget vedrørende forventet mindreforbrug på området for forsørgelses- og sikringsydelse i 2021.
4. Der flyttes 21,0 mio. kr. i 2021 fra By- og Kulturudvalget til finansposter til afholdelse af udgift til deponering vedrørende salg af vejbelysningsanlæg.
5. Kommunale garantier for 11 byggeprojekter på 409,4 mio. kr., der jf. sagsfremstillingen er tildelt administrativt.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Dette er årets anden afrapportering på effekt og økonomi. Parallelt med denne sag skal byrådet også behandle en opfølgning på anlægsprojekter og en særlig opfølgning på forsørgelses- og sikringsydelse.

Effekt- og økonomiopfølgningen skal give et helhedsbillede af udvalgenes og kommunens samlede forventninger til 2021. Dette gøres ved at have fokus på udviklingen i de politiske effektmål, økonomi og udfordringer for udvalgene og kommunen som helhed.

Effektopfølgning

I effektopfølgningen præsenteres udviklingen i Odensemålene og udvalgenes effektmål for 2. halvår 2021.

Odensemålene

Effektopfølgningen viser en positiv udvikling i forhold til de forrige målinger på 12 ud af de 20 indikatorer. 5 indikatorer har haft tilbagegang, og 3 indikatorer er uændrede.

Nedenstående tabel viser udviklingen i de enkelte indikatorer under hvert effektmål samt forventninger til indfrielse af ambitionsniveauerne for 2021 og 2023.

Symbolforklaring

Statusprikkerne i halvårsopfølgningerne angiver forventningerne til at indfri ambitionsniveauerne for det indeværende år og for 2023: En grøn statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet forventes indfriet. En gul statusprik (?) viser, at det vurderes lige sandsynligt, at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries. En rød statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet ikke forventes indfriet. Pil op (?) angiver udvikling i ønsket retning, og pil ned (?) angiver udvikling i uønsket retning.

Odensemål	Indikator	Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
Børn og unge bliver klar til fremtiden	Andel børn og unge, der trives mental	94,8% (2020)	94,8% (2021)	● (95,8%)	● (95,8%)	→
	Karaktergennemsnit i de bundne prøvefag	6,8 (2018/19)	7,1 (2019/20)	● (7,1)	● (7,1)	↗
Flere odenseanere i job og på vej i job	Ledighedsprocent	5,3% (apr. 2021)	4,3% (aug. 2021)	● (Højest 0,7%-point over landsgns.)	● (Højest 0,4%-point over landsgns.)	↗
	Erhvervsfrekvens (proxy)	70,8% (jan. 2021)	71,1% (apr. 2021)	● (72,6%)	● (73,9%)	↗
Flere funktiondygtige ældre og handicappede	Andel borgere 80+, der ikke modtager hjemmehjælp eller er på plejecenter	60,4% (jan-aug. 2021)	62,3% (jan-aug. 2021)	● (59,0%)	● (59,5%)	↗
Et sundere Odense	Gennemsnitligt antal huller pr. årgang	1,13 (2019)	1,17 (2020)	● (1,03)	● (0,98)	↘
	Andel unge rygere	1,6% (2020)	0,9% (2021)	● (2,2%)	● (1,2%)	↗
En storby med blandede og velfungerende bydele	Antal personer i udsatte boligområder, som ikke har tilknytning til arbejdsmarkedet eller er i uddannelse	3.569 (feb. 2021)	2.910 (aug. 2021)	● (3.874)	● (3.637)	↗
	Andel borgere, der bor i områder med blandet bebyggelse	70,2% (feb. 2021)	70,4% (aug. 2021)	● (69,8%)	● (70,0%)	↗
	Andel borgere i Odense, som giver udtryk for, at de i høj eller meget høj grad involverer sig i lokalområdet	20,8% (2019)	19,4% (2020)	● (23,1%)	● (25,2%)	↘

Odensemål	Indikator	Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2021 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
En storby i vækst	Antal private arbejdspladser	63.777 (mar. 2021)	64.756 (jun. 2021)	● (65.321)	● (67.813)	↗
	Antal turistovernatninger de seneste 12 måneder	250.559 (feb. 2021)	301.019 (jul. 2021)	● (658.290)	● (753.675)	↗
Byudvikling med kvalitet	Andel borgere, der vurderer, at deres by og bydel giver dem mulighed for at leve det liv de ønsker	63,9% (2019)	65,5% (2020)	● (63,9%)	● (66,7%)	↗
	Andel personer i den udvidede bymidte med mindre end 300 m til grønne områder	76,8% (dec. 2019)	76,3% (sep. 2020)	● (74,1%)	● (74,1%)	↘
En klima- og miljøvenlig storby	Forbrug på kommunens bygninger (tons CO ₂)	10.169 (2021K1)	10.165 (2021K3)	● (11.540)	● (11.000)	↗
	Luftkvalitet (µg/m ³ NO ₂ og PM ₁₀ -partikler)	17,5 (2019)	14,0 (2020)	● (17,75)	● (15,5)	↗
Verdens bedste robotby	Antal robotarbejdspladser	3.900 (2019)	3.900 (2020)	● (4.933)	● (5.799)	→
	Antal optagne på robotuddannelser	2.153 (2020)	1.919 (2021)	● (2.092)	● (2.171)	↘
Færre borgere er relativt fattige	Andel relativt fattige borgere - seneste år	5,9% (2018)	5,9% (2019)	● (5,2%)	● (4,9%)	→
	Andel relativt fattige borgere - seneste tre år	2,2% (2018)	2,5% (2019)	● (2,0%)	● (1,9%)	↘

Der er siden effektopfølgningen for 1. halvår 2021 kommet nye målinger på 11 indikatorer for Odensemålene. I det følgende beskrives udviklingen i udvalgte indikatorer med særligt fokus på indikatorer med nye målinger.

Flere odenseanere i job og i arbejdsstyrken

Det er vigtigt, at så mange odenseanere som muligt bliver en del af et arbejdsfællesskab. Byrådets målsætning er, at Odenses ledighedsprocent skal ned på landsgennemsnittet senest ved udgangen af 2025.

Fra april til august 2021 faldt Odenses ledighed med ét procentpoint fra 5,3 til 4,3 procent. I april var afstanden mellem Odense og landsgennemsnit på 0,8 procentpoint. Det var i august mindsket til 0,7 procentpoint. Målsætningen for 2021 er at ligge højst 0,7 procentpoint over landsgennemsnittet, hvilket forventes at blive indfriet.

Erhvervsfrekvensen udtrykker, hvor stor andel af borgerne i den erhvervsaktive alder, der står til rådighed for arbejdsmarkedet. Erhvervsfrekvensen er mellem januar og april 2021 steget med 0,3 procentpoint. Den ligger nu på 71,1

pct., hvilket er næsten samme niveau som før COVID-19, hvor den lå på 71,2 pct. Ambitionen er at nå landsgennemsnittet senest ved udgangen af 2027.

5.000 flere private arbejdspladser i kølvandet på genåbningen

Byrådet har som mål, at antallet af private arbejdspladser skal vokse, fordi de er fundamentet for fremtidens velfærd. Antallet af private arbejdspladser blev negativt påvirket af COVID-19, men i kølvandet på genåbningen efter vinterens nedlukning har væksten været historisk høj.

Indikatoren for private arbejdspladser er steget med 1.000 mellem 1. og 2. kvartal 2021. Fordi der er sæsonudsving i antallet af private arbejdspladser, beregnes indikatoren som et gennemsnit over de seneste 12 måneder. Det gør derimod også, at den er ikke velegnet til at vurdere den helt aktuelle udvikling. Her kan man i stedet se på de rå månedstal.

I november 2020, lige inden vinterens nedlukning, var der 65.336 private arbejdspladser. Med anden nedlukning nåede antallet af private arbejdspladser sit laveste niveau i februar 2021 med 62.961. Mellem februar og juni 2021 voksede antallet af private arbejdspladser med omkring 5.000. I juni 2021 var der således næsten 68.000 private arbejdspladser, hvilket er det hidtil højeste antal.

Fald i optag på de relevante uddannelser for robotklyngen

Et vigtigt mål i forhold til robotklyngens fremtidige vækst er en stærk fødekæde af kvalificeret arbejdskraft. Det måles ved antal optagne på videregående STEM-uddannelser i Odense. STEM dækker over områderne naturvidenskab, teknologi, ingeniørvidenskab og matematik.

Antal optagne faldt med 11 pct. fra 2.153 til 1.919 mellem 2020 og 2021. Målsætningen for 2021 på 2.092 optagne blev dermed ikke indfriet i år. Faldet skal ses i lyset af, at optaget var særligt stort i 2020, fordi der blev oprettet ekstra studiepladser som reaktion på COVID-19. På landsplan faldt antal optagne på STEM-uddannelser med 5 pct. fra 2020 til 2021.

Turismen vendte tilbage i juli

Turismen har været hårdt ramt af COVID-19. Turismen måles ved antal turistovernatninger de seneste 12 måneder. I juli 2021 var denne opgørelse på omkring 300.000 overnatninger. Det er en stigning siden forrige måling fra februar 2021 på omkring 250.000. At opgørelsen går på de seneste 12 måneder, slører dog sommerens høje overnatningstal.

Med næsten 73.000 overnatninger var juli 2021 på et noget højere niveau end før COVID-19. Turistovernatningerne ser altså ud til at være vendt tilbage efter en svær tid. Tingene er dog ikke helt som før COVID-19. Antallet af udenlandske overnatninger i juli 2021 var på lidt under halvdelen af antallet i juli 2019. De mange overnatninger skyldes altså især flere danske overnatninger.

Bydelene bliver mere blandede og velfungerende

Byrådet har som mål, at Odense skal være en by med blandede og velfungerende bydele, hvor alle er med. Der er flere tegn på, at det går i den rigtige retning med dette effektmål.

Antallet af personer i udsatte boligområder, som hverken har tilknytning til arbejdsmarkedet eller er i uddannelse, faldt med 660 personer mellem februar og august 2021. Dette store fald er udtryk for to forhold. For det første er Højstrup-kvarteret og Korsløkke Øst siden sidste år ikke længere kategoriseret som udsatte boligområder. For det andet gør de store ændringer i Vollsmose, at der er fraflytning fra området.

Hvis man tager højde for disse to forhold, er der dog stadig en tendens mod, at færre står uden for arbejdsmarkedet og uddannelsessektoren. Målsætningerne for 2021 og 2023 er indfriet på nuværende tidspunkt.

Andelen af borgere, der bor i områder med blandet bebyggelse, er vokset fra 70,2 til 70,4 pct. fra februar til august 2021. Lige nu er der målopfyldelse for denne indikator både i 2021 og 2023. Udviklingen skyldes især byudviklingen af Gartnerbyen. Området har nemlig en ret blandet bebyggelse, og indikatoren stiger derfor i takt med, at folk flytter til området.

Positiv corona-effekt på luftkvaliteten i 2020

Byrådet har sat en ambitiøs dagsorden for Odenses arbejde med bæredygtighed, og de seneste opgørelser viser også fremgang i de Odensemål, der handler om klima og miljø.

Den seneste måling på luftkvalitet viser en meget positiv tendens. Luftkvaliteten måles ved partikelforureningen (mikrogram NO₂ og PM₁₀ i luften pr. kubikmeter). Den er mellem 2019 og 2020 faldet med 20 pct. fra 17,5 til 14,0. Målsætningerne for 2021 og 2023 er dermed indfriet i denne måling.

Målingen må formodes at være påvirket af de delvise nedlukninger. Det er derfor forventeligt, at den næste måling vil vise en stigning. Omvendt vil trafikale tiltag som fx skærpelse af kravene i miljøzonen og letbanens kommende opstart medføre en faldende luftforurening. Derfor forventes der fortsat målopfyldelse i 2021 og 2023.

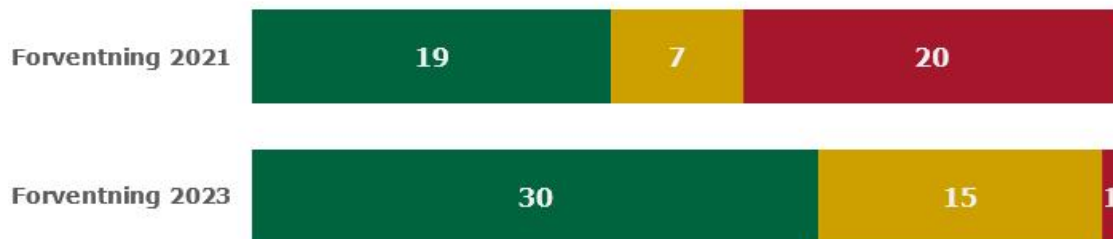
CO₂-forbruget på kommunens bygninger fastholder sit niveau fra sidste måling. Med en udledning på lige over 10.000 tons CO₂ fra 4. kvartal 2020 til 3. kvartal 2021, ligger udledningen under ambitionen på 11.000 tons i 2023. COVID-19 vurderes stadig at påvirke opgørelsen, og der forventes derfor en stigning, når forbruget gøres endeligt op for 2021. Der forventes fortsat målopfyldelse i 2021.

Udvalgenes effektmål

Som det ses af nedenstående figur, viser udvalgenes effektopfølgninger, at 2021-ambitionen forventes indfriet for 19 af de 46 indikatorer, imens ambitionen ikke forventes indfriet for 20 af de 46 indikatorer. For de resterende 7 indikatorer vurderes det lige sandsynligt, at målsætningen indfries, som at den ikke indfries.

På lidt længere sigt er forventningerne mere positive. Det vurderes, at 2023-ambitionen sandsynligvis vil blive indfriet for 30 af de 46 udvalgsindikatorer.

Status for udvalgsmaal

Udvalgenes effektopfølgninger kan ses i det vedlagte bilag.

Opfølgning på driftsøkonomi

I det følgende afsnit vises en opfølgning på den samlede driftsøkonomi i Odense Kommune med forventet regnskabsresultat for 2021.

Gennemgangen af opfølgningen er opdelt således:

1. Hurtigt overblik over forventet regnskabsresultat vist via trafiklys.
2. Forventet regnskabsresultat fordelt på udvalg og rammer vist i tal.
3. Opfølgning på området for forsørgelses- og sikringsydelse – beskrivelse af området.
4. COVID-19 udgifter i 2021 - beskrivelse af området.
5. Resumé af udvalgenes egne opfølgningssager (indstilling og beslutning fra hvert udvalg er vedlagt som bilag).
6. Opfølgning på det finansielle område.
7. Opfølgning på indtægtssiden.
8. Budgetændringer og opgaveflytning i sagen (beskrives mere detaljeret i bilag).
9. Kommunale garantier.

1. Hurtigt overblik over forventet regnskabsresultat vist via trafiklys

Nedenstående tabel giver et overblik over det forventede driftsresultat for 2021 generelt og opdelt på styringsområder. Der er særlig fokus på området for forsørgelses- og sikringsydelse, som har sit eget trafiklys.

Forventet driftsresultat 2021 for Odense Kommune

Tema	Status	Kommentar
Økonomien generelt	GRØN	Samlet set forventes der et mindreforbrug på mellem 165,3 mio. kr. og 210,7 mio. kr. på driften svarende til mellem 1,2 pct. og 1,6 pct. af budgettet. Regnskabsresultatet afhænger af hvor stor kompensationen bliver for merudgifter til COVID-19.
Service	GRØN	Der forventes et mindreforbrug på mellem 12,4 mio. kr. og 57,9 mio. kr. på styringsområde Service svarende til mellem 0,1 pct. og 0,7 pct. af budgettet.
Særlige driftsområder	GUL	Der forventes et mindreforbrug på 152,8 mio. kr. på styringsområde Særlige driftsområder svarende til 3,3 pct. af budgettet.
Området for forsørgelses- og sikringsydelse 2021 (Del af Særlige driftsområder)	GRØN	Reservationspuljen fra Vedtaget Budget 2021 blev opgjort til et merforbrug på 27,1 mio. kr. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har ikke haft så store udgifter i kølvandet på COVID-19, hvorfor der ved 2. halvopfølgning forventes et mindreforbrug på 42,2 mio. kr. Dermed er den aktuelle reservationspulje for 2021 på 159,1 mio. kr.
Det finansielle område	GUL	Der forventes merudgifter på 29,7 mio. kr. i 2021.
Indtægtssiden	GRØN	Der forventes merindtægter på 2,0 mio. kr. i 2021.

2. Forventet regnskabsresultat fordelt på udvalg og rammer vist i tal

Driftsøkonomien er opdelt på følgende områder:

- Service, som indeholder udgifter i relation til den almindelige drift.
- Projekter med ekstern finansiering/entreprenøraftaler (kan både ligge under Service og Særlige driftsområder), som indeholder indtægter/udgifter på områder, hvor forvaltningerne modtager midler fra fx ministerier, private fonde mv.
- Særlige driftsområder, som indeholder udgifter til ydelser såsom ledighedsydelse, kontanthjælp mv. og indtægter fra fx refusioner.

I nedenstående tabel viser en detaljeret opgørelse over forventet driftsresultat for 2021 fordelt på udvalg og styringsområder. I opgørelsen er afvigelsen vist med og uden udgifter til COVID-19.

Forventet regnskab 2021 fordelt på udvalg

2021-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2021	Forventet regnskab 2021	Heraf udgifter til COVID-19	Afvigelse med udgifter til COVID-19	Afvigelse uden udgifter til COVID-19
Økonomiudvalget ekskl. reservationspulje 2021	1.730.162	1.674.470	3.000	55.692	21.392
Service	846.929	825.885	3.000	21.044	18.044
COVID-19 pulje ¹⁾	31.300	0	0	31.300	0
Projekter med ekstern finansiering – Service	7.550	5.357	0	2.193	2.193
Særlige driftsområder	844.383	843.228	0	1.155	1.155
Økonomiudvalget - Reservationspulje for 2021 ²⁾	116.862	0	0	159.081	159.081
By- og Kulturudvalget	1.282.790	1.297.996	-43.583	-15.206	28.377
Service	1.318.367	1.333.128	-43.583	-14.761	28.822
Projekter med ekstern finansiering – Service	2.125	8.664	0	-6.539	-6.539
Særlige driftsområder	-37.702	-43.796	0	6.094	6.094
Ældre- og Handicapudvalget	2.339.153	2.374.153	-21.467	-35.000	-13.533
Service	2.382.821	2.416.321	-21.467	-33.500	-12.033
Projekter med ekstern finansiering – Service	-334	-334	0	0	0
Særlige driftsområder	-43.334	-41.834	0	-1.500	-1.500
Beskæftigelses- og Socialudvalget	4.716.552	4.688.471	-562	-14.138	-13.576
Service	942.819	931.880	-562	10.939	11.501
Projekter med ekstern finansiering – Service	197	8.698	0	-8.501	-8.501
Særlige driftsområder ³⁾	3.782.892	3.742.975	0	-2.302	-2.302
Projekter med ekstern finansiering - Særlige driftsområder	-9.356	4.918	0	-14.274	-14.274
Børn- og Ungeudvalget	3.106.060	3.091.183	-14.100	14.877	28.977
Service	3.110.252	3.110.603	-14.100	-351	13.749
Projekter med ekstern finansiering og entreprenøraftaler – Service	16.860	6.227	0	10.633	10.633
Særlige driftsområder	-21.052	-25.647	0	4.595	4.595
Driften i alt	13.174.717	13.126.273	-76.712	165.306	210.718
Service	8.627.586	8.646.429	-76.712	12.457	57.869
Særlige driftsområder	4.632.693	4.479.844	0	152.849	152.849

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

¹⁾ Odense Kommune har ifm. Økonomaftale for 2022 fået en kompensation på 31,3 mio. kr. i 2021 til håndtering af mer- og mindreudgifter som følge af COVID-19. Puljen ligger under Økonomiudvalget og udmøntes ifm. regnskabsafslutningen 2021.

²⁾ Der er indarbejdet flytning af forventet mindreforbrug på 42,2 mio. kr. på området for forsørgelses- og sikringsydelse under Beskæftigelses- og Socialudvalget til reservationspulje under Økonomiudvalget.

Forventet regnskab 2021 med forskellige alternativer for COVID-19 kompensation

2021-priser – 1.000 kr.	Forventet regnskab 2021 med COVID-19 kompensation på 31,3 mio. kr.	Forventet regnskab i 2021 med fuld COVID-19 kompensation på 76,7 mio. kr.
Driften i alt	165.306	210.718
Service	12.457	57.869
Særlige driftsområder	152.849	152.849

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

Det samlede regnskabsresultat på drift forventes at ende med et mindreforbrug på mellem 165,3 mio. kr. og 210,7 mio. kr. Mindreforbruget afhænger af, hvor stor en kompensation Odense får fra staten til at dække merudgifterne som følge af COVID-19.

På styringsområdet Service forventes der et mindreforbrug på mellem 12,5 mio. kr. og 57,9 mio. kr. i 2021. Det dækker den almindelige drift og projekter med ekstern finansiering og entreprenøraftaler.

Hvis udvalgene får dækket alle deres forventede COVID-19 udgifter for hele året, vil alle udvalg, bortset fra Ældre- og Handicapudvalget, ende med et mindreforbrug som regnskabsresultat. Merforbruget ved Ældre- og Handicapudvalget skyldes primært fortsat afvikling af merforbrug fra 2019. Hvis Odense ikke får mere kompensation end de 31,3 mio. kr., som kommunen alle-rede har fået i forbindelse med Økonomiaftalen for 2022, kan der, afhængigt af, hvordan kompensationen fordeles mellem udvalgene, være udvalg, som ender med et merforbrug som regnskabsresultat.

Ses der kun på projekter med ekstern finansiering og entreprenøraftaler under Service forventes der et samlet merforbrug på 2,2 mio. kr. i 2021 for alle udvalg. Merforbruget skyldes primært periodeforskydninger i projekterne. De har ikke som sådan betydning for den almindelige drift, men påvirker regnskabsresultatet i negativ retning.

Med det forventede regnskabsresultat ligger Odense under servicerammen for 2021. Der forventes dermed ikke at være udfordringer med at overholde servicerammen ved årets udgang.

På styringsområdet Særlige driftsområder forventes der et mindreforbrug på 152,8 mio. kr. Det vedrører primært området for forsørgelses- og sikringsydelse, som beskrives særskilt i det efterfølgende afsnit. I det opgjorte mindreforbrug er der desuden indregnet et merforbrug på 14,3 mio. kr. på projekter med eksterne finansieringer under Beskæftigelses- og Socialudvalget. Mindreforbruget kan henføres til betalingsforskydninger mellem afholdte udgifter og finansiering i løbet af projektperioderne, der kan strække sig over flere år.

3. Opfølgning på området for forsørgelses- og sikringsydelse - beskrivelse af området

Reservationspuljen under Økonomiudvalget består af forskellen mellem forvaltningens skøn for årets udgifter til området for forsørgelses- og sikringsydelse og KL's skøn for kommunens udgifter til området. Reservationspuljen kan justeres løbende i budgetåret og opgøres endeligt i året efter budgetåret.

Reservationspuljen blev senest opgjort i august 2021 til et forventet samlet mindreforbrug på 116,9 mio. kr. i 2021. Beskæftigelses- og Socialudvalget har i 2. halvårsopfølgningen en forventning om lavere udgifter på området på samlet 42,2 mio. kr., som nu lægges i reservationspuljen under Økonomiudvalget. Dermed viser den aktuelle reservationspulje et mindreforbrug på 159,1 mio. kr.

De forventede lavere udgifter skyldes lavere udgifter på særligt a-dagpenge og kontanthjælp. Det hænger sammen med, at ledighedsudviklingen fortsat går den rette vej i Odense, og forskellen til landsledigheden er blevet lidt mindre. Det bliver interessant at følge, om denne udvikling også fortsætter i 2022.

4. Opgørelse af COVID-19 i 2021 – beskrivelse af området

Situationen omkring COVID-19 påvirker fortsat den kommunale økonomi i 2021. Derfor skal forvaltningerne fortsat løbende opgøre COVID-19 mer- og mindreudgifter. De økonomiske konsekvenser, der relaterer sig til COVID-19, er i denne sag opgjort pr. 31. august 2021.

På styringsområdet Service er der på tværs af kommunen afholdt nettomerudgifter i relation til COVID-19 på i alt ca. 57,0 mio. kr. Heri udgør merudgifter 74,6 mio. kr., og mindreudgifter udgør 17,6 mio. kr. Forventningerne til hele året beløber sig til nettomerudgifter på 76,7 mio. kr. for hele kommunen.

De største og væsentligste mer- og mindreudgifter relateret til COVID-19 kan henføres til rengøring, vikarer på børne- og ældreområdet mv. For yderligere specifikation henvises til udvalgenes Effekt- og Økonomiopfølgninger.

Odense Kommune har indtil videre fået en kompensation for merudgifter til COVID-19 i 2021 på 31,3 mio. kr. Puljen vil blive fordelt mellem udvalgene ved regnskabsafslutningen. Regeringen og KL er enige om, at der i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2023 skal forhandles om en eventuel efterregulering af kommunernes merudgifter til håndtering af COVID-19 i 2020 og 2021. Borgmesterforvaltningen vurderer dog, at der ikke på nuværende tidspunkt kan forventes, at der indgår en efterregulering i aftalen.

5. Resumé af udvalgenes egne opfølgningssager (indstilling og beslutning fra hvert udvalg er vedlagt som bilag).

I nedenstående afsnit gives der en opsummering af udvalgenes opfølgninger.

Økonomiudvalget

Den økonomiske opfølgning viser, at forvaltningen forventer et mindreforbrug på 21,4 mio. kr. (ekskl. reservationspulje for 2021) ved årets udgang. Heri er indarbejdet en forventning om, at de skønnede mindreudgifter til COVID-19 på 3,0 mio. kr. modregnes.

Mindreforbruget kan hovedsageligt henføres til:

- Mindreforbrug på budgetforligsmidler på 8,5 mio. kr.
- Mindreforbrug på vækstmidler på 11,3 mio. kr.
- Mindreforbrug på barselsudligningsfonden på 4,0 mio. kr.
- Mindreforbrug på sundhedspuljerne og Sundhedsudvalget på 5,6 mio. kr.
- Mindreforbrug ved elever på 3,2 mio. kr.
- Mindreforbrug ved VUS-midler (Voksenuddannelsesstøtte) på 1,2 mio. kr.
- Mindreforbrug på gavekort på 1,0 mio. kr.
- Merforbrug på forsikringsområdet på 12,7 mio. kr.
- Merforbrug på tjenestemandspensioner på 3,6 mio. kr.

Hertil kommer mindreforbrug på reservationspuljen 2021 på 159,1 mio. kr., som vedrører området for forsørgelses- og sikringsydelse.

By- og Kulturudvalget

Den økonomiske opfølgning viser, at forvaltningen forventer et mindreforbrug på 28,4 mio. kr. ved årets udgang. Heri er indarbejdet en forventning om, at de skønnede udgifter til COVID-19 på 43,6 mio. kr. bliver kompenseret.

Mindreforbruget kan hovedsageligt henføres til:

- Mindreforbrug på stabe på 11,1 mio. kr., som primært vedrører puljer, ekstraintægter på kommunalt støttegebyr og ledige stillinger.
- Mindreforbrug på området for drift og anlæg på 15,6 mio. kr., som primært vedrører Vintertjenesten og Kirkegårdsområdet.
- Mindreudgifter på området Byudvikling på 1,0 mio. kr., som blandt andet knytter sig til ledige stillinger og modtagne lønmidler vedrørende letbanens linje 2.
- Mindreforbrug på området Erhverv og bæredygtighed på 0,7 mio. kr., som kan henføres til ledige stillinger og sygedagpengerefusioner.
- Merforbrug på projekter med ekstern finansiering på 6,5 mio. kr., som vedrører indtægtsforskydninger.
- Merindtægter på Særlige driftsområder på 6,6 mio. kr., som vedrører ældreboligområdet og støttet byggeri.

Ældre- og Handicapudvalget

Den økonomiske opfølgning viser, at forvaltningen forventer et merforbrug på 13,5 mio. kr. ved årets udgang. Heri er der indarbejdet en forventning om, at de skønnede udgifter til COVID-19 på 21,5 mio. kr. bliver kompenseret.

Reelt er der kun et forventet merforbrug på 0,2 mio. kr. Det skyldes, at der i merforbruget indgår 13,8 mio. kr., som vedrører afvikling af overført merforbrug fra 2019.

Merforbruget kan hovedsageligt henføres til:

- Merforbrug på 37,7 mio. kr., som vedrører udkørende grupper, plejecentre og botilbud.
- Mindreforbrug på myndighedsområdet på 20,8 mio. kr., som primært kan henføres til statsrefusion, køb af udenbys pladser, hjælpemidler og vederlagsfri fysioterapi.
- Mindreforbrug på området for mad, måltid og frivillighed på 1,6 mio. kr., som vedrører Byens Køkken, caféer mv.
- Merforbrug på puljer og sundhed på 0,9 mio. kr., som knytter sig til sundhed og forebyggelse.
- Mindreforbrug på understøttende funktioner på 4,1 mio. kr., som kan henføres til stabene.
- Merforbrug på Særlige driftsområder på 1,5 mio. kr., som vedrører ældreboligområdet.

Beskæftigelses- og Socialudvalget

Den økonomiske opfølgning viser, at forvaltningen forventer et merforbrug på 13,6 mio. kr. ved årets udgang. Heri er indarbejdet en forventning om, at de skønnede udgifter til COVID-19 på 0,7 mio. kr. bliver kompenseret.

Merforbruget kan hovedsageligt henføres til:

- Merforbrug på det specialiserede socialområde på 9,8 mio. kr., som kan henføres til flere anbringelser og forebyggende foranstaltninger end budgetlagt.
- Mindreforbrug på området for fællesudgifter på 15,3 mio. kr., som vedrører IT-systemer, Udbetaling Danmark, flexjob mv.
- Mindreforbrug på øvrige driftsområder under Service på 6,2 mio. kr., som er sammensat af mindreforbrug på områderne Staben, Job 1, Jobrehabilitering 1 og 2 og merforbrug på områderne Uddannelse 1, Virksomhed og Ydelsen.
- Merforbrug på projekter med ekstern finansiering under Service på 8,5 mio. kr. Det vedrører projekter på social-, uddannelses- og beskæftigelsesområdet, hvor finansieringen (indtægten) helt eller delvist kommer fra eksterne bidragsydere, fx EU, ministerier, STAR mv. Årsagen til merforbruget skyldes betalingsforskydninger mellem afholdte udgifter og finansiering i løbet af projektperioderne.
- Merforbrug på projekter med ekstern finansiering under Særlige driftsområder på 14,3 mio. kr. Det vedrører projekter på beskæftigelsesområdet. Årsagen er, ligesom ved projekter under Service, betalingsforskydninger mellem afholdte udgifter og finansiering i løbet af projektperioderne.
- Mindreindtægter på Særlige driftsområder på 2,3 mio. kr., som knytter sig til refusion for særligt dyre enkeltsager.

Den øvrige del på Særlige driftsområder, som vedrører området for forsørgelses- og sikringsydelse, er beskrevet i tidligere afsnit.

Børn- og Ungeudvalget

Den økonomiske opfølgning viser, at forvaltningen forventer et mindreforbrug på 29,0 mio. kr. ved årets udgang. Heri er indarbejdet en forventning om, at de skønnede udgifter til COVID-19 på 14,1 mio. kr. bliver kompenseret.

Mindreforbruget kan hovedsageligt henføres til:

- Mindreforbrug på skoleområdet på 2,2 mio. kr., som primært skyldes forsigtighed med at budgettere hele budgetrammen på SFO-området grundet hurtig ind- og udmelding af elever.
- Mindreforbrug på dagtilbudsområdet på 17,4 mio. kr., som blandt andet skyldes øgede refusionsindtægter, opsparinger til investeringer og uforudsete udgifter, samt at det visse steder er svært at rekruttere personale decentralt.
- Merforbrug på familie- og forebyggelsesområdet på 6,7 mio. kr., som primært skyldes flere udgifter på anbragte børns skolegang, stigende gennemsnitspriser på både anbringelsesområdet og på forebyggende foranstaltninger.
- Mindreforbrug på projekter med ekstern finansiering og entreprenøraftaler på 10,6 mio. kr., som skyldes periodeforskydninger ved de enkelte projekter.
- Mindreforbrug på Særlige driftsområder på 4,6 mio. kr., som primært skyldes merindtægter i forbindelse med refusion vedrørende særligt dyre enkeltsager.

6. Opfølgning på det finansielle område

På det finansielle område forventes der balance på Odense Kommunes renteindtægter i 2021. Der opleves dog lidt usikkerhed i afkastniveauerne blandt Odense Kommunes kapitalforvaltere, hvor specielt obligationsporteføljen er under pres. Borgmesterforvaltningen har netop foretaget besøg hos samtlige kapitalforvaltere. Formålet med disse besøg har været at afstemme kapitalforvalternes pleje af Odense Kommunes midler. Møderne har endvidere haft fokus på at stille spørgsmål til kapitalforvalternes screeningsmetoder med henblik på forebyggelse af skattesnyd. Der henvises desuden til byrådets behandling af sagen "Tiltag til imødegåelse af skattely" den 24. marts 2021, hvor det inden for lovgivningens rammer tilstræbes at tilvælge virksomheder, der udviser en ansvarlig skatteadfærd.

By og Kulturforvaltningen har i 2021 budgetlagt optag af lån på 8,7 mio. kr., der vedrører forbedring af brandsikring. Anlægsprojektet gennemføres først i 2022, og lånet optages først i 2022.

Der forventes balance på afdrag på lån.

I forbindelse med salg af vejbelysningsanlæg i 2020 har By- og Kulturudvalget modtaget en salgsindtægt på 21,0 mio. kr. i 2021. Odense Kommune skal deponere denne indtægt, da Odense skal kunne foretage et eventuelt tilbagekøb på et senere tidspunkt. Salgsindtægten flyttes derfor fra By- og Kulturudvalgets ramme til balanceforskydninger.

2021-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2021	Forventet regnskab 2021	Afvigelse
Renter	-34.606	-34.606	0
Optag af lån	-140.700	-132.000	8.700
Afdrag lån	212.930	212.930	0
Balanceforskydninger	157.602	178.602	21.000
I alt	195.226	224.926	29.700

'-' = merforbrug/mindreindtægt, '+' = mindreforbrug/merindtægt

7. Opfølgning på indtægtssiden

Indtægtssiden består af følgende områder: indkomstskatter inklusive medfinansiering af det skrå skatteloft, beskatning af grundværdier og aktieselskaber, dødsboskat og forskerskat samt tilskud og udligning.

2021-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2021	Forventet regnskab 2021	Afvigelse
Indkomstskatter inkl. det skrå skatte-loft	-8.347.726	-8.347.726	0
Øvrige skatter	-852.408	-855.556	3.148
Tilskud og udligning	-4.628.088	-4.626.984	-1.104
I alt	-13.828.222	-13.830.266	2.044

'-' = merforbrug/mindreindtægt, '+' = mindreforbrug/merindtægt

På den samlede indtægtsside forventes der en merindtægt på 2,0 mio. kr. ved årets udgang i forhold til, hvad der er budgetteret med i 2021.

Ved området øvrige skatter forventes der en samlet merindtægt på 3,1 mio. kr. Merindtægten er sammensat af forventet:

- Mindreindtægt ved grundskyld på 4,9 mio. kr. i 2021, som skyldes tilbagebetalinger vedrørende fradrag for forbedringer og som følge af klagesager.
- Merindtægt på forskerskat på 7,9 mio. kr., som skyldes, at flere betaler forskerskat end budgetteret på området.
- Merindtægt ved dækningsafgift på offentlige og private ejendomme på 0,2 mio. kr.

Ved indtægter fra indkomstskatter inkl. det skrå skatteloft forventes der ingen afvigelser, da Odense har valgt statsgaranti i 2021.

På tilskud og udligning forventes der en mindreindtægt på 1,1 mio. kr., som skyldes, at den kollektive skattesanktion er større end budgetteret.

8. Budgetændringer og opgaveflytninger i sagen

Der foreslås en række budgetændringer og opgaveflytninger mellem udvalgene og styringsområderne. I nedenstående afsnit er udmøntningen af afledt drift beskrevet. De øvrige budgetændringer og opgaveflytninger er beskrevet i vedlagte bilag.

Udmøntning af afledt drift

Afledt drift er de driftsudgifter, der følger med et nyt anlægsprojekt. Eksempelvis medfører opførelsen af en ny daginstitution, at der kommer udgifter til fx rengøring og græsslåning.

Odense Kommune har principper for, at der altid skal afsættes afledt drift, når der igangsættes nyt byggeri. Den afledte drift afsættes i en pulje under Økonomiudvalget og udmøntes, når anlægget er færdigt.

Ved denne opfølgning udmøntes der afledt drift i 2021 og frem til afsluttede anlægsprojekter i 2021 fra puljen under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget. Der udmøntes 1,3 mio. kr. i 2021 og 2,4 mio. kr. i 2022 og 2,3 mio. kr. i 2024 og årene frem på Service.

Der er vedlagt et bilag, som indeholder en oversigt over udmøntningen på projektniveau.

1.000 kr.	2021	2022	2023	2024 og frem
Afledt drift - Driftsudgifter kommunale bygninger	639	832	832	832
Afledt drift - Køb og salg af bygninger og arealer	234	1.042	1.042	1.042
Afledt drift - Veje, broer og parker	418	426	426	426
Afledt drift - Grønne områder	35	53	51	49
I alt	1.326	2.353	2.351	2.349

Note: Løbende priser

Den resterende del af puljen i 2021 på 12,7 mio. kr. tilgår kassen.

9. Kommunale garantier

Ved opførelse af almene boliger skal Odense Kommune garantere for den del af lånene, der overstiger 60 pct. af ejendomsværdien. Garantien påvirker ikke kommunens låneramme, men en godkendelse indebærer, at kommunen påtager sig en minimal økonomisk risiko. Pr. 31. december 2020 havde Odense Kommune en samlet garantiforpligtelse på ca. 8,1 mia. kr., hvor garantier for de kommunale forsyningsvirksomheder mv. udgjorde ca. 5,8 mia. kr., og garantier for boligformål (primært almene boliger) udgjorde ca. 2,3 mia. kr.

Ved sager om lån og garanti ligger det endelige politiske beslutningsansvar ved byrådet. I praksis har byrådet delegeret ansvarsområdet til By- og Kulturudvalget, som sørger for sagsforberedelse til en politisk behandling i henhold til kommunens kompetencefordelingsplan. Det betyder konkret, at By- og Kulturudvalget har kompetence til at tildele grundkapitaltilskud til nybyggeri af almen boliger inden for den afsatte ramme, som udvalget har fået tildelt i budgettet, mens byrådet skal godkende garantistillelsen, som vedrører den del af lånene, som overstiger 60 pct. af ejendomsværdien.

By- og Kulturforvaltningen er i samarbejde med kommunens revision (BDO) ved at beskrive en ny administrationspraksis for det almene boligområde. By- og Kulturforvaltningen har i forlængelse heraf konstateret, at godkendelse af 11 garantistillelser vedrørende nybyggeri ikke har været administreret korrekt efter kompetencefordelingsplanen. Gennemgangen tilbage til 2016 har således vist, at det udelukkende er nybyggerisager, der ikke er administreret korrekt. Med denne sag bringes dette forhold i orden. Ifald der i revideringen af administrationspraksis mod forventning konstateres yderligere behov for berigtigelse fra før 2016, vil dette også blive forelagt til godkendelse. Garantistillelse vedrørende fysiske helhedsplaner og renoveringer har været administreret korrekt.

På den baggrund forelægges garantistillelse for nedenstående 11 byggerier til byrådets godkendelse. 5 af byggerierne er under opførelse, 5 er afsluttet, og 1 er endnu ikke påbegyndt.

Risikoen i garantierne vurderes minimal, idet der er tale om nybyggeri, og at Odense Kommune kun har haft kendskab til, at der er udløst én garanti på landsplan. De 11 byggerier og den anslåede størrelse på den kommunale garanti, der stilles for dem, er vist i nedenstående tabel.

Afdeling	Boligorganisation	Status på byggeri	Anslået kommunal garanti
Afd. 57 Dalum Seniorbo	Civica	Ikke påbegyndt	45,8 mio. kr.
Afd. 109 Gartnerbyen II	FAB	Under opførelse	44,7 mio. kr.
Afd. 29 Bellinge Fælled	Arbejdernes Boligforening	Under opførelse	34,5 mio. kr.
Afd. 58 Dalstrøget	Civica	Under opførelse	47,1 mio. kr.
Afd. 106 Gartnerbyen I	FAB	Afsluttet	27,9 mio. kr.
Afd. 19 Gartnerbyen	Odense Boligselskab	Under opførelse	30,9 mio. kr.
Afd. 5 Parkvej	Kristiansdal	Afsluttet	24,7 mio. kr.
Afd. 18 Gartnerbyen	Odense Boligselskab	Afsluttet	59,1 mio. kr.
Afd. 124 Christmas Møller Kollegiet	Kristiansdal	Afsluttet	12,5 mio. kr.
Afd. 101 Kongens Karré	FAB	Under opførelse	50,3 mio. kr.
Afd. 27 Bolbroparken II Krakas Vænge	Arbejdernes Boligforening	Afsluttet	31,9 mio. kr.
I alt			409,4 mio. kr.

Garantier for alle afsluttede projekter er optaget korrekt i regnskabet, og med den nye administrationspraksis sikres, at de sidste optages korrekt.

Når den samlede, nye administrationspraksis er beskrevet og godkendt af revisionen, forelægges den By- og Kulturudvalget til orientering.

Økonomi

I sagen lægges der 12,7 mio. kr. i kassen i 2021 fra udmøntning af afledt drift. Derudover sker der en periodisering af budgetlagt lån på 8,7 mio. kr. fra 2021 til 2022. Det giver følgende kassepåvirkning:

1000 kr.	2021	2022	2023	2024	2025
Kassebeholdning	3.989	8.700	0	0	0

Note: -=kassetræk, +=kasseforbedring

De økonomiske konsekvenser af budgetændringer og opgaveflytninger i sagen er beskrevet i bilaget.

Bilag

Effektbilag 2021H2

Udmøntning af afledt drift 2021

Budgetændringer og opgaveflytninger

Udvalgenes indstillingspunkter og beslutninger

Punkt 3: Anlægsopfølgning 2. halvår 2021 for Odense Kommune

00.30.04-S00-26-21

Resume

Anlægsopfølgningen giver byrådet en status på kommunens anlægsprojekter. Byrådet vil i 2021 få to anlægsopfølgninger - én på baggrund af 1. halvår 2021 og én på baggrund af 2. halvår i 2021.

Nedenfor gives et samlet overblik over 2021.

Det samlede overblik 2. halvår 2021

ØKONOMI	GRØN	Der forventes et mindreforbrug på 1-2 mio. kr. på projekter, som afsluttes i 2021.
FREMDRIFT	GUL	Der er på nuværende tidspunkt ikke den ønskede fremdrift på den samlede anlægsportefølje primært som følge af situationen med stigende priser og travlhed i byggebranchen.
PERIODISERING	RØD	Der er et forventet mindreforbrug på 180,6 mio. kr. i 2021, som overføres til 2022 med 115,8 mio. kr. og til 2023 med 64,8 mio. kr.
JORDFORSYNING	GRØN	Der forventes et netto mindreforbrug i 2021 på 31,0 mio. kr., hvor 23,5 mio. kr. overføres til 2022 og 7,5 mio. kr. overføres til 2023.
SALG AF EJENDOMME	RØD	Der forventes mindreindtægter på 21,8 mio. kr. som følge af tidsforskydninger i salget. Mindreindtægten overføres til 2022.

Note: "Grøn" signalerer, at området forventes at være i balance ved regnskabsafslæggelse, "Gul" signalerer, at der er udfordringer på området, og "Rød" signalerer, at der er store udfordringer på området. De præcise definitioner for trafiklysene er beskrevet i bilaget: "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen".

Helt overordnet forventes der stort set balance på de projekter, som afsluttes i 2021. Imidlertid er der ikke den ønskede fremdrift på den samlede anlægsportefølje, hvilket også bevirker, at det er nødvendigt at periodisere en stor del af anlægsbudgettet for 2021 til de næste år.

I lighed med anlægsopfølgningen for 1. halvår bærer denne anlægsopfølgning ligeledes præg af udfordringer med kraftigt stigende priser på såvel varer samt lønninger i byggebranchen. Ud over dette er der udfordringer med rekruttering til at løfte den øgede anlægsportefølje grundet knaphed i arbejdsudbuddet.

Dette betyder, at der imødeses forsinkelser på anlægsprojekter med deraf følgende tidsmæssige forskydninger. Disse forskydninger sammenholdt med det generelle høje anlægsniveau betyder, at anlægsloftet for 2022 er under stort pres.

I denne anlægsopfølgning forsøges der i videst muligt omfang at tage hensyn til denne situation, idet en stor del søges rykket til gennemførelse i 2023.

I bilag 1 er der endvidere en oversigt over samtlige anlægsprojekter i 2021.

Effekt

Sagen er en opfølgning på kommunens anlægsp portefølje og har derfor ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Den samlede anlægsopfølgning for Odense Kommune 2. halvår 2021.
2. Der overføres 189,8 mio. kr. i forventet mindreforbrug i 2021 til forbrug fordelt med 117,5 mio. kr. i 2022 og med 72,3 mio. kr. i 2023. De enkelte projekter fremgår af bilag 1.
3. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling ”Anlægsarbejder på daginstitutionsområdet” på 2,4 mio. kr. i 2021, hvilket er finansieret fra bevillingen Covid-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet under By- og Kulturudvalget.
4. Der flyttes 1,4 mio. kr. i 2021 til bevillingen Covid-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet fra bevillingen legepladser under By- og Kulturudvalget.
5. Der flyttes 2,0 mio. kr. i 2021 til Handlingsplan for mobilitet og byrum fra Øvrige projekter i kvarterplanen under By- og Kulturudvalget.
6. Berigtigelse vedrørende lånoptag til botilbud på handicapområdet, således at den samlede anlægsudgift udgør 97,0 mio. kr., jf. sagsfremstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Anlægsopfølgningen giver byrådet en status på kommunens 136 anlægsprojekter i 2021. Der gives først et overblik over alle anlægsprojekter med en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2021 og derefter et overblik over de øvrige projekter med de største udfordringer. Desuden vises en status på det konjunkturfølsomme anlægsområde, som består af jordforsyning samt køb og salg af ejendomme. I bilag 1 vises samtlige anlægsprojekter.

Der afrapporteres på tre hovedindikatorer for anlægsprojekterne: 1) Økonomi, 2) Fremdrift og 3) Periodisering. Nedenfor forklares indikatorerne, og de er desuden uddybet i bilag 2 "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen 2021".

Økonomi er et udtryk for, om projektet forventes at holde det samlede budget. Der er tale om et flerårigt perspektiv.

Fremdrift beskriver, om det enkelte anlægsprojekt har den ønskede fremdrift.

Periodisering viser, om det enkelte projekt har udfordringer i forhold til at få udgifterne til at følge den budgetlagte periodisering. Her er der tale om ét-årige perspektiver.

Anlægsprojekter i 2021 over 15 mio. kr.

Nedenfor gives et overblik over de anlægsprojekter, som har en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2021.

	Korr. budget 2021	Forventet forbrug 2021	Overførsel 2022-2024 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Økonomiudvalget						
Fra gade til by- omdannelse af Thomas B. Thriges Gade	-195.019.648	-265.019.648	70.000.000	●	●	●
By- og Kulturudvalget						
Fremtidens Vollsmose - byudvikling- og infrastrukturplan	18.501.378	26.000.000	-7.498.622	●	●	●
Skole i Vollsmose	41.702.920	41.702.920	0	●	●	●
VF - Skoler, vedligehold	18.686.000	10.000.000	8.686.000	●	●	●
Nyt H.C. Andersens Hus	-53.577.239	-53.577.239	0	●	●	●
COVID-19-relaterede udendørsstillag på børneområdet	16.174.925	14.174.925	2.000.000	●	●	●
Brandsikring på plejecentre *	39.727.072	19.000.000	20.727.072	●	●	●
Kloakering af kolonihaver	16.659.699	14.659.699	2.000.000	●	●	●
Kloakering af kolonihaver - fase II	37.411.356	27.411.356	10.000.000	●	●	●
Budgetpulje H.C. Andersens Hus fra ØKU	20.000.000	20.000.000	0	●	●	●
Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2027	42.334.916	40.734.916	1.600.000	●	●	●

Økonomi

Der forventes ikke udfordringer på anlægsprojekter med budget over 15 mio. kr.

Fremdrift

Anlægsprojekterne over 15 mio. kr. har på nuværende tidspunkt den ønskede fremdrift.

Periodisering

Der er væsentlige periodiseringsmæssige forskydninger på enkelte projekter.

Herunder er der en kort beskrivelse af nogle af anlægsprojekterne med budget over 15 mio. kr.

Vedrørende Fra gade til by – omdannelse af Thomas B. Thriges gade, så forventes der et samlet mindreforbrug på 70,0 mio. kr., hvoraf 65,0 mio. kr. hovedsageligt skyldes, at P-kælderen er solgt til en dyrere pris, end hvad der var budgetteret med. Odense Kommune skal i fællesskab med Realdania beslutte, om overskuddet skal anvendes til nye projekter, eller om overskuddet skal deles mellem de to parter. Den endelige beslutning herfor tages i 2022. De resterende 5,0 mio. kr. af mindreforbruget skyldes periodiseringer i anlægsprojektet og vedrører den del af projektet, der først kan færdiggøres i starten af 2022.

Fremtidens Vollsmose - byudvikling og infrastrukturplan er i øjeblikket lidt foran forventningen. Dette skyldes, at det har været mest hensigtsmæssigt og dermed mest økonomisk rentabelt at gennemføre anlægsprojekterne i en lidt anden takt end forudsat.

Forskydningerne på Velfærdens Fundament - Skoler skyldes sen frigivelse af enkeltstående bevillinger til lokalområder, idet der søges at opnå synergieffekter mellem bevillingerne.

Brandsikring af plejecentre, hvor der alene mangler afklaring i forhold til afregning af kommunens andel af udgifterne hos boligforeningerne i 2021.

Kloakering af kolonihaver skyldes alene, at arbejderne afsluttes ultimo 2021, og de sidste afregninger som følge heraf først indgår i regnskabsår 2022.

Anlægsprojekter under 15 mio. kr.

Nedenfor gives der en oversigt over de projekter med de største udfordringer i 2021 blandt de øvrige anlægsprojekter.

	Korr. budget 2021	Forventet forbrug 2021	Overførsel 2022-2024 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Økonomiudvalget						
Letbanen, linje 2	1.437.606	0	1.437.606	●	●	●
Næste generation af digital post	4.957.000	4.040.000	917.000	●	●	●
Fyn som hjemsted for national klynge	1.389.416	645.646	723.770	●	●	●
Strategisk udviklingspulje	2.000.000	500.000	1.500.000	●	●	●
Bydelspuljen	13.000.000	9.390.236	3.609.764	●	●	●
Stærke lokalsamfund med folkeskolen som omdrejningspunkt	1.360.345	14.400	1.345.945	●	●	●
Grøn og bæredygtig vækst	4.000.000	0	4.000.000	●	●	●
By- og Kulturudvalget						
Præfytning af eksisterende ejendomme	1.323.843	73.843	1.250.000	●	●	●
Tryghedsskabende foranstaltninger i bymidten	1.500.000	300.000	1.200.000	●	●	●
Udfasning af pavilloner	4.159.258	1.159.258	3.000.000	●	●	●
VF - Aktivt fritidsliv, kunstgræsbaner	2.000.000	700.000	1.300.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Næsbyhoved Broby, Allersø og Spu	3.000.000	500.000	2.500.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Bolbro og Provstegårdskolen	4.500.000	500.000	4.000.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Sanderum og Sanderumskolen	4.000.000	500.000	3.500.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Næsby og Næsby skole	1.650.000	500.000	1.150.000	●	●	●
VF - Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby	1.500.000	300.000	1.200.000	●	●	●
Kapacitetstilpasning og institutionsstruktur fase 1	6.082.000	4.000.000	2.082.000	●	●	●
Nyt botilbud på handicapområdet	5.366.558	3.066.558	2.300.000	●	●	●
Ny varmestue Bolbro	2.670.000	1.070.000	1.600.000	●	●	●
Ekstra halkapacitet Østerbro	1.574.500	0	1.574.500	●	●	●
Kystbeskyttelse mod stormflod Seden Strandby og Færgevej	1.990.000	850.000	1.140.000	●	●	●
Øvrige projekter i kvarterplanen, frigivet	7.351.676	2.351.676	3.000.000	●	●	●
Park + Ride + Bike ved Højstrup Station	2.838.400	438.400	2.400.000	●	●	●
Børn- og Ungeudvalget						
Dagtilbud, Læringsmiljøer	4.850.000	2.450.000	2.400.000	●	●	●

Økonomi

Der forventes helt overordnet ikke udfordringer på anlægsprojekter med et budget under 15 mio. kr., idet de projekter med udfordringer er behandlet i særskilte sager. Det skal dog anføres, at der til stadighed er usikkerhed omkring bevilling til Stibro over jernbanen grundet voldgiftssager. Den forventes tidligst afsluttet i 2022.

Fremdrift og periodisering

Der er udfordringer med fremdriften på en række af bevillinger, herunder projekterne under Velfærdens Fundament. Dette skyldes stigende priser på materialer og lønninger, men det skyldes også optimistiske periodiseringer i forbindelse med frigivelse af bevillinger.

Herunder er der en kort beskrivelse af en række af de anlægsprojekter, der er under 15 mio. kr. Beskrivelserne er set i forhold til volumen og afvigelser.

Letbanen, linje 2

Anlægget til Letbanen, linje 2, er en bevilling til understøttelse af arbejdet omkring en ny letbanelinje. Anlægsbevillingen forventes ikke anvendt i 2021. Bevillingen overføres derfor til 2022.

Næste generation af digital post

Der forventes et mindreforbrug på 0,9 mio. kr., som overføres til 2022. Efter to større forsinkelser i forbindelse med udbuddet kom den tekniske udvikling af den nationale del af Næste generation Digital Post endeligt i gang i slutningen af 2019. Den tekniske omstilling for pilotmyndighederne, herunder Odense Kommune, er påbegyndt fra medio 2020. De sidste myndighedssystemer skal efter den nye nationale tidsplan være fuldt integreret senest i 2023.

Fyn som hjemsted for national klynge

Anlægsprojektet skal være med til at sætte endnu mere fart på udviklingen af Odense som en af verdens mest attraktive robotklynger. Der forventes et mindreforbrug på 0,7 mio. kr., som overføres til 2022, hvor anlægsprojektet også forventes afsluttet.

Strategisk udviklingspulje

Den strategiske udviklingspulje er en løbende anlægsbevilling. Midlerne udmøntes til understøttende aktiviteter for byens vækst og udvikling. Det vurderes, at der frigives 0,5 mio. kr. til aktiviteter i 2021, og der forventes derfor et mindreforbrug på 1,5 mio. kr. i 2021, som overføres til 2022. Mindreforbruget skyldes periodiseringer i aktiviteter.

Bydelspuljen

Bydelspuljen er en pulje, hvorfra foreninger og grupper af personer i Odense Kommune kan ansøge om støtte til projekter, der fremmer udviklingen i lokalområderne i kommunen. I 2021 er der en anlægsbevilling på 13,0 mio. kr., og der forventes et samlet mindreforbrug på 3,6 mio. kr., som overføres til 2022.

Stærke lokalsamfund med folkeskolen som omdrejningspunkt

Anlægsprojektet er en pulje på i alt 10,0 mio. kr. i perioden 2020-2021 til at udarbejde planer og gennemføre initiativer i lokalområderne. Der forventes et mindreforbrug på 1,3 mio. kr., som overføres til 2022.

Grøn og bæredygtig vækst

Der er afsat en pulje på 4,0 mio. kr. til ”grøn og bæredygtig vækst” i 2021. Anlægsbevillingen forventes ikke anvendt i 2021 og overføres derfor til 2022.

Fraflytning af eksterne lejemål

Forbruget er afhængigt af fraflytning fra eksterne lejemål, hvor midlerne bruges, når de eksterne ejendomme fraflyttes. Der er ikke fraflyttet eksterne lejemål i samme takt som budgetteret.

Tryghedsskabende foranstaltninger i bymidten

Arbejdet har fin fremdrift, og overførslen handler om, hvornår arbejdet kan udføres.

VF - Aktivt fritidsliv, kunstgræsbaner

Projektet møder udfordringer og er forsinket, blandt andet grundet økonomiske udfordringer samt problematik omkring afvanding fra banerne.

Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby

Projektet udviser i øjeblikket ikke fremdrift. Tidsplanen forventes dog overholdt med fuldførelse af projektet i 2022.

Udfasning af pavilloner

Projektet er forsinket og har ikke den forventede fremdrift, hvilket blandt andet også skyldes, at projektet på nogle skoler skal koordineres med Velfærdens Fundament.

Velfærdens Fundament - Skoler

Forskydninger skyldes sen frigivelse af enkeltstående bevillinger til lokalområder, idet der søges at opnå synergieffekter mellem bevillingerne.

Kapacitetstilpasning og institutionsstruktur

Dele af projektet er afhængigt af projektet vedrørende Ny skole i Vollsmose, og derfor flyttes midler.

Nyt botilbud på handicapområdet

Der har været forsinkelser i projektet i forbindelse med udbud. Den samlede tidsplan forventes at holde.

Ny varmetue Bolbro

Grundet udfordringer med stigende priser og udbud overføres midler til 2022.

By- og Kulturudvalget har i september behandlet særskilt sag herom og udsat sagen med henblik på afklaring af alternative finansieringsmuligheder i forligskredsen.

Ekstra halkapacitet Østerbro

De resterende midler flyttes til 2022 og samtænkes med ny bevilling fra budget 2022.

Kystbeskyttelse Seden Strandby

Der flyttes midler, da forhandlinger med lodsejere trækker ud.

Øvrige projekter i kvarterplanen

Midler, der flyttes, vedrører primært Kottesgade etape 1, hvor projektet er i god fremdrift, men først afsluttes i 2022. Herudover midler til udførelse af projektet vedrørende Sti i grøn kile i Citycampus.

Park + Ride + Bike ved Højstrup Station

Projektet afventer afsluttende arbejder og færdiggøres i 2022.

Dagtilbud – Læringsmiljøer

Der er et mindreforbrug på 2,4 mio. kr. Mindreforbruget skyldes, at projektet har vist sig svært at få igangsat grundet travlhed hos håndværkere mv.

Jordforsyning samt køb og salg af ejendomme

	Korr. budget 2021	Forventet forbrug 2021	Overførsel 2022-2024	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Jordforsyning samt køb og salg (By- og Kulturudvalget)						
Byggemodning						
Erhvervsområde syd for Neder Holluf/Over Holluf, arkæologisk	3.000.000	3.000.000	0	●	●	●
Tietgenbyen Nord, etape 1, byggemodning	14.000.000	14.000.000	0	●	●	●
Bellinge Fælled etape 4	8.863.719	4.563.719	4.300.000	●	●	●
Mørkhaven, etape 2	4.555.461	555.461	4.000.000	●	●	●
Diverse færdiggørelsesarbejder	4.106.046	3.106.046	1.000.000	●	●	●
Mørkhaven, stamvej, arkæologi og detailprojektering af ca. 70 parceller	15.685.023	15.685.023	0	●	●	●
Byggemodning	-6.900.331	-6.900.331	0	●	●	●
Tietgenbyen nord, område 1	17.376.250	17.376.250	0	●	●	●
Energivej, adgangsvvej, plantebælte og arkæologi	6.058.703	1.058.703	5.000.000	●	●	●
Markedsføring generelt	3.376.896	2.676.896	700.000	●	●	●
Arealerhvervelse						
Areal- og bygningserhvervelse (byggemodning)	9.800.072	12.600.072	0	●	●	●
Salg af jord						
Jordforsyning - salg boligformål	-36.399.602	-35.399.602	-1.000.000	●	●	●
Jordforsyning - salg erhvervsformål	-15.999.713	-37.999.713	22.000.000	●	●	●
Salgsindtægter øvrige arealer	-7.775.844	-10.575.844	0	●	●	●
Salg af ejendomme						
Salg af P-kælder	-5.000.000	0	-5.000.000	●	●	●
Salgsindtægter vedr. beboelsesejendomme	-61.029.264	-39.229.264	-21.800.000	●	●	●

Note: Afvigelsen på Areal- og bygningserhvervelse samt Salgsindtægter øvrige arealer afregnes over kassen, men balancerer indbyrdes med et merforbrug på byggemodning på 2,8 mio. kr. og en merindtægt på 2,8 mio. kr. på salg af øvrige arealer.

Der forventes netto mindreudgifter på jordforsyningsområdet i størrelsesordenen 14,3 mio. kr. i 2021 i forhold til det korrigerede budget. Forskydningerne skyldes primært, at man afventer godkendelse af lokalplaner.

Der forventes mindreindtægter på salg af ejendomme som følge af forskydninger i salgstakten. Disse modsvares af merindtægter på jordforsyningsområdet fra salget af erhvervsjord. Herudover forventes en mindreindtægt i 2021 på 5,0 mio. kr. vedrørende salg af P-pladser på havnen.

Der søges samlet set om overførsel af 9,2 mio. kr. til forbrug i 2022 og 2023.

Ændringer i eksisterende bevillinger under By- og Kulturudvalget

I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2020 blev der overført 4,95 mio. kr. fra Børn- og Ungeudvalget til By- og Kulturudvalget til gennemførelse af arbejder på daginstitutionsområdet.

Denne bevilling blev placeret under bevillingen til Covid-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet, da en del af bevillingen skulle dække forventede merudgifter på denne.

Det er nu afklaret, at der skal anvendes 2,6 mio. kr. Resten, svarende til 2,35 mio. kr., søges herefter placeret i en selvstændig bevilling.

Der henstår herefter en manglende finansiering af merudgifter på bevillingen til Covid-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet på 1,4 mio. kr., der foreslås finansieret fra legepladspuljen.

Endelig flyttes midler vedrørende Cykelstiprojekter. Der flyttes 2,0 mio. kr. til ”Handlingsplan for mobilitet og byrum” fra ”Øvrige projekter i kvarterplanen”. Midlerne blev oprindeligt omprioriteret fra ”Handlingsplan for mobilitet og byrum” til ”Langesøstiens forlængelse”, under ”Øvrige projekter i kvarterplanen”, da dette projekt udviste en manglende finansiering. Midlerne blev imidlertid ikke brugt, og derfor flyttes midlerne tilbage til ”Handlingsplan for mobilitet og byrum”.

Anlægsprojekt	2021
Covid-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet	-2.350.000
Anlægsarbejder på daginstitutionsområdet	2.350.000
Covid-19-relaterede udendørstiltag på børneområdet	1.400.000
Legepladser	-1.400.000
Øvrige projekter i kvarterplanen	-2.000.000
Handlingsplan for mobilitet og byrum	2.000.000

Anlægsprojekter, der forventes afsluttet ultimo 2021

Der forventes i forbindelse med regnskab 2021 at blive afsluttet en del større anlægsprojekter. Samlet set forventes det, at der afsluttes omkring 19 anlægsprojekter under primært By- og Kulturudvalget, og der forventes et lille mindreforbrug på 1-2 mio. kr. for de anlægsprojekter, der afsluttes. Dette vil tilgå kassen ved regnskabsafslutningen.

Nedenfor er oplyst de projekter, der forventes afsluttet i 2021:

Anlægsprojekter, der forventes afsluttet ultimo 2021
Office 365
Renovering af belysning på private fællesveje
Sundt indeklima i fremtidens skoler
Fremtidens skoler og dagtilbud
Ombygning af Risingskolen rul 1
Landbrugsvej 12 ombygning
Nyt H. C. Andersens Hus
Højbyvej 64, 1. sal, ombygning
Ombygning Borgernes Hus
Renovering af H.C. Andersens fødehjem
Grejbank under UngOdense
Bjergegade 15, 1. sal, byggeopgave
Havebæk plejecenter, byggeopgave
Ombygning Solfaldsvej - flytning af bostøttemedarbejdere fra Stammen
Fremtidig placering af Odense Værkstederne (Rytterkasernen)
Dalumvej 95, ombygning (Indgangen)
Den historiske trappe
Affaldskampagne Ren Odense
Mødested i Tarup-Davinde

Berigtigelse vedrørende lånoptag til botilbud på handicapområdet

Byrådet behandlede den 22. september 2021 sagen "Lånoptag vedrørende nyt botilbud på handicapområdet". Det har efterfølgende vist sig, at tabellen i økonomiafsnittet var fejlbehæftet.

På baggrund af den fejlbehæftede tabel, fremstod projektet med en samlet anlægsudgift på 102,9 mio. kr. Den samlede anlægsudgift udgør 97,0 mio. kr.

Økonomi

Med sagen periodiseres en række anlægsprojekter, så budgettet passer med forventningerne. De enkelte projekter kan ses i bilag 1.

Sagen har en midlertidig påvirkning af kassebeholdningen, da der flyttes budget imellem årene, således at der lægges 189,8 mio. kr. i kassen i 2021, som tages op igen i 2022 og 2023.

Påvirkning af kassebeholdningen

i 1.000 kr.	Udvalg	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Anlægsprojekter, ØKU	ØKU	Anlæg	-83.734	83.734	0	0	0
Anlægsprojekter, BKU	BKU	Anlæg	-103.169	30.915	72.254	0	0
Anlægsprojekter, BUU	BUU	Anlæg	-2.900	2.900	0	0	0
Kassepåvirkning	Intet	Finans- poster	189.803	-117.549	-72.254	0	0

+ = forbedring af kassebeholdningen

Odense Kommunes budgetterede bruttoanlægsniveau er i disse år meget højt. Med sagens anlægsforskydninger udgør de forventede bruttoanlægsudgifter for 2021 543,8 mio. kr. sammenholdt med et vedtaget budget for bruttoanlæg i 2021 på 645,3 mio. kr.

I forbindelse med Budget 2022 blev der foretaget en anlægsperiodisering fra 2022 til 2023 af eksisterende anlægsbevillinger på i alt 131,0 mio. kr. I forbindelse med anlægsopfølgningen 1. halvår 2022 vil periodiseringen blive udmøntet på konkrete projekter.

Dette for at bidrage til aftaleoverholdelse, da der i Økonomiaftalen mellem regeringen og KL står, at en andel af kommunernes bloktilskud er betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte anlægsramme på landsplan.

Med periodiseringerne i denne sag udgør de budgetterede bruttoanlægsudgifter 790,4 mio. kr. i 2022. Dette betyder, at der kan blive behov for, at der skal forskydes yderligere projekter.

Der er imidlertid ikke regnskabssanktion fra staten på anlæg, men dog en aftale mellem KL og regeringen om, at der sigtes efter "aftaleoverholdelse".

Bilag

Bilag 2. Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen 2021

Bilag 1. Anlægsoversigt 2. halvår 2021

Bilag 3. Udvalgenes indstillingspunkter og beslutninger fra Anlægsopfølgning 2. halvår 2021 for udvalgene

Punkt 4: Omprioritering af midler til Trafikregulering på Munkebjergvej

00.30.00-A00-12-21

Resume

Sagen handler om at prioritere restfinansiering af anlægsprojekt vedrørende Trafikregulering på Munkebjergvej/Drejbænken.

Forligspartierne har i budget 2022 afsat 3,0 mio. kr. til "Trafikregulering på Munkebjergvej" i 2023. Den samlede anlægsfinansiering er på 21,0 mio. kr., jf. katalog over anlægsønsker, Indblik Anlæg 2022. Der skal således findes 18,0 mio. kr. Det fremgår af forliget for budget 2022, at By- og Kulturforvaltningen pålægges at fremlægge en samlet finansiering inden for de løbende anlægsbevillinger under By- og Kulturudvalget.

By- og Kulturforvaltningen foreslår at finansiere det samlede anlægsprojekt ved at omprioritere 18,0 mio. kr. fra "Handlingsplan for mobilitet og byrum" i årene 2022 til 2025 til "Trafikregulering på Munkebjergvej" med en fordeling på 3,0 mio. kr. i 2022 og 15,0 mio. kr. i 2023.

Med denne sag frigives endvidere den afsatte bevilling på 3,0 mio. kr. fra budget 2022 til By- og Kulturudvalget til brug i 2023.

Effekt

En storby i vækst. Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

En god og tilstrækkelig infrastruktur i erhvervsområdet er en betingelse for, at virksomhederne i området kan vækste. Ved at udføre projektet forbedres infrastrukturen til at imødekomme det trafikale behov, der opstår i de kommende år.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Der flyttes 18,0 mio. kr. til anlægsbevillingen "Trafikregulering på Munkebjergvej" fordelt med 3,0 mio. kr. i 2022 og 15,0 mio. kr. i 2023 fra den løbende anlægsramme "Handlingsplan for mobilitet og byrum" fordelt med 4,5 mio. kr. i hvert af årene 2022-2025.
2. Den afsatte bevilling til "Trafikregulering på Munkebjergvej" i budget 2022 under By- og Kulturudvalget, frigives.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Sagen handler om at sikre finansiering til at udføre det samlede anlægsprojekt for "Trafikregulering på Munkebjergvej", der samlet set beløber sig til 21,0 mio. kr., som forligspartierne bag budget 2022 har pålagt By- og Kulturforvaltningen at sikre finansiering til.

Baggrunden for projektet "Trafikregulering på Munkebjergvej" er, at der over de kommende år sker en rivende udvikling i det sydlige Odense med nye erhvervsområder og et supersygehus.

På baggrund af den trafikale udvikling er der opstået et stort behov for udvidelse af de to kryds ved henholdsvis Munkebjergvej/Drejbænken og Drejbænken/Erhvervsområdet. Allerede nu sker der stor ophobning af biler mod motorvejen om morgenen.

Flere virksomheder i området er kendetegnet ved store mængder af tung trafik. Hvis krydsene skal være færdigudbyggede, når det nye OUH afslutter anlægsarbejdet, er det nødvendigt at gå i gang nu.

By- og Kulturforvaltningen har undersøgt mulige løbende anlægsrammer til finansiering af projektet og indstiller at omprioritere midler til projektet fra "Handlingsplan for mobilitet og byrum" med 4,5 mio. kr. årligt i årene 2022 til 2025.

Herudover indstiller By- og Kulturforvaltningen, at den afsatte bevilling til "Trafikregulering på Munkebjergvej" i 2023 frigives til brug i 2023.

Økonomi

Sagen medfører likviditetsmæssige konsekvenser for kommunens kassebeholdning. Kommunens kassebeholdning påvirkes positivt med 1,5 mio. kr. i 2022, negativt med 10,5 mio. kr. i 2023 og igen positivt med 4,5 mio. kr. i 2024 og 2025.

Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2021	2022	2023	2024	2025
Trafikregulering på Munkebjergvej	Anlæg	BKU	0	3.000.000	15.000.000	0	0
Handlingsplan for mobilitet og byrum	Anlæg	BKU	0	-4.500.000	-4.500.000	-4.500.000	-4.500.000
Kassepåvirkning			0	1.500.000	-10.500.000	4.500.000	4.500.000
I alt			0	0	0	0	0

Når midlerne er flyttet, vil der være et beløb til prioritering på "Handlingsplan for mobilitet og byrum" på 15,5 mio. kr. i 2022 og 17,4 mio. kr. i 2023-2025.

Handlingsplan for mobilitet og byrum	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Bevilling: Handlingsplan for mobilitet og byrum	19.982.833	21.882.833	21.882.833	21.882.833
Omprioritering til Trafikregulering på Munkebjergvej	-4.500.000	-4.500.000	-4.500.000	-4.500.000
Til rådighed på handlingsplan for mobilitet og byrum efter prioritering	15.482.833	17.382.833	17.382.833	17.382.833

Afledt drift vurderes at være 1,05 mio. kr. pr. år og vil blive ansøgt via den afsatte ramme for afledt drift til "Trafikprojekter" ved projektets afslutning i 2023. I 2023 forventes halvårsvirkning på den afledte drift af projektet og fuld virkning fra 2024.

Der må derfor forventes begrænset aktivitet på øvrige trafikprojekter, som ikke er cykelstier eller trafikcampagner i 2023 og 2024, da en stor del af rammen for afledt drift til "Trafikprojekter" vil være disponeret til "Trafikregulering på Munkebjergvej".

Punkt 5: Tilsagn om støtte til almene ungdomsboliger Centertorvet, Højstrupvej 51-65, 5200 Odense V

03.00.00-G01-51-20

Resume

Denne sag handler om godkendelse af støtte til (Skema A) og kommunal garanti for opførelse af nye almene ungdomsboliger.

By- og Kulturforvaltningen besluttede på mødet den 15. juni 2021 at støtte 4 projekter svarende til 85 ungdomsboliger. Heraf fik Civica tildelt 1,9 mio. kr. i grundkapitalindsud til 19 almene ungdomsboliger på Højstrupvej 51-65, Bolbro, i daglig tale kaldet Centertorvet.

Projektet har en samlet forventet anskaffelsessum på 22,4 mio. kr., hvilket medfører et kommunalt grundkapitalindsud på 2,2 mio. kr. Indskuddet finansieres af puljen til opførelse af ungdomsboliger i budgetforliget for 2019-2020, som er de sidste midler, der er dedikeret til at støtte opførelse af almene ungdomsboliger, og dels af Viva-kvoten.

Det er en betingelse for projektet, at kommunen stiller garanti for realkreditlånet og bidrager med grundkapital og et årligt ungdomsboligbidrag.

Effekt

Et sundere Odense

Odense skal være en mangfoldig by med diversitet og tolerance. En by, hvor man kan omgå hinanden uanset baggrund.

En storby med blandede og velfungerende bydele

Odense skal være en by med plads til alle. Det betyder, at der skal være boliger for alle indkomster, at der skal være grønne åndehuller, offentlige funktioner og plads i trafikken.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Kommunal garanti for realkreditlån på 100 % svarende til 22,4 mio. kr.

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

2. Skema A, som indeholder oplysninger om udnyttelse af ca. 863 bruttoetagemeter til opførelse af 19 almene ungdomsboliger på Højstrupvej 51-65, Bolbro.
Tildeling af grundkapital på ca. 2,2 mio. kr. samt et årligt ungdomsboligbidrag på ca. 32.300 kr.

By- og Kulturudvalget

Rådmand Christoffer Lilleholt og udvalgsmedlemmerne Claus Houden og Kristian Guldfeldt fremsætter ændringsforslag om, at forvaltningens indstilling følges under forudsætning af, at kommuneplanen følges i forbindelse med det konkrete

byggeprojekt.

Udvalgsmedlemmerne Anders W. Berthelsen og Maria Brumvig stemmer imod ændringsforslaget.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben undlader at stemme for ændringsforslaget.

Konklusion: Ændringsforslaget vedtages.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget:

Borgmester Peter Rahbæk Juel og rådmændene Susanne Crawley Larsen og Brian Dybro anbefaler, at byrådet godkender By- og Kulturforvaltningens indstilling.

Rådmændene Christoffer Lilleholt og Søren Windell anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Centertorvet Højstruphave er ét af efterkrigstidens identitetsdannende boligudbygninger i Bolbro. En stor helhedsplan er gennemført, og samtlige boliger fremstår nu opdaterede og tidssvarende, dog står der også enkelte butikks- og erhvervslokaler samt en allerede nedlagt bolig, som ikke længere opfylder deres oprindelige formål.

Centertorvet huser i dag småt liberalt erhverv som frisør, rullende frokost og Cafe Mælkevejen, som drives af Kirkens Korshær.

Højstrupvej 51-65, Bolbro.

Planen er, at bygningerne ombygges, og en del af den gamle Cafe Mælkevej nedrives for derved at skabe bedre fysisk og visuel sammenhæng mellem de ombyggede bygningskroppe. Ombygningen kræver ikke en ny lokalplan, da der er tale om ombygning af eksisterende kvadratmeter, og at grunden i forvejen ejes af Civica.

Byggeriet opføres som et fortætningsbyggeri i afd. 7 Højstruphøve. Der etableres i alt ca. 863 bruttoetagemeter fordelt på 19 ungdomsboliger i varierende størrelse mellem 42 og 50 bruttoetagemeter. Tilvækst i afdelingen vil gå fra 207 til 226 boliger. Ungdomsboligerne tæller ikke med i ghetto-monitoreringen og vil derfor ikke have betydning for områdets indplacering. Ungdomsboligerne vil være et positivt bidrag til at skabe en mere blandet beboersammensætning i området og i den eksisterende afdeling. Fortætningsbyggeriet er godkendt på afdelingsmødet den 14. oktober 2021.

Huslejen forventes at koste fra 3.700 til 4.500 kr. pr. måned ekskl. forbrugsafgifter i 2021-tal svarende til 1.080 kr. pr. m² i årlig leje.

Inden byggeriet kan gå i gang, skal der foreligge en godkendt byggetilladelse, som detaljeret redegør for facadearkitektur, materialevalg, beplantning, parkering, regnvandshåndtering og friarealernes udformning. Forventet byggestart august 2022 og indflytning til studiestart september 2023.

Centertovet har tidligere fået en tildeling af kvote til 16 seniorboliger. Denne kvote annulleres og trækkes ud af de op til 1000 nye almene boliger, jf. Den sidste Vollsmoseplan.

Økonomi

Projektets samlede anskaffelsessum for opførelse af 19 ungdomsboliger udgør 22.394.930 kr. inkl. moms i 2021-tal svarende til 25.950 kr. pr. m² og reguleres i henhold til almindelig prisfremskrivning frem til byggestart.

By- og Kulturudvalget godkendte den 2. marts 2021, at 8.000.000 kr. fra den oprindelige tildeling til Civica til ungdomsboliger på Viva-grunden kunne benyttes af Civica til nye ungdomsboliger andre steder. Der tages 327.060 kr. fra denne kvote til grundkapital.

Den kommunale støtte til alment nybyggeri omfatter følgende: Grundkapitalindskud, kommunal garanti for lån og ungdomsboligbidrag.

Grundkapitalindskud

Kommunen støtter med et direkte indskud på 10 % af den samlede anskaffelsessum svarende til 2.239.493 kr. Indskuddet finansieres af puljen til opførelse af almene ungdomsboliger i budget 2019 og 2020 med 1.912.433 kr. og Viva-kvoten med 327.060 kr.

Kommunal garanti

Kommunen stiller garanti for den nødvendige realkreditfinansiering. Garantien omfatter den del af lånet, som på tidspunktet for lånets optagelse har pantsikkerhed ud over 60 % af ejendommens værdi. Nykredit har beregnet den kommunale garanti til 100 %.

Garantien påvirker ikke lånerammen, men Odense Kommune påtager sig en økonomisk risiko ved at yde garantien, og garantien er en betingelse for, at boligerne kan opføres. Risikoen for, at garantien kommer i anvendelse, vurderes dog som absolut minimal.

Ungdomsboligbidrag

Ungdomsboliger får et årligt driftstilskud, som p.t. udgør 187 kr. pr. m². Heraf betaler kommunen 20 % svarende til ca. 32.300 kr. årligt for det samlede projekt fra 2023 og frem. Udgiften finansieres inden for By- og Kulturforvaltningens eksisterende ramme for driftsstøtte til almene boliger.

Bilag

Civica Centertorvet Højstruphave projektmappe.pdf

Punkt 6: Omprioritering til gartneriindsats

06.00.00-K08-4-21

Resume

Denne sag handler om at understøtte en fremskyndelse af initiativerne i gartneriindsatsen ved at omprioritere midler fra anlægsrammen "Belysning på private fællesveje" og fra "Vandløbsbudgettet" på servicerammen. Dette med henblik på en endnu hurtigere indsats for at komme i mål med at sikre de miljømæssige forhold på gartnerierne i Odense Kommune.

By- og Kulturforvaltningen indstiller til en yderligere opprioritering af indsatsen i 2022 og 2023 med to årsværk svarende til 1,2 mio. kr. pr. år ud over de 1,4 mio. kr., som byrådet har afsat i Budget 2022. Dermed styrkes en forebyggende indsats mod en miljømæssig forsvarlig håndtering af pesticidrester samt tag- og overfladevand, inden forureningen rammer naturen generelt eller vores vandmiljø specifikt.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Gartneriindsatsen sikrer, at gartneriernes håndtering af procesvand, tagvand, affald mv. sker på en miljømæssig forsvarlig måde til gavn for natur og vandmiljø. Herved understøttes Odense-målet "En klima- og miljøvenlig storby".

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Der omprioriteres midler til øget prioritering af "Gartneriindsatsen" med samlet 1,0 mio. kr. i årene 2022 og 2023 fra "Vandløbsbudgettet" på servicerammen fordelt med 0,5 mio. kr. hvert år.
2. Der omprioriteres 1,2 mio. kr. i 2021 til "Gartneriindsatsen" fra anlægsrammen "Belysning på private fællesveje" fordelt med 0,6 mio. kr. i hvert af årene 2022 og 2023.
3. Frigivelse af anlægsbevilling til "Gartneriindsatsen" fra 2022.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen, idet det er målsætningen for forvaltningens indsats, at der ved udgangen af 2023 er sket en lovliggørelse af alle gartnerier i Odense Kommune.

By- og Kulturudvalget vil løbende få forelagt de beskrevne kvartalsvise opfølgninger på forvaltningens indsats og ressourceforbrug. Såfremt der ikke kan ske lovliggørelse, gøres der rede for sanktionsmulighederne.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

I forbindelse med en sag i By- og Kulturudvalget den 1. juni 2021 om ”Understøttelse af gartneriindsats” ønskede udvalget en prioritering af midler til at sikre den fortsatte myndighedsindsats over for gartnerierne efter 1. januar 2022, hvor 2 ud af 3,5 årsværk bevillingsmæssigt løber (projektansættelser). Byrådet har i forbindelse med Budget 2022 afsat 1,4 mio. kr. årligt til understøttelse af gartneriindsatsen. Dette er en fastholdelse af nuværende ressourcemængde på 3,5 årsværk.

Forvaltningen har igennem en længere årrække haft et intensivt fokus på de miljømæssige forhold på gartnerierne, som siden 2017 har ført til følgende konkrete handlinger over for gartnerierne:

- Der er udstedt 34 påbud.
- Der er meddelt 53 varsler om påbud.
- Der er meddelt 156 indskærpelser om ukorrekte forhold, der skal rettes op på.
- Der er i dialogen med gartnerierne indgået/meddelt 342 aftaler/henstillinger om forhold, der skal rettes op på.
- Der er meddelt 1 driftsforbud for et aktivt gartneri (skal stoppe produktionen), mens to øvrige gartnerier er blevet varslet driftsforbud, mens 17 inaktive gartnerier er blevet meddelt et driftsforbud.
- Der er meddelt 1 politianmeldelse.
- Der er gennemført 223 tilsyn på gartnerierne.

Derudover har forvaltningen sideløbende med ovenstående handlinger udarbejdet en rapport (i 2017) om erfaringer og forslag til miljømæssige løsninger mod udledning af pesticider og næringsstoffer fra væksthushaverier til Miljøstyrelsen med henblik på at komme i dialog om udarbejdelse af en eventuel branchebekendtgørelse for gartnerierhvervet. Rapporten førte til opstart af en lang dialog med Miljøstyrelsen og Dansk Gartneri om miljøforholdene i branchen og endte sluttelig ud med, at Miljøstyrelsen i november 2019 offentliggjorde "Vejledning om håndtering af pesticidholdigt spildevand og affald fra gartnerier".

Gartnerierne har indsendt kortlægning af deres vandstrømme og dermed potentielle kilder til udledning. Der foretages nu løbende besøg på gartnerierne, hvor vandstrømmene i gartnerierne drøftes og vurderes, og som skal lede til en handlingsplan for fremtidig indretning og drift. Heri skal gartnerierne redegøre for, hvordan de håndterer deres procesvand, om de har et lukket system eller bortskaffer procesvand, og dermed skal have udlednings- og/eller nedrivningstilladelse. Handlingsplanen og de konkrete handlinger skal sikre, at gartnerierne indrettes, så deres drift sker på en miljømæssig forsvarlig måde.

Antallet af aktive gartnerier i Odense Kommune er p.t. opgjort til 94, hvor ét gartneri dog kan være på flere lokaliteter. Det er vurderingen, at der med budgetbevillingen er afsat ressourcer til at indgå dialog og få fastlagt rammer og vilkår for samtlige 94 gartnerier.

Med det øgede fokus på gartneriernes miljøforhold over den seneste tid er der fremsat ønske om at øge den kommunale myndighedsindsats, således at gartnerierne kommer hurtigere i proces og får fastlagt rammer og vilkår for fremtidig indretning og drift for samtlige gartnerier. Det er forvaltningens vurdering, at dette vil kræve yderligere ressourcer, da sagerne forventes at have et længere forløb fra opstart af dialog med det enkelte gartneri, til gartneriet er endeligt på plads med sine løsninger. Og skal der startes et større antal sager op ad gangen, vil det kræve flere medarbejdere til at sikre dette.

Det er forvaltningens vurdering, at der med tilførsel af to ekstra årsværk i en toårig periode (2022-23), vil kunne ske en intensiveret og målrettet indsats i forhold til gartnerierne med henblik på at sikre deres miljøforhold i den fase af arbejdet, området nu går ind i, som ovenfor beskrevet. Det er samtidig forvaltningens vurdering, at der hermed også er tale om en afbalanceret intensivering i forhold til at kunne håndtere den øgede sagsmængde i forvaltningen, men også hos erhvervet, som skal være klar til at kunne håndtere det øgede myndighedstryk.

Derfor indstiller By- og Kulturforvaltningen til en opprioritering af indsatsen i 2022 og 2023 gennem en omprioritering af midler fra "Vandløbsbudgettet" på servicerammen og fra anlægsrammen "Belysning på private fællesveje" til "Lovliggørelse af gartnerier". Derigennem sikres en forebyggende indsats mod en miljømæssig forsvarlig håndtering af pesticidrester samt tag- og overfladevand, inden forureningen rammer naturen generelt eller vores vandmiljø specifikt.

Hvorvidt den nødvendige fremdrift i arbejdet lykkes, vil det kommende arbejde vise, hvorfor der løbende vil blive givet tilbagemeldinger på arbejdets fremdrift. Det er forventningen, at en betydelig del af sagerne ikke vil kunne afsluttes inden for de respektive år, hvor de opstartes, og samtidig vil arbejdet skulle understøttes af løbende opfølgende tilsyn. Der vil derfor ligge et betydeligt opfølgingsarbejde de efterfølgende år, som vil blive løftet af de tilstedeværende ressourcer på 3,5 årsværk.

Konsekvenser for vandløb ved omprioritering

Vandløbsbudgettet er afsat til to formål. Dels at sikre, at vandløbene fungerer i afvandingsmæssig henseende, og dels at sikre, at vandløbene lever op til miljømålsætningen i EU's Vandrammedirektiv.

Indsatsen i forhold til afvanding består primært af den løbende vedligeholdelse, som kommunen er forpligtet til. Det vil sige fjernelse af grøde, væltede træer og uønskede mudderbanker i vandløbene. Knyttet hertil er der også en opmålingsopgave af vandløbene, der skal dokumentere, at kommunen overholder sine vedligeholdelsesforpligtelser. Den overskydende del af budgettet bruges sammen med eksterne midler til små og store vandløbsprojekter, der løbende skal bringe vandmiljøkvaliteten op til et niveau, der overholder EU's vandrammedirektiv. Hertil er kommunen også forpligtet.

Konsekvensen ved at trække 0,5 mio. kr. ud af budgettet i årene 2022 og 2023 vil primært være på opmålingen af vandløbene. Derudover neddrøses projektaktiviteten en anelse. En del af opmålingen kan uden konsekvenser udskydes to år. Opmålingsopgaven vil dog blot blive tilsvarende større i 2024. Derudover vil projektaktiviteten være en smule mindre til og med 2024.

Da gartneriprojektet netop er med til at øge vandkvaliteten i vandløbene, er det forvaltningens vurdering, at det er en god prioritering af budgettet i en rammesat periode.

Økonomi

Sagen medfører likviditetsmæssige konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning. Kommunens kassebeholdning påvirkes positivt med 1,2 mio. kr. i 2021 og negativt med 0,6 mio. kr. i hvert af årene 2022 og 2023.

Finansiering af gartneriindsats				
Beskrivelse	Styringsområde	2021	2022	2023
Gartneriindsats	Anlæg		1.100.000	1.100.000
Belysning på private fællesveje	Anlæg	-1.200.000	0	0
Vandløbsbudgettet	Drift		-500.000	-500.000
Kassepåvirkning		1.200.000	-600.000	-600.000
I alt		0	0	0

Der flyttes 1,1 mio. kr. til "Gartneriindsats" i 2022 og 2023. Midlerne flyttes fra "Belysning af private fællesveje" med 1,2 mio. kr. i 2021, som periodiseres med 0,6 mio. kr. i hvert af årene 2022 og 2023, samt fra "Vandløbsbudgettet" med 0,5 mio. kr. i hvert af årene 2022 og 2023.

Vandløbsbudgettet udgør 5,4 mio. kr. pr. år før omprioritering. Efter omprioritering vil vandløbsbudgettet udgøre 4,9 mio. kr. i 2022 og 2023.

Anlægsprojektet "Belysning af private fællesveje" udviser mindreforbrug og forventes afsluttet i 2021. Efter omprioritering fra anlægsrammen vil projektet fortsat udvise mindreforbrug. Det er fortsat forventningen, at de samlede afsluttede anlæg balancerer ved året udgang.

Sagen giver ikke anledning til afledt drift, da der er tale om lønkroner i gartneriindsatsen.

Bilag

Faktaark- gartneriindsatsen 14102021

Punkt 7: Whistleblowerordning i Odense Kommune

81.00.00-A00-43-17

Resume

Den 24. juni 2021 vedtog Folketinget lov om beskyttelse af whistleblowere. Loven implementerer EU's whistleblowerdirektiv af 23. oktober 2019. Loven medfører blandt andet en pligt for alle kommuner og arbejdsgivere med minimum 50 ansatte til at etablere en whistleblowerordning senest den 17. december 2021.

Odense Kommune har ikke på nuværende tidspunkt en whistleblowerordning, men er som nævnt ovenfor forpligtet til at oprette en sådan ordning.

Enhedslisten fremsatte i december 2020 et initiativretsforslag. Forslaget indebar oprettelse af en fælles borgerrådgiver- og whistleblowerfunktion samt et forslag om, at personkredsen, som kunne benytte sig af whistleblowerordningen, tillige skulle omfatte borgere.

Der arbejdes allerede på etablering af en selvstændig borgerrådgiverfunktion i Odense Kommune. Byrådet vedtog på mødet den 9. december 2020 samt på mødet den 2. juni 2021, at det skulle undersøges, hvorvidt det vil være fordelagtigt at slå borgerrådgiver- og whistleblowerfunktionen sammen. Stillingtagen hertil skulle afvente whistleblowerordningen.

Den følgende sagsfremstilling beskriver de retlige rammer og muligheder for etablering af en whistleblowerordning.

Sagen har været drøftet i stabschefforum og i direktørgruppen.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender etablering af en whistleblowerordning, herunder:

1. Gruppen, der kan anmelde under whistleblowerordningen efter loven, udvides med følgende persongrupper:

- personer, som arbejder under tilsyn og ledelse af kontrahenter, underleverandører og leverandører.
- lønnede og ulønnede praktikanter.
- frivillige medarbejdere og frivillige foreninger, der modtager økonomisk tilskud.
- tidligere ansatte.
- endnu ikke tiltrådte medarbejdere.

2. Borgere kan ikke benytte whistleblowerordningen.

3. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen forbereder en sag til behandling i Beskæftigelses- og Socialudvalget om, hvorvidt STU-elever skal være en del af ordningen og de nærmere rammer herom. Beskæftigelses- og Socialudvalgets anbefaling forelægges til byrådets endelige beslutning.

4. Der modtages ikke mundtlige anmeldelser, men alene skriftlige anmeldelser. Der tilknyttes et telefonnummer, hvor anmelderen kan søge hjælp til at foretage den skriftlige anmeldelse, og borgerrådgiverens kontaktoplysninger tilknyttes linket til den skriftlige whistleblowerportal.
5. Odense Kommunes whistleblowerordning skal omfatte anonyme henvendelser.
6. Odense Kommune anvender advokatfirmaet Lund Elmer Sandagers digitale whistleblowerløsning til indberetninger.
7. Der etableres ikke en fælles whistleblower- og borgerrådgiverfunktion i Odense Kommune.
8. Kommunens § 60 selskaber kan efter ønske herom blive en del af whistleblowerordningen.
9. Odense Kommunes § 60 selskaber tilbydes assistance fra Odense Kommune vedrørende whistleblowerordningen, hvis dette ønskes af selskaberne.
10. Whistleblowerordningen placeres organisatorisk i "Personalejura og Løn" i Borgmesterforvaltningen med bistand fra Jura i forbindelse med inhabilitet.
11. Økonomiudvalget og byrådet orienteres årligt om indberetninger - naturligvis under iagttagelse af sikkerhed for anonymitet og personaleretlige beskyttelser mv.
12. Whistleblowerordningens udstrækning evalueres af Økonomiudvalget efter forudgående høring af Hovedudvalget efter 1 års drift.

Beslutning

Økonomiudvalget:

Borgmesterforvaltningen orienterede i mødet Økonomiudvalget om, at Beskæftigelses- og Socialudvalget på mødet den 26. oktober 2021 besluttede:

- At der indføres en whistleblowerordning på Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU), som omfatter både elever, pårørende og værger.
- At whistleblowerordningen bliver inkluderet i den centrale whistleblowerordning, hvis byrådet godkender det.

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Økonomiudvalget indstiller endvidere til byrådet, at Beskæftigelses- og Socialudvalgets indstilling vedrørende STU-elever godkendes af byrådet.

Sagsfremstilling

1. Retlige rammer

I juni 2021 vedtog Folketinget forslag til lov om beskyttelse af whistleblowere (whistleblowerloven). Whistleblowerloven implementerer et EU-direktiv om beskyttelse af personer, der indberetter overtrædelser af EU-retten (whistleblowerdirektivet).

Whistleblowerloven indebærer blandt andet, at kommunen skal etablere en ordning, som whistlebloweren får mulighed for at indberette overtrædelser af EU-retten til, ligesom der er mulighed for at indberette alvorlige lovovertrædelser eller øvrige alvorlige forhold efter national lovgivning mv.

Whistleblowerloven medfører en særlig beskyttelse for den, der foretager en indberetning, herunder at der skal sikres fortrolighed om identiteten på whistlebloweren og enhver person nævnt i indberetningen. Derudover skal whistleblowerne beskyttes mod repressalier, eksempelvis i form af afskedigelse, forflytning, lønnedgang, chikane mv. som følge af en indberetning. Hvis en whistleblower bliver udsat for repressalier som følge af en indberetning, har denne krav på erstatning, ligesom arbejdsgiver kan pålægges sanktioner.

Beskyttelsen indeholder derudover en særlig tavshedspligt om indberetningens indhold og whistleblowerens identitet samt en række procedurekrav til håndtering af og opfølgning på indberetninger. Whistlebloweren kan ikke blive mødt med et ansvar for tilsidesættelse af tavshedspligt i forbindelse med indberetningen eller ifalde ansvar for erhvervelse eller adgang til oplysninger, forudsat at erhvervelsen ikke er sket ved en strafbar handling.

Formålet med en whistleblowerordning er derfor blandt andet at give ansatte en adgang til at foretage indberetninger om eventuelle ulovligheder eller alvorlige forhold, som de ellers ville være tilbageholdende med at dele viden om, af frygt for repressalier.

I forbindelse med etablering af whistleblowerordningen skal der udpeges en upartisk person eller afdeling, som skal følge op på indberetningerne og give feedback til indberetteren.

Ud over (interne/egne) whistleblowerordninger i kommunerne er det vedtaget i loven, at der oprettes en ekstern whistleblowerordning i Datatilsynet. Datatilsynets whistleblowerordning er et supplement til de interne ordninger for de tilfælde, hvor en whistleblower af forskellige årsager ikke har mulighed for at indberette til den interne ordning, eller hvor whistlebloweren ikke synes, at der er blevet taget hånd om en indberetning i tilstrækkeligt omfang.

Whistleblowere bør ifølge lovens forarbejder dog opfordres til at anvende kommunens ordning, fordi en intern whistleblowerenhed alt andet lige vil have større kendskab til lokalforholdene og bedre undersøgelsesmuligheder.

2. Hvad kan der indberettes under whistleblowerordningen

Loven omfatter indberetninger om overtrædelse af en række EU-retlige regler som beskrevet i direktivet og alvorlige overtrædelser af lovgivning og alvorlige forhold i øvrigt. Dermed omfatter loven også fx indberetninger om strafbare forhold, herunder overtrædelse af tavshedspligt, misbrug af økonomiske midler, tyveri, svig, underslæb, bedrageri og bestikkelse, seksuel chikane og anden grov chikane på arbejdspladsen.

Oplysninger om øvrige forhold, fx overtrædelse af interne retningslinjer af mindre alvorlig karakter, vil ikke være omfattet af anvendelsesområdet, fx sygefravær og alkohol. Ligeledes vil andre personrelaterede konflikter på arbejdspladsen heller ikke være omfattet, fx utilfredshed med samarbejdsrelationer, lønforhold mv.

3. Etablering af whistleblowerordning

Enhedslistens initiativretsforslag fra december 2020 omfattede forslag om etablering af en fælles borger- og whistleblowerfunktion, herunder at borgere skulle kunne anvende whistleblowerordningen.

Borgerrådgiverfunktionen og whistleblowerordningen adskiller sig indholdsmæssigt fra hinanden i form af de henvendelser og indberetninger, der er omfattet af ordningerne. Whistleblowerordningen er målrettet beskyttelse af personer, der anmelder ulovligheder og alvorlige forhold, mens borgerrådgiverfunktionen hovedsageligt er målrettet rådgivning af medarbejdere og borgere vedrørende blandt andet sagsbehandling og klagemuligheder.

Som nævnt i afsnit 1 er EU-direktivets og lovens målgruppe for whistleblowerordningen derudover primært personer, der er ansat i kommunen, mens målgruppen for borgerrådgiverfunktionen er borgerne.

Henvendelser fra borgere til borgerrådgiveren må desuden antages ofte at ville falde uden for whistleblowerordningens anvendelsesområde, fordi henvendelserne typisk vil være relateret til en konkret sagsafgørelse, eller fordi en borger er utilfreds med sagsbehandleren. Åbnes der op for, at borgere kan benytte whistleblowerordningen, vil der derfor være risiko for, at der skal bruges ekstra ressourcer på screening af indberetninger, som vil falde uden for anvendelsesområdet.

Borgere kan opleve alvorlige lovovertrædelser, men relationen til kommunen vil som nævnt oftest være via en sag eller i relation til en sagsbehandler, hvorimod whistleblowersituationer typisk vil kunne være knyttet op på en arbejdsretlig eller kontraktlig relation. Der vil derfor ikke være det samme behov for at beskytte borgeren for eventuelle repressalier, som der vil være i forhold til fx ansatte.

Borgere har desuden en række andre muligheder for at gøre opmærksom på eventuelle ulovligheder, herunder gennem det almindelige klagesystem, Ankestyrelsen, byrådet eller Datatilsynet.

Bliver borgerrådgiveren i forbindelse med sit arbejde opmærksom på forhold, som vil falde ind under whistleblowerordningen, vil borgerrådgiveren kunne gøre forvaltningerne og byrådet opmærksom herpå, ligesom borgerrådgiveren naturligvis vil kunne foretage indberetninger til Odense Kommunes whistleblowerfunktion eller til Datatilsynet.

Som en del af Enhedslistens forslag om en fælles borgerrådgiver og whistleblowerfunktion synes også at ligge, at borgerrådgiveren skal forestå de videre interne undersøgelser af whistleblowerhenvendelser, der falder inden for ordningen. Borgmesterforvaltningen bemærker i denne forbindelse, at dette vil kræve, at borgerrådgiveren også besidder en bred viden og erfaring med håndtering af personalerelaterede spørgsmål, herunder om undersøgelse og afdækning af større sagskomplekser relateret til medarbejdere. Hertil kommer, at borgerrådgiveren også vil kunne være genstand for en indberetning til whistleblowerordningen. Endelig bemærker Borgmesterforvaltningen, at det henset til borgerrådgiverens tid og ressourcer kan være betænkeligt også at pålægge borgerrådgiveren opgaven med interne undersøgelser.

Borgmesterforvaltningen anbefaler derfor, at whistleblowerordningen oprettes som en særskilt funktion med relevant faglig viden (se punkt 8), samt at borgere ikke får adgang til at foretage indberetninger via whistleblowersystemet.

For at sikre gennemsigtighed vedrørende indberetninger til whistleblowerordningen anbefales det, at Økonomiudvalget og byrådet årligt orienteres om indberetninger – naturligvis under iagttagelse af sikkerhed for anonymitet og personalretlige beskyttelser mv. Samtidig anbefales det, at whistleblowerordningens udstrækning evalueres af Økonomiudvalget efter forudgående høring af Hovedudvalget efter 1 års drift.

4. Anvendelsesområde - hvem kan benytte ordningen

Whistleblowerordningen skal ifølge loven kunne benyttes af alle kommunens medarbejdere. Herudover kan det besluttes at udvide ordningen til en større kreds.

Whistleblowerloven beskriver øvrige persongrupper, som kan have "arbejdsrelateret" tilknytning til kommunen, og som ordningen kan udvides med. Ordningen kan således udvides til også at omfatte fx frivillige medarbejdere og frivillige

foreninger, der modtager direkte økonomisk tilskud, praktikanter, elever, tidligere ansatte og personer, der arbejder under tilsyn og ledelse af kontrahenter, underleverandører og leverandører.

Fordelen ved at udvide gruppen er, at disse parter kan ligge inde med oplysninger om kommunens drift, som ingen andre er i besiddelse af, og at kommunen oftest vil modtage anmeldelserne om ulovlige forhold direkte, så anmeldelsen ikke sendes til Datatilsynet. Det er dog fortsat ikke hensigten, at borgere skal have adgang til whistleblowerordningen, og derfor vil eventuelle borgere ikke kunne gå sammen og danne en forening for derved at have adgang til ordningen. Disse foreninger skal fortsat henvises til borgerrådsgiveren.

I forhold til STU-elever har kommunerne modtaget en anbefaling fra Børne- og Undervisningsministeriet om at give disse elever adgang til kommunens whistleblowerordning. Da STU-elever hører under Beskæftigelses- og Socialudvalgets område, forelægges Beskæftigelses- og Socialudvalget en sag om STU-elevs adgang til whistleblowerordningen og rammer for dette, således at udvalgets anbefaling kan forelægges til byrådets beslutning.

En udvidelse af kredsen af mulige anmeldere vil kunne medføre en øget sagsmængde. Imidlertid vurderes ulempen ved at inkludere de nævnte persongrupper at kunne opvejes ved muligheden for at blive gjort opmærksom på og kunne reagere på eventuelle ulovligheder.

Det anbefales som nævnt under punkt 3, at ordningen ikke udvides til at omfatte borgere. Dog anbefaler Borgmesterforvaltningen, at ordningen udvides til at omfatte personer, som arbejder under tilsyn og ledelse af kontrahenter, underleverandører og leverandører, lønnede eller ulønnede praktikanter/elever, frivillige og frivillige foreninger og tidligere ansatte eller personer, der tidligere har arbejdet for Odense Kommune.

I henhold til lovgivningen kan kommunernes § 60 selskaber godt være en del af kommunens whistleblowerordning. I forhold til selve administrationen fra de eksterne udbydere (se pkt. 7), er den umiddelbare tilbagemelding, at den digitale løsning kan tilpasses, så der kan være flere selskaber under Odense Kommunes whistleblowerordning. Det vil være forbundet med omkostninger i forhold til at få den digitale løsning brugertilpasset.

Det er derfor Borgmesterforvaltningens anbefaling, at Borgmesterforvaltningen undersøger med den valgte udbyder, hvilke muligheder der er for at indeholde § 60-selskaber i den digitale løsning. Odense Kommune vil endvidere undersøge, om Odense Kommune kan tilbyde at forestå opfølgning på indberetninger for § 60-selskaberne (eksempelvis Beredskab Fyn), såfremt dette måtte være et ønske fra selskaberne, så selskaberne får faglig sparring på sagerne ved Odense Kommune.

5. Mundtlige indberetninger

Whistleblowerordningen skal ifølge loven give adgang til skriftlige og eventuelt mundtlige indberetninger eller begge dele. Der er således ikke et krav i lovgivningen om, at der skal kunne afgives mundtlige anmeldelser.

Hvis man vælger mulighed for mundtlig indberetning, skal der være adgang til indberetning via telefon eller andre muligheder for talemeddelelse samt efterfølgende et fysisk møde inden for en rimelig frist. Ved de indledende drøftelser med de eksterne udbydere af en whistleblowerordning (pkt. 7) har ingen af leverandørernes ordninger omfattet en mundtlig anmeldelsesmulighed, hvorfor der skal opsættes en særskilt teknisk løsning, hvis Odense Kommune skal give mulighed til dette.

Forudsætningen for en mundtlig anmeldelse er, at der etableres en permanent vagttelefon. Det vil være forbundet med risiko for bevisusikkerhed at acceptere en mundtlig anmeldelse. Vælges det at give anmeldere mulighed for mundtlige anmeldelser, vil samtalen enten skulle kunne optages eller skulle transskriberes. På den måde får anmelderen mulighed for at kunne tilgå sin anmeldelse igen og eventuelt lave rettelser til anmeldelsen. Sådant et system findes for nuværende ikke, hvorfor det skulle være en Odense Kommune løsning.

Fordelen ved den mundtlige anmeldelse vil være et signal til anmelderen om direkte tilgængelighed. Omvendt kan den tekniske løsning med en skriftlig anmeldelse tilgås både fra PC, telefon og tablets, og der vil fremgå et telefonnummer, som anmelderen kan kontakte for at få hjælp til at lave den skriftlige indberetning. De tekniske skriftlige løsninger, der er skitseret i punkt 7, er ligeledes simple og let tilgængelige og kræver ikke særlige kundskaber fra anmelderen. Derudover vil der ofte være et behov for anmelderen om at kunne fremsende dokumentation, hvilket under alle omstændigheder ville nødvendiggøre, at anmelderen bruger den skriftlige løsning.

For i videst muligt omfang at imødekomme alle anmeldere, vil der blive tilknyttet et telefonnummer på forsiden, hvor linket til den digitale whistleblowerportal er. Her vil anmelderne kunne kontakte en person, der kan vejlede i, hvordan der kan anmeldes. På samme tid vil det være oplagt at lægge kontakten til borgerrådgiveren, som ville kunne hjælpe whistlebloweren med anmeldelsen.

Afgørende er, at løsningen bliver let og tilgængelig for alle omfattet af ordningen.

Borgmesterforvaltningen anbefaler, at der i Odense Kommune alene modtages skriftlige indberetninger henset til den manglende tekniske løsning, ressourcerne og bevisusikkerheden forbundet med håndteringen af mundtlige indberetninger.

6. Anonyme indberetninger

Whistleblowerloven åbner op for, at der er mulighed for både at modtage anonyme og ikke anonyme indberetninger. Ulempen ved anonyme anmeldelser kan være risikoen for chikanøse anmeldelser mod medarbejdere samt en risiko for, at det kan være svært at vurdere troværdigheden af indberetningen.

Såfremt man vælger ikke at modtage anonyme indberetninger, skal whistlebloweren og enhver person nævnt i indberetningen dog stadig sikres fortrolighed.

Det forhold, at whistlebloweren vil være sikret fortrolighed, uanset om vedkommende foretager en anonym indberetning, kan i sig selv være incitament til, at flere whistleblowere vil oplyse deres navn i forbindelse med indberetningen, hvilket vil medføre, at det antageligt vil være nemmere at undersøge sagen. Erfaringsmæssigt har det ifølge Tænk tanken Justitia vist sig med de eksisterende ordninger, at muligheden for at foretage anonyme indberetninger fører til flere indberetninger om ulovligheder mv. end ordninger, der ikke håndterer anonyme indberetninger.

Som en del af den offentlige forvaltning er Odense Kommune i forvejen forpligtet til at behandle anmeldelser om alvorlige og ulovlige handlinger til trods for, at anmelderen ønsker at være anonym.

En ulempe ved ikke at åbne op for muligheden for at modtage anonyme indberetninger kan være, at whistlebloweren vælger at bruge den eksterne løsning og sende sin indberetning direkte til Datatilsynet, hvorved Odense Kommune vil miste den umiddelbare nærhed i sagen.

Borgmesterforvaltningen anbefaler derfor, at Odense Kommune åbner op for muligheden for at modtage anonyme indberetninger i whistleblowerordningen.

7. Ekstern eller intern ordning

Borgmesterforvaltningen har afsøgt mulighederne for at benytte eksterne indberetningskanaler og platforme via eksterne leverandører samt muligheden for en egen Odense Kommune administrationsportal til at håndtere modtagelse af indberetningerne, mens kommunen selv håndterer sagsbehandlingen af de indkomne indberetninger.

Det bemærkes dog, at Odense Kommune under alle omstændigheder - som ved ordningen i Datatilsynet - vil være ansvarlig for sagsoplysningen, herunder også selv ville skulle foretage relevante undersøgelser.

Ud over dialog med Odense Kommunes egen IT-afdeling har forvaltningen indhentet tilbud fra følgende 5 leverandører af en ”grundpakke” til en indberetningsordning.

Der er tale om følgende leverandører:

- Advokatfirmaet Norrbom Vinding
- Revisionsvirksomheden BDO
- Focus Advokater
- Advokatfirma Lund Elmer Sandager
- Kommunernes Landsforening

Fire af de platforme, der er indhentet tilbud på, har teknisk mulighed for at etablere adgang til at kunne stille spørgsmål til whistlebloweren – uagtet at denne er anonym. Dermed er der også mulighed for at få de modtagne oplysninger uddybet. Alternativt, eller hvis uddybende spørgsmål ikke lykkes, kan konsekvensen af ikke at kunne undersøge den anonyme henvendelse være, at sagen må henlægges.

”Grundpakken” indebærer, at de eksterne leverandører modtager whistleblowerens anmeldelse direkte i deres digitale platform. Henvendelsen bliver screenet for at vurdere, om anmeldelsen falder inden for eller uden for Odense Kommunes whistleblowerordning. Hvis vurderingen er, at anmeldelsen er omfattet af ordningen, bliver henvendelsen sendt retur til videre behandling i kommunen. Herefter vil det være særligt udvalgte upartiske medarbejdere eller afdeling i kommunen, der sikrer undersøgelser mv. i sagen.

Løsning 1 - Advokatfirma Norrbom Vinding

Som en del af aftalen sikrer Norrbom Vinding, at Odense Kommunes retningslinjer for whistleblowerordningen er ajour i forhold til eventuelle ændringer i lovgivningen. Der gives et éngangsstartgebyr, og derefter er der en fast pris om året og en fast pris for screening pr. anmeldelse.

Hvis man vælger at anvende Norrbom Vinding som sagsbehandler – eller i øvrigt efterspørger bistand på udvalgte dele vedrørende anmeldelsen - vil der være afregning for medgået tid.

Løsning 2 - Revisionsfirmaet BDO

BDO har tilbudt en model, hvor de stiller en løsning til rådighed til at modtage indberetningerne. BDO vil dog ikke som de øvrige leverandører kunne tilbyde screening af en indberetning, da BDO også er kommunens revisionsfirma, og der dermed er en risiko for inhabilitet. Screening vil derfor under alle omstændigheder skulle forestås af Odense Kommune selv.

Der betales et éngangsstartgebyr, og derefter er der en fast pris om året.

Hvis man vælger at anvende BDO som sagsbehandler/konsulent på indberetningen, vil der være afregning for medgået tid.

Løsning 3 – Focus Advokater

Focus Advokater håndterer indberetninger på lige fod med løsning 1, dvs. teknisk løsning, support, opdateringer mv. Focus Advokater forestår dog ikke den indledende screening af anmeldelserne, dette ville skulle foretages af en Odense Kommune medarbejder.

Der betales et éngangsstartgebyr, og derefter er der en fast pris om året.

Focus Advokater tilbyder også at kunne fungere som sagsbehandler/konsulent med afregning for medgået tid.

Løsning 4 - Advokatfirma Lund Elmer Sandager

Lund Elmer Sandagers whistleblowertilbud indebærer egen digitale portal, udvikling af politikker og persondatapolitik og indledende screening af anmeldelserne.

Der betales et éngangsstartgebyr og derefter en fast pris om året. Lund Elmer Sandager tilbyder også at kunne fungere som sagsbehandler/konsulent med afregning for medgået tid.

Løsning 5 - Kommunernes Landsforening (KL)

KL tilbyder også en løsning på en whistleblowerordning, som kommunerne kan tilslutte sig.

KL's tilbud indebærer ikke en teknisk løsning, hvorfor Odense Kommune eventuelt skal entre med en anden ekstern leverandør eller selv oprette en teknisk platform.

Der betales et fast beløb om året og en fast pris pr. indberetning.

Løsning 6 - Egen Odense Kommune løsning (ITD)

Odense Kommunes IT-afdeling har vurderet på muligheden for at oprette egen teknisk løsning. Det er ITD's vurdering, at henset til det brede udbud af tekniske løsninger på markedet, sammenholdt med den konkurrencemæssige pris fra de eksterne udbydere, giver det ikke mening at udarbejde egen Odense Kommune løsning. Dette også set i lyset af, at Odense Kommune ikke har egne specielle behov, som ikke dækkes af de eksterne udbydere, at prisen for en intern løsning må forventes dyrere over en 4-årig periode, og at der er en fordel i at have en armslængde til et whistleblowersystem.

På den baggrund er det Borgmesterforvaltningens anbefaling, at der ikke arbejdes yderligere i at få udviklet en digital løsning i regi af ITD.

Samlet vurdering

For så vidt angår løsningerne fra de eksterne leverandører, er fordelene, at man anvender en uvildig tredjepart, som allerede har etableret/tilsluttet sig en portalløsning. Dette vil medføre en vis grad af signalværdi over for indberetter i, at indberetningen behandles fortroligt og korrekt.

For så vidt angår BDO, vil det forhold, at firmaet er Odense Kommunes revisor, tale kraftigt imod at anvende dem som ekstern leverandør.

Odense Kommunes egen IT afdeling har fremlagt en redegørelse, der kraftigt taler imod at udarbejde og anvende egen digital platform, hvorfor dette ikke findes anbefalingsværdigt.

Ud fra en samlet vurdering af de eksterne udbydere vurderes det, at produktet fra udbyderne er meget enslydende.

Advokatfirmaet Norrbom Vinding har et indgående kendskab til kommunal forvaltning og arbejdsretten, hvilket kan være en fordel i håndteringen af whistlebloweranmeldelser. Ikke desto mindre må det konstateres, at advokatfirmaet Lund Elmer Sandager er yderst favorabel på prisen og har præsenteret en ydelse og produkt af samme kvalitet som de øvrige udbydere. Desuden er Lund Elmer Sandager et advokatkontor med en bred portefølje.

Det er derfor Borgmesterforvaltningens anbefaling, at Odense Kommune tilslutter sig advokatfirmaet Lund Elmer Sandagers ordning, idet der er tale om en økonomisk favorabel ordning, ligesom placering af portalløsningen og screening hos en ekstern leverandør vil kunne højne tilliden til ordningen hos brugerne.

8. Whistleblowerordningens organisatoriske placering i Odense Kommune

Whistleblowerordningen skal placeres hos én eller flere upartiske personer eller afdelinger, som har den fornødne viden og ressourcer til at kunne håndtere indberetningerne korrekt og eventuelt foretage undersøgelser. Det kan eksempelvis være udvalgte HR-medarbejdere og juridiske medarbejdere, som skal være i stand til at agere upartisk.

Personalejura og Løn i Borgmesterforvaltningen har en omfattende erfaring med undersøgelse og afdækning af større sagskomplekser relateret til medarbejdere foruden stor erfaring med håndtering af personalerelaterede spørgsmål.

Da det personalerelaterede område forventeligt vurderes at være det område, som vil kunne omhandle indberetninger, anbefales det, at whistleblowerordningen placeres hos Personalejura og Løn i Borgmesterforvaltningen.

Det vil desuden have den fordel, at medarbejderne samt øvrige persongrupper omfattet af ordningen vil kunne have en forventning om juridisk korrekt behandling af en henvendelse, herunder at kunne have tillid til en fortrolig behandling af henvendelsen.

I tilfælde af den enkelte medarbejders eller afdelings inhabilitet foreslås det, at Jura i Borgmesterforvaltningen skal kunne overtage behandlingen af indberetningen.

Økonomi

Omkostningerne forbundet med ordningen vil afhænge af den valgte løsning af udbyder som skitseret under punktet i sagsfremstillingen. Der må forventes en ramme på minimum 35.000-80.000 kr. årligt.

Dertil kommer eventuelle omkostninger forbundet med ekstra personaleressourcer. For nuværende forventes det, at behandlingen af anmeldelser kan holdes inden for Personalejura og Løns aktuelle personaleressourcer.

Det anbefales, at udgifterne til whistleblowerordningen afholdes inden for Økonomiudvalgets samlede ramme.

Punkt 8: Beredskab Fyn - godkendelse af vedtægtsændringer

24.00.00-G01-28-19

Resume

Ændringer i Beredskab Fyns vedtægter skal godkendes af hvert enkelt byråd i deltagerkommunerne.

Beredskabskommissionen har på mødet den 9. september 2021 godkendt to ændringer i Beredskab Fyns vedtægter.

I overensstemmelse med eksisterende praksis foreslås det indføjet i selskabets vedtægter, at Odense Kommune er administrationskommune for Beredskab Fyn.

For at Beredskab Fyn kan fortsætte brandsyn, som selskabet forestår på nuværende tidspunkt, foreslås det derudover at henlægge beføjelser efter byggelovens § 16C, stk. 8, til Beredskab Fyn.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender vedtægtsændringer for Beredskab Fyn.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Byrådet i Odense har senest den 19. maj 2021 godkendt nye vedtægter for Beredskab Fyn. Efterfølgende er der konstateret behov for to justeringer af selskabets vedtægter, som er godkendt af Beredskabskommissionen på mødet den 9. september 2021. Ændringerne er nærmere beskrevet nedenfor.

I henhold til vedtægternes punkt 14.1 skal ændringer i selskabets vedtægter godkendes af hvert enkelt byråd i deltagerkommunerne. På den baggrund oversender Borgmesterforvaltningen hermed sagen til byrådets godkendelse.

Administrationskommune

Odense Kommune har i løbet af 2021 lavet en gennemgang og vurdering af kommunens administrationsaftaler med selskaber, institutioner mv. om levering af administrative ydelser. Beredskab Fyn har siden etableringen af selskabet haft aftale med Odense Kommune om visse administrative ydelser. Det er umiddelbart Odense Kommunes vurdering, at den

pågældende aftale kan videreføres, såfremt det indskrives i vedtægterne for Beredskab Fyn, at Odense Kommune er administrationskommune for selskabet. Det kan til sammenligning oplyses, at Aarhus Kommune på tilsvarende vis er indskrevet som administrationskommune i vedtægterne for det fælleskommunale selskab Østjyllands Brandvæsen.

Der sker ingen ændring af administrationsaftalen mellem Odense Kommune og Beredskab Fyn.

Henlæggelse af beføjelser efter byggeloven

Beredskab Fyn har med hjemmel i beredskabsloven foretaget brandsyn på steder, som er underlagt Bekendtgørelse om driftsmæssige forskrifter for hoteller mv., plejehjem, forsamlingslokaler, undervisningslokaler, daginstitutioner og butikker, hvor beredskabet har haft lovhjemmel til at kunne udstede påbud og forbud til ejerne eller en udpeget driftsansvarlig person for stederne.

Fra den 1. januar 2022 er denne mulighed ikke mere tilgængelig, da lovhjemlen er overgået til byggeloven, og med etableringen af Beredskab Fyn er beredskabet i dag at regne som en ekstern forvaltningsmyndighed i forhold til de ni ejerkommuner. På den baggrund kan Beredskab Fyn derved ikke forvalte byggeloven uden en henlæggelse af beføjelser efter Byggelovens § 16C, stk. 8.

Byggeloven giver byrådet/kommunalbestyrelsen mulighed for at henlægge sine beføjelser til Beredskab Fyn. De henlagte beføjelser giver beredskabet mulighed for at udstede påbud og forbud ved overtrædelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger. Ved henlæggelsen af beføjelser efter byggelovens § 16C, stk. 8, kan Beredskab Fyn således fortsætte brandsynene, som de gør på nuværende tidspunkt.

Hvis der ikke henlægges beføjelser til Beredskab Fyn, vil alle påbud og forbud, som Beredskab Fyn konstaterer under tilsynene, skulle overdrages til kommunernes byggesagskontorer, som så skal sende disse til ejeren eller en udpeget driftsansvarlig person for stederne.

Nye vedtægter

Beredskab Fyn har efter godkendelse i Beredskabskommissionen den 9. september 2021 fremsendt udkast til nye vedtægter, hvori følgende ændringer er indarbejdet:

- Under punkt 1.2 er følgende tilføjet: Odense Kommune er administrationskommune for interessentskabet.
- Som nyt punkt 2.7 er følgende tilføjet: Beføjelser efter byggelovens § 16C, stk. 8, henlægges til interessentskabet.

Udkast til nye vedtægter for Beredskab Fyn er vedhæftet som bilag til sagen. De ovenstående ændringer er markeret med gul overstregning i bilaget.

Efter formel godkendelse i alle ni deltagerkommuner fremsendes vedtægterne efterfølgende til godkendelse hos det kommunale tilsyn, Ankestyrelsen.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Udkast til nye vedtægter for Beredskab Fyn

Punkt 9: Odense Renovation A/S - takster for affaldshåndtering 2022

24.00.00-G01-159-21

Resume

Borgmesterforvaltningen fremsender forslag fra Odense Renovation A/S om takster for affaldshåndtering for 2022.

Takstforslaget for 2022 medfører en prisstigning på 6,7 % for husholdninger og virksomheder i forhold til gældende pris for 2021. For almindelige husstande, som har en 240 liter beholder, vil stigningen betyde en ekstraudgift på ca. 146 kr. om året.

Deponeringspriserne for affald til Odense Nord Miljøcenter (ONM) fastholdes uændret.

Odense Renovation A/S' investeringsbudget er i 2022 på ca. 167,4 mio. kr. For at kunne gennemføre de planlagte investeringer vil der være behov for ekstern lånefinansiering på samlet op til 30 mio. kr. i 2022. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at Odense Kommune stiller garanti for lånet for at sikre optimale lånevilkår for det 100 % ejede selskab.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Odense Renovations anlægsinvesteringer er brugerfinansieret via taksterne. Selskabets store anlægsinvesteringer i 2022 bidrager til en bæredygtig udvikling i Odense og dermed også til målsætningen om en klima- og miljøvenlig storby.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at byrådet godkender:

1. Takstforslaget for 2022, jf. bilag.
2. Kommunal garanti for Odense Renovation A/S på op til 30 mio. kr. i 2022.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Det fremgår af hovedaftalen mellem Odense Kommune og Odense Renovation A/S, at selskabets forslag til takster skal godkendes af Odense Byråd. Odense Renovation A/S har i overensstemmelse med hovedaftalen fremsendt forslag til takster for affaldshåndtering for 2022. Takstforslaget for Odense Renovation A/S er godkendt af selskabets bestyrelse på bestyrelsesmødet den 28/9 2021.

Odense Renovation A/S har udarbejdet takstforslaget med baggrund i selskabets budget for 2022. Odense Renovation A/S er omfattet af hvile-i-sig-selv princippet, hvilket indebærer, at indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere. Odense Kommune modtager hvert år udbytte fra Odense Renovation A/S på ca. 1,5 mio. kr. i henhold til den af byrådet vedtagne ejerpolitik for kommunens selskaber.

Nærmere specifikation af taksterne for 2022 fremgår af selskabets prislister, som er vedlagt sagen som bilag. Det er ved takstfastsættelsen forudsat, at Odense Renovation udfører de samme ydelser i 2022 som i 2021, idet selskabet dog i løbet af 2022 påbegynder indsamling af tre nye affaldstyper: plast, mad-/drikkevarekartoner og tekstiler.

Selskabets aktiviteter udføres inden for rammerne af Odense Kommunes Affaldsplan 2021-2032, der fastlægger en række målsætninger for affaldsbehandlingen i Odense Kommune. Affaldsplanen er godkendt af byrådet den 22. september 2021.

Dertil har bestyrelsen for Odense Renovation A/S i efteråret 2020 godkendt en ny Strategi 2025, som understøtter Odense Kommunes ejerpolitik. Strategiplanen indeholder tre strategiske spor, der hver har et antal underliggende strategiske tiltag. De tre hovedspor i strategien er følgende:

Spor 1 - Intern optimering

Skabe transparente og kundevenlige løsninger ved at fremtidssikre systemer og kompetencer med fokus på flere bundlinjer.

Spor 2 - Kommunikation

Påvirke beslutningstagere og understøtte borgere og øvrige interessenter med proaktiv kommunikation om den grønne cirkulære udvikling.

Spor 3 - Cirkulær forretningsudvikling

Være den foretrukne samarbejdspartner på test og udvikling af grønne cirkulære løsninger og tage initiativ til at skabe vidensførende og unikke ressourceklynger.

Takstforslag 2022

For husholdninger og virksomheder medfører takstforslaget for 2022 en gennemsnitlig stigning på 6,7 % for affaldsordninger i 2022 i forhold til gældende pris for 2021. Stigningen er fordelt med en stigning på 11 % på grundgebyret og 0 % på restaffaldsgebyret.

Grundgebyret dækker: Afhentning af Glas/metal og papir/småt pap, storskrald, farligt affald, småt elektronik samt brug af genbrugsstationerne - og i takt med, at indsamling af de tre nye affaldsfraktioner implementeres - også plast, mad-/drikkevarekartoner og tekstiler.

Restaffaldsgebyret dækker: Afhentning af restaffald og madaffald.

Den væsentligste del af prisstigningen er begrundet i, at regeringen har stillet krav om kildesortering af yderligere 3 affaldstyper. Derudover bidrager påbegyndelse af investeringer i nedgravede løsninger i bymidten og Odense Renovations overgang til biodiesel - også i mindre grad til prisstigningen.

Byrådet har på mødet den 27. oktober 2021 godkendt nyt regulativ for husholdningsaffald, der med de tre nye affaldsfraktioner vil omfatte indsamling af i alt 10 affaldsfraktioner. Ordningerne vil træde i kraft i de enkelte områder i Odense Kommune i takt med udrulningen af den 3. affaldsbeholder, som forventes udrullet i Odense fra medio august 2022 og 8 uger frem. Odense Renovation har tidligere beregnet, at de nye affaldsordninger medfører en stigning i renovationstaksterne for alle husstande i Odense Kommune på ca. 15 %, når det nye affaldssystem er fuldt implementeret.

Indsamling af tekstiler vil først blive igangsat, når genanvendelse af denne affaldsfraktion kan finde sted eller ved oplagring med henblik på senere genanvendelse, medmindre der er tale om materiale, der ikke kan genanvendes. Tøj, beklædning mv., der kan genbruges, vil som hidtil blive indsamlet via særskilte containere. Tekstil i den nye ordning omfatter således kun hullet/ødelagt tøj mv, og på den baggrund forventes mængden af tekstilordningen at være begrænset.

Forslag til takster for dagrenovation i 2022 for udvalgte størrelser af beholdere er i tabellen nedenfor sammenholdt med gældende takst for 2021:

Beløb i kr. - inkl. moms	Takster 2021			Takstforslag 2022		
	Grundgebyr	Restaffaldsgebyr	I alt pr. husstand	Grundgebyr	Restaffaldsgebyr	I alt pr. husstand
Parcelhuse						
240 liter beholder	1.328	857	2.185	1.474	857	2.331
Husholdninger med centralsug, offentlige nedgravede løsninger, og storcontainere mm						
Lejligheder	929	600	1.529	1.031	600	1.631
Værelser	530	343	873	588	343	931
Husholdninger med mobsug og nedgravede løsninger *)						
Lejligheder	929	568	1.497	1.031	568	1.599
Værelser	530	325	854	588	325	913

*) hvor boligforeninger mv. selv har investeret i løsningerne.

Husholdninger omfattet af den almindelige ordning med centralsug afleverer via centralsuget restaffald, bioaffald, pap og papir samt de nye materialer plast og mad-/drikkevarekartoner, mens glas og metal skal afleveres til affaldscontainere i områderne. Prisen for lejligheder er fastsat til 70 % (40 % for værelser) af prisen for en standard dobbeltkammerbeholder til parcelhuse.

Husholdninger i Thomas B. Thriges Gade-området og Odeon, som er omfattet af særordningen, afleverer madaffaldet via køkkenkværn. Prisen herfor er ligeledes fastsat til 70 % (40 % for værelser) af prisen for en standard dobbeltkammerbeholder til parcelhuse, hvortil der tillægges 1.200 kr. inkl. moms pr. lejlighed. Tillægsprisen for værelser (plejehjem og ungdomsboliger) er fastsat til 50 % af prisen for en lejlighed, dvs. 600 kr. inkl. moms.

Vedrørende selskabets takster for øvrige beholdere og containere mv. henvises til selskabets prisliste, der er vedlagt sagen som bilag. Odense Renovations gældende priser kan, når de er godkendt af byrådet, findes på dette link: <https://www.odenserenovation.dk/om-odense-renovation/priser/prisliste>.

Sammenligning af Odense Renovations takster med andre kommuner

Odense Renovation har udarbejdet en sammenligning af selskabets takster med de andre fynske kommuner og med 6-byerne. Selskabets sammenligning viser, at Odense Renovations pris for et typisk hus eller lejlighed er den laveste på Fyn og den næstlaveste efter Aarhus Kommune blandt 6-byerne. Når 6-byerne har implementeret de nye affaldsfraktioner, forventer Odense Renovation at have den laveste pris. Odense Renovations prissammenligning er vedhæftet som bilag til sagen.

Erhvervsaffald

Affald fra virksomheder i centralsugeområder i Odense Kommune

For virksomheder i centralsugeområderne er priserne for brug af affaldssugesystemet beregnet ud fra belastningskoder ud fra virksomhedstype (branchekode) og antal ansatte. Prisstrukturen er fastsat således, at virksomheder, der er tilsluttet centralsuget, forventes at skulle betale det samme for at komme af med deres affald som andre tilsvarende virksomheder i kommunen. Fra og med 2022 gælder der særskilte priser for henholdsvis restaffald, madaffald og andet affald. Den laveste årlige pris for restaffald er 841 kr. ekskl. moms for fx en frisør med under 5 ansatte, og højeste årlige pris er 20.449 kr. ekskl. moms for et hotel med 20 eller flere ansatte.

Erhvervsaffald på genbrugsstationerne i Odense Kommune

Virksomhederne skal i henhold til affaldsreglerne betale et gebyr for at benytte genbrugspladserne. Ordningen med nummerpladegenkendelse, hvor virksomhederne betaler, hver gang de besøger genbrugsstationerne, fortsætter i 2022. Prisen pr. besøg på 120 kr. ekskl. moms fastholdes uanset affaldstype. Herudover gælder der fortsat særlig takst for farligt affald, som afleveres på genbrugspladserne til 5,50 kr. pr. kg ekskl. moms.

Farligt affald fra virksomheder

Odense Renovation A/S har overtaget administrationen af ordninger for olie og benzinudskillere samt klinisk risikoaffald fra og med 2013. Administrationsgebyrerne fastholdes uændret i 2022 i forhold til gældende takster for 2021.

Odense Nord Miljøcenter

Deponeringspriserne for affald til Odense Nord Miljøcenter (ONM) fastholdes uændret i 2022.

Priser på brændbart affald til mellemlagring og senere afbrænding på Fjernvarme Fyn Affaldsenergi A/S (FFA) reguleres efter FFA's gældende priser. Endvidere gælder der særlig pris for PCB-holdige materialer, der ved større indhold sendes til Fortum Waste Solutions.

Øvrige takster

I skemaet ovenfor er vist priser for udvalgte beholderstørrelser for husholdninger og virksomheder. For øvrige takster henvises til selskabets prisliste, der er vedlagt sagen som bilag.

Anlægsarbejder i 2022

Selskabets investeringsbudget i 2022 på ca. 167 mio. kr. er fordelt på følgende områder:

Beløb i 1.000 kr.	Budget 2022
Transportafdelingen:	
Nye spande – 3. spand	29.670
Centralsug	24.725
Nedgravede løsninger i midtbyen	16.583
Seks skraldebiler	15.947
Tokammer kranbil til nedgravede containere	3.585
Ove Sprogøs Plads – underjordisk container	1.236
Diverse anskaffelser under 1 mio. kr.	1.670
	93.416
Genbrugsafdelingen:	
Udvidelse af genbrugsstation Holkebjergvej	29.670
Containere og komprimatorer	3.709
Læssemaskine Holkebjergvej	2.102
Genbrugsplads Holkebjergvej	1.000
Diverse anskaffelser under 1 mio. kr.	3.646
	40.127
Odense Nord Miljøcenter:	
Hal til forsortering af deponeringseget affald	6.000
Kontrol og perkolatopsamling på Stige Ø	3.675
Gummihjulslæsser	2.200
Etape 3a	1.500
Diverse anskaffelser under 1 mio. kr.	2.130
	15.505
Administration (IT, HR og Kommunikation og Økonomi):	
Omkædningsfaciliteter	8.884
Fornyelse og opgradering af it-systemer mv. og selvbetjeningsløsning	7.995
Diverse under 1 mio. kr.	1.481
	18.360
Investeringer i alt	167.408

Ud af beløbet på ca. 167 mio. kr. er 59 mio. kr. overført fra 2021. For at kunne gennemføre de planlagte investeringer i 2022 vil Odense Renovation A/S have behov for ekstern lånefinansiering på op til 30 mio. kr. i 2022. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at Odense Kommune stiller garanti for lånet for at sikre optimale lånevilkår for det 100 % ejede selskab.

Refusion af moms på renovationsafgifter

Byrådet blev den 14. april 2021 orienteret om, at Landsskatteretten havde truffet afgørelse om, at en kommunal dagrenovationsordning ikke er momspligtig af de takstindtægter, der oppebæres fra borgere og grundejerforeninger. Byrådet godkendte på den baggrund en nedsættelse af renovationstaksterne med virkning fra 2. kvartal 2021. Det var dengang forventningen, at der efter sommerferien 2021 ville foreligge et styresignal fra Skattestyrelsen, som Odense Renovation kunne tage udgangspunkt i, når selskabet skulle have beregnet og godkendt taksterne for 2022 i efteråret 2021. Styresignalet forventes at give renovationselskaberne mulighed for at søge om tilbagebetaling af den for meget indbetalte moms, herunder beregning og tilbagebetaling af renter på momsbeløbene, samt fastlægge, hvor mange år der kunne reguleres bagud. Odense Renovation afventer imidlertid fortsat dette styresignal, og som følge heraf er taksterne for 2022 fastsat uden hensyntagen til den bagudrettede moms. Når Odense Renovation efterfølgende modtager styresignalet, vil byrådet derfor få forelagt en ny sag om Odense Renovations takster på affald fra husholdninger, såfremt styresignalet giver anledning hertil.

Økonomi

Odense Renovation A/S er omfattet af hvile-i-sig-selv princippet, hvilket indebærer, at indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere. Det er tilladt at indregne udbytte svarende til en normal forrentning af den indskudte kapital. Det fremgår af kommunens ejerpolitik, at Odense Kommune hvert år modtager udbytte fra Odense Renovation A/S. Det årlige udbytte udgør normalt et beløb på ca. 1,5 mio. kr.

I overensstemmelse med lovgivningen betaler Odense Renovation A/S garantiprovision på markedsvilkår, såfremt selskabet ønsker kommunal garantistillelse i forbindelse med låneoptagelse. Det er vurderingen, at en årlig

garantiprovision på 0,30 % af restgælden i det konkrete tilfælde p.t. vil svare til markedsvilkår. Indtægten fra garantiprovision medtages efter sædvanlig praksis i forbindelse med førstkomende budgetregulering og efter, at lånet konkret er optaget.

Budgetrammerne er ikke i tidligere sager om forsyningsselskabernes takstnedsættelser eller -forhøjelser blevet reguleret særskilt, idet eventuelle afledte effekter forudsættes afholdt inden for forvaltningernes budgetrammer via de årlige pris- og lønreguleringer af budgetterne. Der foretages dog eventuelt regulering af budgetterne via Lov- og cirkulæreprogrammet, hvor kommunerne gennem DUT (Det Udvidede Totalbalanceprincip) kompenseres for ny, ændret og bindende sektorlovgivning. Sådanne reguleringer udmøntes til de berørte udvalg i henhold til Odense Kommunes principper for udmøntning af DUT-kompensation. By- og Kulturforvaltningen forventer, jf. særskilt dagsorden til byrådet den 27. oktober 2021 omhandlende regulativ for husholdningsaffald, at Odense Kommune vil have årlige merudgifter til afhentning af renovation ved kommunens bygninger på ca. 450 t.kr. og dertil årlige merudgifter på ca. 1,5 mio. kr. til ekstra tømning og håndtering af flere affaldsbeholdere indendørs i kommunens bygninger.

Denne sag har ingen konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning.

Bilag

Forslag til priser 2022

Sammenligning af takster med andre kommuner

Punkt 10: Odense Renovation A/S - godkendelse af fremlejeaftale på Odense Nord Miljøcenter

24.00.00-G01-130-21

Resume

Økonomiudvalget har på mødet den 27. januar 2021 godkendt, at Odense Renovation A/S - såfremt bestemte betingelser er opfyldt - gives mulighed for at fremleje arealer og faciliteter på Odense Nord Miljøcenter.

Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen blev på mødet bemyndiget til i fællesskab at godkende eventuelle konkrete fremlejeaftaler under forudsætning af, at den langsigtede byudvikling også skal indgå i forvaltningernes vurdering af eventuelle fremlejeaftaler og deres varighed. Økonomiudvalget besluttede samtidig, at fremlejeaftaler med en varighed ud over 7 år skal forelægges til politisk godkendelse.

Odense Renovation A/S og Gemidan A/S har i juli 2021 indgået en 7-årig fremlejeaftale vedrørende et areal på Odense Nord Miljøcenter til pulpanlæg med den hensigt på efterfølgende at anmode om Økonomiudvalgets godkendelse af en længerevarende aftale. Fremlejeaftalen giver Gemidan rådighed over arealerne, hvilket er en forudsætning for, at Gemidan kan ansøge om en miljøgodkendelse til halbyggeri inklusive pulpanlægget. Den 7-årige fremlejeaftale er administrativt godkendt af Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen.

Af hensyn til konkurrenceforhold og størrelsen af Gemidans investeringer har både Odense Renovation og Gemidan ønske om at udvide lejeperioden fra 7 år til 28 år. På den baggrund har Odense Renovation fremsendt anmodning om godkendelse heraf. Sagen forventes behandlet på By- og Kulturudvalgets møde den 23. november 2021.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg:

1. Lejeperioden i lejeaftalen mellem Odense Renovation A/S og Gemidan A/S forlænges fra 7 år til 28 år på vilkår, som fremgår af særskilt afsnit i sagsfremstillingen.
2. Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen er som hidtil bemyndiget til i fællesskab at godkende eventuelle nye konkrete fremlejeaftaler inden for rammer besluttet af Økonomiudvalget den 27. januar 2021.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Økonomiudvalget har på mødet den 27. januar 2021 godkendt, at Odense Renovation A/S - såfremt bestemte betingelser er opfyldt - gives mulighed for at fremleje arealer og faciliteter på Odense Nord Miljøcenter.

Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen blev på mødet bemyndiget til i fællesskab at godkende eventuelle konkrete fremlejeaftaler under forudsætning af, at den langsigtede byudvikling også skal indgå i forvaltningernes vurdering af eventuelle fremlejeaftaler og deres varighed. Økonomiudvalget besluttede samtidig, at fremlejeaftaler ud over en normal afskrivningsperiode på 7 år skal forelægges til politisk godkendelse. Dertil var der blandt andet vilkår om arten af de aktiviteter, der fremlejes til, samt ikke mindst, at fremlejen skulle have hjemmel i kommunalfuldmagtens regler om overskudskapacitet eller efter anden eventuel fremtidig lovhjemmel.

Leje- og brugsretsaftale

Odense Renovation har igennem længere tid været i dialog med Gemidan A/S, som ønsker at etablere et pulpanlæg til KOD (kildesorteret organisk dagrenovation) samt organisk affald fra virksomheder på Odense Nord Miljøcenter (ONM). Gemidan er et velkonsolideret firma – med hovedsæde i Nørre Sundby – som blandt andet ejer og driver flere pulpanlæg rundt omkring i Danmark.

Odense Renovation og Gemidan har i juli 2021 indgået en 7-årig fremlejeaftale vedrørende et areal på Odense Nord Miljøcenter til et pulpanlæg med den hensigt efterfølgende at anmode om Økonomiudvalgets godkendelse af en længerevarende aftale. Den 7-årige fremlejeaftale er administrativt godkendt af Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen. Fremlejeaftalen giver Gemidan rådighed over arealerne, hvilket er en forudsætning for, at Gemidan kan ansøge om en miljøgodkendelse til halbyggeri inklusive pulpanlægget. Den myndighedsmæssige behandling af miljøgodkendelsen vil blive håndteret i et separat spor uafhængigt af denne sag.

Den nuværende aftale mellem Odense Renovation og Gemidan giver mulighed for forlængelse af lejeaftalen til 28 år under forudsætning af en politisk godkendelse fra Odense Kommunes side. Gemidan forventer at skulle investere op mod 40 mio. kr. i forbehandlingsanlægget (bygninger, tankanlæg, infrastruktur og pulpanlæg). Derfor ønsker Gemidan en langsiget horisont for deres investering med en øget afskrivningsperiode, således at omkostninger til behandling pr. ton kan holdes nede med deraf følgende lavere behandlingspriser til anlæggets kunder. En længerevarende aftale vil endvidere give mulighed for, at Odense Renovation og Gemidan i fællesskab kan udvikle videre på de forretningsmuligheder, der affødes af at have et forbehandlingsanlæg på arealet. Fra Gemidans side er det en forudsætning for samarbejdet, at lejeaftalen forlænges til 28 år.

By- og Kulturudvalget har den 4. juni 2019 endelig vedtaget "Lokalplan 11-884 for Odense Nord Miljøcenter, forsyningsanlæg med/og deponi". Dermed er der givet planmæssigt grundlag for den ønskede aktivitet, hvor det af lokalplanens anvendelsesbestemmelse 3.4 fremgår, at: "Delområde 3 forbeholdes anvendt til forbehandling af organisk dagrenovation og deponi".

Fordele for Odense Renovation

Odense Renovation oplyser, at en lang lejeperiode ikke giver driftsmæssige problemer for Odense Renovation, da arealet er beliggende i et område, hvor retableringsplanen kun foreskriver mindre justeringer, når lossepladsen skal lukkes. Med de nuværende affaldsmængder vil lossepladsen kunne modtage affald i over 100 år. En længere lejeperiode vil give Gemidan mulighed for at øge afskrivningsperioden, hvilket dermed vil give lavere priser til forbehandlingsanlæggets kunder.

Gemidan har vundet det seneste udbud på behandlingen af KOD (kildesorteret organisk dagrenovation) fra Odense Renovation. Odense Renovation kører i øjeblikket KOD'en til et anlæg i Holsted i Jylland med en årlig transportudgift på

ca. 1,2 mio. kr. Ved en placering på ONM vil Odense Renovation kunne spare denne udgift og samtidig også mindske de miljømæssige udledninger som følge af transporten.

Efter Odense Renovations opfattelse vil en længere lejeperiode ikke give problemer for kommunens langsigtede byudviklingsplaner, da der ud over de førnævnte 100 års deponeringskapacitet - i 30-50 år efter, at lossepladsen er lukket - skal foretages miljøforanstaltninger, herunder opsamling og rensning af perkolat samt indvinding og udnyttelse af lossepladsgas. Odense Renovation ser således kun fordele ved at forlænge lejekontrakten og indstiller derfor, at lejeaftalen forlænges til 28 år.

Vilkår for forlængelse af fremlejeaftalen

Det indgår i Økonomiudvalgets beslutning den 27. januar 2021, at den langsigtede byudvikling i Odense skal indgå i forvaltningernes vurdering af fremlejeaftaler og deres varighed. Odense Renovation forventer, at med de nuværende affaldsmængder vil lossepladsen på Odense Nord Miljøcenter kunne modtage affald i over 100 år.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven skal anlæg til deponi være ejet af offentlige myndigheder. Som følge heraf er det Odense Kommune, der ejer arealerne hvorpå Odense Nord Miljøcenter er beliggende. I forbindelse med stiftelsen af Odense Renovation A/S i 1994 er der således indgået en lejeaftale mellem Odense Kommune og Odense Renovation.

Odense Kommune har på nuværende tidspunkt ikke konkrete planer om byudvikling på det pågældende areal inden for de kommende 28 år. Odense Kommune har dog praksis for i lignende tilfælde, hvor private bygger på arealer, som Odense Kommune forbliver ejer af, at sikre kommunen en mulighed for at opsig et langvarigt lejeforhold, fx i tilfælde af, at Odense Kommune selv ønsker at benytte arealet til byudvikling.

Da det er svært at spå om byudviklingen i Odense Kommune i et 28-årigt perspektiv, vil der for at sikre Odense Kommunes ejermæssige interesser i det pågældende areal skulle udarbejdes tillæg til lejeaftalen mellem Odense Kommune og Odense Renovation om, at Odense Kommune - såfremt kommunen opsig lejeaftalen i løbet af den 28-årige periode - betaler en kompensation til Odense Renovation for restværdien af lejerens investeringer på arealet. Kompensationen fastsættes til lejers dokumenterede investerede kapital, lineært afskrevet over kontraktperioden på 28 år. Tilsvarende vilkår vil således skulle indarbejdes i aftalen mellem Odense Renovation og Gemidan.

By- og Kulturforvaltningen er afledt af Økonomiudvalgets beslutning den 27. januar 2021 og den efterfølgende fremlejeaftale mellem Odense Renovation og Gemidan ved at udarbejde tillæg til Odense Kommunes lejekontrakt med Odense Renovation. I forbindelse hermed vil der blive indarbejdet bestemmelser om, at Odense Renovation over for kommunen indestår for retablering og tilbagelevering af arealerne, såfremt dette måtte blive aktuelt.

Økonomi

I tilfælde af, at Odense Kommune fremtidigt ønsker at opsig aftalen i tilfælde af ønske om byudvikling, vil der blive fremlagt en ny sag herom til politisk beslutning, herunder med de afledte økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 11: Fleksible udlejningsaftaler i almene boliger

03.00.00-G01-33-20

Resume

Denne sag handler om godkendelse af brug af skærpede udlejningskriterier i 4 almene boligafdelinger:

- Afd. 51, Højstrupparken.
- Afd. 34, Korsløkkeparken F.
- Afd. 9, Heliosvænget.
- Afd. 36, Heliosvænget.

Det er boligafdelinger, som ligger i boligområder, der er i risiko for at blive udsatte.

Boligorganisationerne og By- og Kulturforvaltningen ser et behov for at sikre en positiv udvikling i disse afdelinger.

Odense Kommune og de almene boligorganisationer har vedtaget en fælles Rameaftale om Udlejning af almene boliger. Rameaftalen trådte i kraft den 1. marts 2021 og varer frem til den 31. december 2024.

Aftalen indeholder principper for boligorganisationernes brug af strategiske udlejningsredskaber, som er med til at realisere aftalens formål om blandede bydele, økonomisk overkommelige boliger samt ingen udsatte boligområder. Strategiske udlejningsprincipper er blandt andet brug af udlejningskriterier og skærpede udlejningskriterier.

I almene boligafdelinger med udlejningskriterier vil en ansøger, der opfylder kriterierne, få tilbudt en bolig forud for andre ansøgere på ventelisten, som ikke kan opfylde udlejningskriterierne.

Rameaftalen giver mulighed for at anvende 4 skærpede udlejningskriterier:

- Beskæftigelse/i uddannelse
- Ren straffeattest
- Uddannelse over grundskoleniveau
- Indkomstniveau

Rameaftalen understøtter bystrategien og Odensemålet om, at Odense skal være en storby med blandede og velfungerende bydele. Den sikrer udviklingen af en varieret og socialt bæredygtig beboersammensætning i de almene boligområder.

Med denne sag ønsker By- og Kulturforvaltningen, at By- og Kulturudvalget og dernæst Økonomiudvalget godkender brug af skærpede udlejningskriterier i 4 boligafdelinger, hvor der er behov for at sikre en positiv udvikling.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Udlejningskriterier for almene boliger understøtter udviklingen af boligområderne i en retning, så boligområderne bliver en del af blandede og velfungerende bydele.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at Økonomiudvalget godkender udlejningsaftaler med skærpede udlejningskriterier i 4 almene boligafdelinger på Trin 1 i Rammeaftalen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod indstillingen, idet Enhedslisten er imod diskrimination af mennesker, der burde have nemmest ved at få en almen bolig.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i mødet.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Odense Kommunes og de almene boligorganisationers Rammeaftale om udlejning af almene boliger trådte i kraft den 1. marts 2021.

Aftalen sætter fælles rammer for udlejning og anvisning af almene familieboliger i perioden 1. marts 2021 – 31. december 2024. Aftalen indeholder principper for boligorganisationernes brug af strategiske udlejningsredskaber med henblik på at realisere aftalens formål om blandede bydele, ingen udsatte boligområder og økonomisk overkommelige boliger. Strategiske udlejningsprincipper er blandt andet brug af udlejningskriterier og skærpede udlejningskriterier.

Rammeaftalen understøtter bystrategien og Odensemålet om, at Odense skal være en storby med blandede og velfungerende bydele. Den sikrer udviklingen af en varieret og socialt bæredygtig beboersammensætning i de almene boligområder, hvor mangfoldighed er en styrke, og hvor der er plads til alle i fællesskabet.

I Rammeaftalen er det beskrevet, at Odense Kommune følger udviklingen i de almene boligområder og boligafdelinger med et monitoreringssystem. Systemet monitorerer indikatorer, der læner sig op ad regeringens ghettoparametre.

Styringsdialog og udlejningsaftaler (fleksibel udlejning)

Odense Kommune og de almene boligorganisationer kan indgå udlejningsaftaler for familieboliger i de boligafdelinger, hvor der er et behov. Det kan fx være en fordel med et udlejningskriterie, der giver fortrin for familier med børn i boligafdelinger med store lejligheder og en høj gennemsnitsalder.

Odense Kommune holder hvert år en styringsdialog med hver boligorganisation. Det er en lovpligtig styringsdialog, hvor blandt andet drift, effektivitet m.m. drøftes.

Ved den årlige styringsdialog gennemgår boligorganisationerne og kommunens boligafdelinger med udgangspunkt i monitoreringen samt boligorganisationernes beskrivelser og erfaringer fra de enkelte afdelinger. Det sker med henblik på enten at forny, aflyse eller lave nye udlejningsaftaler, hvor der er behov.

Udlejningsaftalerne giver boligsøgende på en venteliste, der opfylder visse kriterier (udlejningskriterier), fortrinsret på ventelisten forud for andre boligsøgende med højere venteliste-anciennitet.

I boligområder, der befinder sig på regeringens liste over udsatte boligområder eller ghettoområder, er det et lovmæssigt krav at indføre fleksibel udlejning med beskæftigelses- og uddannelseskriterier (skærpet fleksibel udlejning) (almenboliglovens § 60, stk. 4).

Kommunen skal beslutte udformning af udlejningskriterierne. I Odense Kommune viser erfaringen hidtil, at beslutningen om udformning af disse skærpede udlejningskriterier sker i tæt samarbejde med boligorganisationen for de afdelinger, der ligger i udsatte boligområder/ghettoområder.

De skærpede udlejningskriterier kan fastsættes, så de nøje afspejler de lokale forhold og behov i en boligafdeling. Rammeaftalen giver mulighed for at anvende 4 skærpede udlejningskriterier:

- Beskæftigelse/i uddannelse
- Ren straffeattest
- Uddannelse over grundskoleniveau
- Indkomstniveau

Hvis ingen boligsøgende på ventelisten opfylder udlejningskriterierne, vil ledige boliger blive anvist til den boligsøgende på ventelisten med længst anciennitet.

Det vil sige, at skærpet fleksibel udlejning er ikke en afvisning af boligsøgende, der gerne vil på ventelisten til en almen bolig i et udsat boligområde/ghettoområde.

Mens lovgivningen bestemmer brugen af fleksible udlejningskriterier i de udsatte boligområder og ghettoområder, sætter Rammeaftalen rammerne for brug af udlejningskriterier i andre boligområder og/eller boligafdelinger. Hertil er der udarbejdet en trappetrinsmodel.

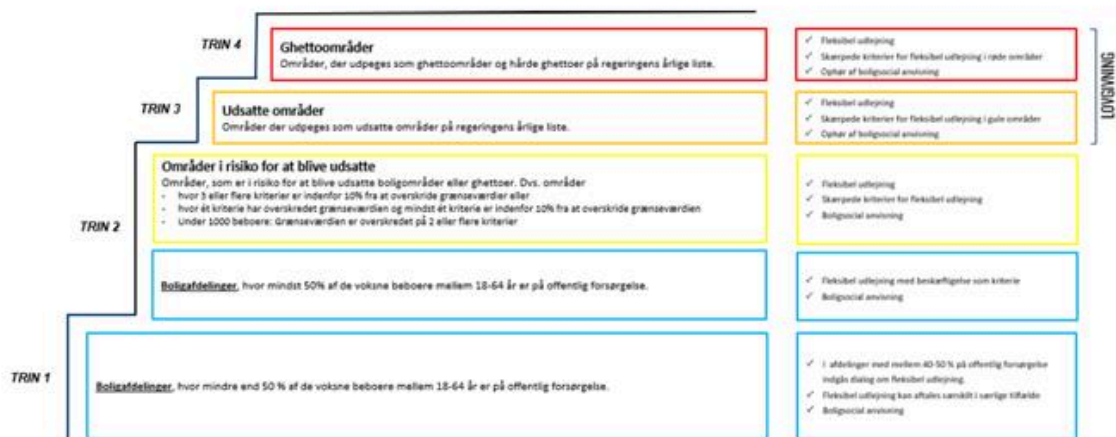
Trappetrinsmodellen

Da aftalen blev indgået, var 207 ud af i alt 271 boligafdelinger i Odense omfattet af Rammeaftalen.

Afdelinger, hvor alle boliger er ungdomsboliger, ældreboliger og bofællesskab, eller hvor alle boliger udlejes 100 % efter kommunal anvisning, er ikke en del af aftalen.

Alle øvrige sammenhængende boligområder og enkeltstående boligafdelinger er indplaceret i en trappetrinsmodel med fire trin. Det sker på baggrund af de udfordringer, som et boligområde eller en afdeling har. Hvert trappetrin bestemmer

brugen af skærpede udlejningskriterier i udlejningsaftalerne.

I de to øverste trin, trin 3 og 4, er udlejning defineret og bestemt af almenboliglovens regler om brug af fleksibel udlejning i udsatte boligområder og dækker de områder, der fremgår af regeringens liste.

Rammeaftalen indebærer, at der på trin 3 og 4 skal anvendes skærpede udlejningskriterier på de kriterier, der overskrider ghettolovgivningens grænseværdier.

Lovgivningen giver ikke mulighed for, at der kan benyttes kommunal boligsocial anvisning på trin 3 og 4.

Udlejning på de to nederste trin er bestemt af Rammeaftalen.

Trin 2 er for boligområder i risiko for at blive udsatte samt boligafdelinger med mere end 50 % på offentlig forsørgelse.

Der skal indføres skærpet fleksibel udlejning på de kriterier, som har overskredet ghettolovgivningens grænseværdier.

Er et kriterie inden for 10 % fra at overskride ghettolovgivningens grænseværdier, så kan der aftales skærpede udlejningskriterier. De skal efterfølgende godkendes af By- og Kulturudvalget samt Økonomiudvalget.

Trin 1 er for boligafdelinger, hvor mindre end 50 % er på offentlig forsørgelse. Fleksible udlejningskriterier kan aftales særskilt i afdelinger, hvor mellem 40-50 % er på offentlig forsørgelse. Aftalerne skal godkendes i By- og Kulturudvalget samt Økonomiudvalget.

Nedenfor (tabel 1) er oplyst de boligafdelinger, hvor By- og Kulturforvaltningen sammen med den pågældende boligorganisation anbefaler, at By- og Kulturudvalget samt dernæst Økonomiudvalget godkender, at der indgås aftale om anvendelse af fleksible udlejningskriterier. Der er også beskrevet, hvilke kriterier der ønskes godkendt.

Udlejningsaftalerne vil være gældende for 4 boligafdelinger med tilsammen 1.557 familieboliger.

Tabel 1

Bolig-organisation	Afd.	Trin	Boligområde	Parameter overskredet/ bufferzone	Skærpede udlejningskriterier	Begrundelse
FAB	Afd. 51, Højstrup-parken	1	Højstrupvej-kvarteret	Mere end 40 % på overførsels-indkomst	Ren straffeattest, Selvforsørgende, Uddannelse, Indkomstniveau	Området er netop kommet af listen for udsatte boligområder – der er stadig behov for kunne støtte den gode udvikling i afdelingen
FAB	Afd. 34, Korsløkke-parken F	1	Korsløkke-parken Øst	*	Ren straffeattest, Selvforsørgende, Uddannelse, Indkomstniveau	Området er netop kommet af listen for udsatte boligområder – der er stadig behov for kunne støtte den gode udvikling i afdelingen
Kristiansdal	Afd. 9, Helios-vænget	1	Dianavænget /Heliosvænget	*	Selvforsørgende	Området er i risiko for at komme på listen over udsatte boligområder
Kristiansdal	Afd. 36, Helios-vænget	1	Dianavænget/ Heliosvænget	*	Selvforsørgende	Området er i risiko for at komme på listen over udsatte boligområder

*Der er behov for udlejningskriterier for disse afdelinger, selvom monitoreringen for den enkelte afdeling ikke viser tendenser til en udvikling i en retning, hvor der er behov for udlejningskriterier. Afdelingerne er alle en del af et boligområde, der har udfordringer, der betyder, at der er risiko for, at boligområdet kommer på listen over udsatte boligområder.

Tabel 2 viser status for indgåede udlejningsaftaler for familieboliger fordelt på de 4 trin i trappetrinsmodellen pr. september 2021.

Tabel 2

			Antal afdelinger	Antal boliger
Trin 4	Ghetto/hård ghetto	lovpligtig	6	2.975
Trin 3	Udsatte boligområder	lovpligtig	6	746
Trin 2	Risiko for at blive udsat boligområde	skal ifølge rammeaftale	5*	
	Boligafdeling med over 50 % på offentlig forsørgelse			1.209*
Trin 2	Boligafdeling med parametre i bufferzonen	kan ifølge rammeaftale	*	*

Trin 1	Boligafdeling med 40-50 % på offentlig forsørgelse**	kan ifølge rammeaftale	4	1.557
Samlet			21	6.487

*Der er lavet aftaler om at indgå udlejningsaftaler med skærpede udlejningskriterier for flere afdelinger på trin 2, hvor parametrene ligger i bufferzonen. Der er i skrivende stund ikke fremsendt ansøgning fra alle boligorganisationerne, og derfor fremgår aftalerne ikke af denne liste.

** Aftalerne er gældende forudsat Økonomiudvalgets godkendelse.

Der er i alt 207 almene boligafdelinger i Odense Kommune, og pr. september 2021 er der udlejningsaftaler med skærpede udlejningskriterier for i alt 30 afdelinger svarende til 8.777 familieboliger.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 12: Lukket: Mulig udstilling på Møntergården 2022 - 2024

24.05.00-P20-11-21

Punkt 13: Odense står sammen mod banderne: Status på Odense Kommunes bandeindsats

27.25.08-G01-192-20

Resume

Odense Kommune har siden 2017 arbejdet målrettet med en aktiv bekæmpelse og forebyggelse af bander og bandekriminalitet. Som følge af en række politiske prioriteringer er der blevet afsat i alt 32,5 mio. kr. til initiativer i bandeindsatsen i perioden 2017 frem til og med det seneste budgetforlig for 2021.

Økonomiudvalget får halvårslige orienteringer om status på bandeinitiativerne. Status på de igangsatte initiativer er udfoldet i sagen og viser de igangsatte initiativer med følgende resultater:

1. Arbejdet i Specialenheden har resulteret i, at 78 borgere er kommet i job eller uddannelse. 67 borgere har i 2021 fået stoppet deres ydelse.
2. Arbejdet i Kontrolgruppen har resulteret i, at 62 sager er løftet mod rocker- og bandekriminelle til en samlet værdi af ca. 5,5 mio. kr.
3. Der er i alt i perioden november 2020 til 15. september 2021 udbetalt ca. 53.000 kr. fra bandepuljen.
4. 57 borgere har henvendt sig til det gratis, anonyme psykologtilbud. De typiske årsager til henvendelse er traumatiske hændelser, vold og trusler.
5. Pilotprojektet Stærkt fokus på forebyggelse og på at stoppe fødekæden til banderne er gennemført og evalueret i foråret 2020.
6. By- og Kulturforvaltningen har i juli aflyst det samlingsstedsforbud, der var gældende for ejendommen Ørstedsgade 12 fra den 24. marts. Aflysningen skyldes, at forvaltningen vurderer, at de tidligere lejere, eller lignende grupperinger, ikke vil benytte lejemålet fremadrettet.
7. Odense Kommune deltager fortsat i det Nationale Råd for Bandebekæmpelse. Der har ikke været afholdt møder i rådet siden seneste status i maj.

Initiativer aftalt i budgetforlig 2021

8. Der er fortsat tre borgere tilknyttet Socialt EXIT-program for udsatte. Dette er samme antal som ved seneste status i maj.
9. Som led i initiativet En særlig indsats for forebyggelse af kriminalitet hos børn og unge i multikriminelle familier er der nedsat en tværgående arbejdsgruppe. Arbejdsgruppen har udarbejdet en overordnet rammebeskrivelse for en model for styrket tidlig opsporing målrettet børn og unge i multikriminelle familier. Modellen forventes pilotafprøvet i 2022.
10. Som led i den koordinerende funktion i forhold til arbejdet med byens kriminelle er der blevet nedsat en ekspertgruppe, der har forsknings- og evidensbaseret såvel som praktisk erfaringsbaseret viden inden for bandeområdet.

Med udgangspunkt i den fremlagte status skal Økonomiudvalget drøfte fremdrift, retning og eventuelle justeringer for de konkrete initiativer i bandeindsatsen.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller i samarbejde med Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, at Økonomiudvalget drøfter status på bandeindsatsen.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense Byråd besluttede i 2017 at styrke indsatsen mod bander i Odense. Efterfølgende har byrådet løbende afsat midler til yderligere indsatser. Indsatserne er forankret i Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen. Der er siden 2017 samlet prioriteret 32,5 mio. kr. til bandeindsatsen i Odense.

Igangsatte initiativer i Odense Kommunes bandeindsats 2017-2020

Der er siden 2017 iværksat følgende initiativer i den samlede bandeindsats:

1. Specialenheden (Beskæftigelses- og Socialforvaltningen).
2. Opnormering af Kontrolgruppen (Beskæftigelses- og Socialforvaltningen).
3. Støtte til socialt udsatte (Beskæftigelses- og Socialforvaltningen).
4. Gratis anonymt psykologtilbud til ofre for og vidner til bandekriminalitet (Børn- og Ungeforvaltningen).
5. Pilotprojekt: Stærkt fokus på forebyggelse og på at stoppe fødekæden til banderne (Børn- og Ungeforvaltningen).
Projektet er gennemført og evalueret i foråret 2020.
6. Lukning af bande- og klubhuse (By- og Kulturforvaltningen).
7. Odense Kommunes deltagelse i Det Nationale Råd for Bandebekæmpelse (Nationalt initiativ i Bandepakke III).

Initiativer aftalt i budgetforlig 2021

8. Socialt EXIT-program for udsatte, der oplever afpresning og vold fra bandekriminelle (Beskæftigelses- og Socialforvaltningen).
9. En særlig indsats for forebyggelse af kriminalitet hos børn og unge i multikriminelle familier (Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen).
10. Strategisk koordinerende funktion i forhold til arbejdet med byens kriminelle grupperinger (Borgmesterforvaltningen).

Status på initiativerne

Nedenfor følger en status og afrapportering på de forskellige initiativer i Odense Kommunes samlede bandeindsats.

1. Specialenheden

Formålet med Specialenheden er at gennemføre en særlig systematisk beskæftigelsesindsats over for bandekriminelle, der modtager offentlig forsørgelse. Dette sker via hyppige jobsamtaler, aktivering, sanktionering og skærpede sanktionsmuligheder ved manglende rådighed, samarbejde eller fremmøde til beskæftigelses- og uddannelses tilbud.

Specialenheden har desuden en central rolle i understøttelsen af kriminelle borgeres exit fra bandemiljøet og samarbejder med Kriminalforsorgen om at sikre den gode løsladelse, når borgere har afsonet straf.

Specialenheden er placeret i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Status pr. 15. september 2021

Der er en fin fremdrift i Specialenhedens arbejde, hvor resultaterne er i overensstemmelse med de politisk besluttede målsætninger for enheden. Der er aktuelt et kontinuerligt flow af nye borgere i specialenheden.

Specialenheden er den 22. juni 2021 blevet en del af Al Capone-samarbejdet. Enheden vurderer, at samarbejdet er relevant, og at enheden kan bidrage med en række oplysninger om fx virksomheder, som kan være relevante for SKAT, informationer om miljøet fra Specialenhedens perspektiv. Specialenheden vurderer, at de oplysninger, som enheden bidrager med i samarbejdet, er meget relevante og anvendelige for de øvrige deltagere i samarbejdet, herunder fx SKAT, Politiet og Kontrolgruppen. Der er også mange relevante oplysninger, som enheden kan få adgang til gennem deltagelse i samarbejdet.

En stor del af borgerne er ikke motiveret for en ændring i eget liv. Enheden gennemfører derfor mange sanktioner, da borgerne ikke ønsker at medvirke i deres beskæftigelsessag.

Fra Specialenhedens etablering i juni 2017 er 78 borgere kommet i job eller uddannelse. Dette antal anser Beskæftigelses- og Socialforvaltningen som tilfredsstillende. Forvaltningen ser ligeledes en positiv tendens i, at der i 2021 er en større andel af borgere, der har fastholdt job eller uddannelse tre måneder efter sagens afslutning. Figur 1 nedenfor viser antallet af borgere, der er lykkedes med at fastholde et job eller uddannelse tre måneder efter, at deres sag er blevet afsluttet.

Tabel 2 nedenfor viser antallet af borgere, der har fået stoppet deres ydelse. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen forventer, at der i 2021, sammenlignet med 2020, vil være flere borgere, der får stoppet deres ydelse. Forvaltningen ser derudover en øget tendens til, at borgerne, herunder borgere med tilknytning til bandemiljøet, ikke ansøger om offentlig forsørgelse i samme omfang som tidligere. Forvaltningen vurderer, at dette er et resultat af det styrkede aktiveringskrav, som Specialenheden har implementeret.

Fastholdelse i job/uddannelse 3 måneder efter afslutning i beskæftigelsessystemet				
	Ej tilbagefald		Tilbagefald	
År	Antal personer	Procent	Antal personer	Procent
2021	7	70,0 %	3	30,0 %
2020	15*	68,2 %	7	31,8 %
2019	9	56,2 %	7	43,8 %
2018	9	50,0 %	8	50,0 %

*Note: Tallet for 2020 er blevet opdateret i forhold til den seneste status i maj. Det skyldes, at de endelige tal for 2020 først kan opgøres tre måneder efter årsskiftet. De endelige tal for 2020 var derfor ikke opgjørt ved seneste status i maj 2021.

Tabel 2. Borgere, der er blevet stoppet i deres ydelse

Borgere, der er blevet stoppet i deres ydelse	
År	Antal personer
2021	67
2020	102
2019	74
2018	57

Borgere i EXIT-programmet

Som led i en aktiv bekæmpelse af bandekriminalitet har Specialenheden et stort fokus på at motivere borgerne til en exit fra det bandekriminelle miljø. Der er på nuværende tidspunkt tre borgere tilknyttet EXIT-programmet. To borgere er i visitation og forventes at blive tilknyttet EXIT-programmet.

2. Kontrolgruppen

Med byrådets beslutning om en styrket bandeindsats i februar 2017 blev der afsat midler til en opnormering af Odense Kommunes Kontrolgruppe, der bekæmper bedrageri med offentlige ydelser. Opnormeringen på tre medarbejdere skulle sikre et større provenu, der på længere sigt skulle finansiere Specialenheden. Med opnormeringen kommer der et styrket fokus på at afdække og stoppe socialt bedrageri blandt bande- og rockermedlemmer. Kontrolgruppen arbejder tæt sammen med blandt andet Udbetaling Danmark, SKAT og Fyns Politi for at begrænse uberettiget udbetaling af sociale ydelser. Kontrolgruppen er i placeret i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Status pr. 15. september 2021

Kontrolgruppen har fortsat fokus på at stoppe ydelser og kræve tilbagebetalinger.

Der er en fin fremdrift i Kontrolgruppens arbejde. I perioden fra den 1. januar 2018 frem til den 28. oktober 2021 har Kontrolgruppen løftet 62 sager mod rocker- og bandekriminelle og eventuelle mødre til deres børn til en samlet værdi på ca. 5,5 mio. kr. Det vurderes at være et tilfredsstillende niveau, blandt andet under de vilkår, som lovgivningen indtil nu har sat op. De løftede sager fordeler sig jævnt henover årene med omtrent 15 pr. år. Der lægges et løbende konstant pres på målgruppen, og der træffes afgørelser de steder, hvor det er muligt. Sagerne omhandler blandt andet stop for uberettigede enligydelse, uoplyste udrejser til udlandet samt ikke mindst indtægter og formue, der afdækkes i forbindelse med, at Kontrolgruppen indhenter udskrifter af kontobevægelser mv. Det er i øvrigt kendetegnende for sager med rocker- og bandemedlemmer, at provenuet pr. sag er lidt højere end gennemsnitsprovenuet for andre sager i Kontrolgruppen. I 2020 var gennemsnitsprovenuet i Kontrolgruppen pr. løftet sag således ca. 77.000 kr., mens den i sager med rocker- og bandemedlemmer var på ca. 135.000 kr.

Al Capone-indsatsen er et samarbejde mellem Fyns Politi, SKAT og Kontrolgruppen. Rigspolitiet har i 2021 intensiveret indsatsen i landets politikredse. Det har resulteret i, at Kontrolgruppen sammen med Fyns Politi har kunnet skærpe og systematisere indsatsen yderligere.

Kontrolgruppen indgår derudover i et nyt fælles projekt om socialt bedrageri, hvor der også er fokus på rocker-/bandesituationen. Fyns Politi er tovholder for projektet, som omfatter tre politikredse.

Formålet med projektet er at sikre, at borgere, der svindler med sociale ydelser, afsløres og retsforfølges. Det gælder både bandemedlemmer og andre borgere.

Målet med projektet er at skabe større viden om, hvad der fører til anmeldelse af sager om socialt bedrageri. Projektet skal også bidrage til at forebygge socialt bedrageri.

3. Status på puljen for støtte til socialt udsatte borgere

Byrådet har afsat 3,0 mio. kr. i perioden 2018-2019 målrettet støtte til socialt udsatte, der er i risiko for afpresning, vold mv. fra byens bandekriminelle. Som følge heraf er der nedsat en pulje, der skal støtte frivillige sociale foreninger og organisationer, der hjælper socialt udsatte Odenseborgere, der oplever sådanne problemstillinger. Derudover har puljen til formål, at flere socialt udsatte borgere anmelder episoder med vold, afpresning mv. til Fyns Politi. Indsatsen er placeret i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

På baggrund af et større restbeløb i puljen efter 2018 besluttede Økonomiudvalget den 20. februar 2019 en ny model for anvendelse af puljens midler, se tabel 4.

Tabel 4. Pulje for støtte til frivillige organisationer, der hjælper og støtter socialt udsatte

Anvendelse af puljemidler	2019	2020	2021	2022	I alt
Tilskud Projekt Husvild	200.000	200.000	200.000	200.000	800.000
Tilskud Kirkens Korshær og Reden	20.000	20.000	20.000	20.000	80.000
Finansiering af Udsatteambassadør" (gadeplansmedarbejder)	300.000	420.000	420.000	420.000	1.560.000
Buffer (til uforudsete støttebehov)	90.000	90.000	90.000	90.000	360.000
					2.800.000

Det er således muligt at støtte de frivillige sociale organisationer i perioden 2019-2022. Der er desuden ansat en "udsatteambassadør" (gadeplanmedarbejder) i fire år, hvis primære opgave er at støtte og rådgive socialt udsatte – herunder sikre et tæt samarbejde med Fyns Politi på det mere operationelle niveau. Udsatteambassadøren er blevet en fast del af gademiljøet. Det betyder, at målgruppen af udsatte borgere har lettere ved at opsøge hjælp, hvis der opstår problemer eller utryghed omkring bander i miljøet. Der er ligeledes afsat midler til uforudsete støttebehov, hvis bandemiljøet i Odense bliver styrket yderligere – og socialt udsatte som følge heraf vil opleve en stigning i afpresning, trusler mv.

Status pr. 15. september 2021

I perioden november 2020 til 15. september 2021 er der i alt udbetalt ca. 53.000 kr. fra bandepuljen. Disse midler er blandt andet anvendt til hjælpe en ung borger væk fra Odense som led i vedkommendes vidnebeskyttelsesprogram med etablering på et opholdshjem i en anden kommune. Der er siden seneste status den 26. maj blevet udbetalt ca. 11.000 kr. fra bandepuljen.

4. Status på gratis anonymt psykologtilbud

Økonomiudvalget bemyndigede den 21. marts 2018 Borgmesterforvaltningen til at fastlægge organiseringen af tilbuddet. Som følge heraf blev der ansat to psykologer i tilbuddet, der er organiseret og fysisk placeret med Psykologteamet. Det er et gratis tilbud om anonym psykologrådgivning (støttende og terapeutiske samtaler, rådgivning og koordinerende hjælp) til odenseanske ofre for eller vidner til en banderelateret forbrydelse. Tilbuddet har været i drift siden november 2018 og er placeret i Børn- og Ungeforvaltningen.

Status pr. 15. september 2021

Psykologtilbuddet udvikler sig fortsat som forventet. Der har siden tilbuddets opstart været 57 henvendelser og med 3 nye henvendelser siden seneste status i maj 2021. Der bliver arbejdet med en stadig mere specialiseret viden i særlige banderelaterede sager med psykologiske problemstillinger. Det er forventningen, at der fortsat vil være en stigning i antallet af henvendelser – primært som følge af et tættere samarbejde med andre aktører i kommunen.

Nedenfor ses en kort status på aktiviteterne i psykologtilbuddet.

Gratis rådgivning:

- Forløbene er kendetegnet ved høj kompleksitet på grund af mange aktører i sagen (fx sagsbehandlere, kontaktpersoner, sikkerhedskonsulenter, SSP og Politi), et højt trusselsniveau og komplicerede psykologiske problemstillinger i den enkelte sag.
- De typiske årsager til henvendelse: En traumatisk hændelse (67%), vold (40%) og trusler (83%).

Synlighed, opøgende arbejde og netværksdannelse:

- Den fremskudte funktion hos SSP fokuserer på både ad hoc sparring og supervision hver 14. dag på konkrete sager.
- Der arbejdes aktuelt på et formaliseret samarbejde med Offerrådgivningen med fokus på brobygning og sparring.
- Der er indledende drøftelser omkring et samarbejde med Enhed for Negativ Social Kontrol.
- Der gives rådgivning til fagpersoner i kommunen, der kan opleve et behov for sparring i særlige banderelaterede sager med psykologiske problemstillinger.
- Der er etableret mulighed for, at fagpersoner kan invitere psykologer fra tilbuddet med til en "Gå med"-samtale med henblik på afklaring og eventuel brobygning.
- Der er løbende møder i den faglige operationelle gruppe – omend aktiviteten har været nedsat som følge af Covid-19.

5. Stærkt fokus på forebyggelse og på at stoppe fødekæden til banderne

Projektet er afsluttet og evalueret i foråret 2020.

6. Status på Odense Kommunes mulighed for at lukke bande- og rockerklubhuse

Med Bandepakke III fra den 1. juli 2017 fik kommunerne mulighed for at nedlægge forbud mod bandeklubhuse og rockerborge. Denne indsats er placeret under By- og Kulturforvaltningen.

Status pr. 15. september 2021

Den 24. marts 2021 nedlagde By- og Kulturforvaltningen et samlingsstedsforbud på ejendommen Ørstedsgade 12 i Odense. Forbuddet blev fremsat over for en gruppe med tilknytning til bandemiljøet i Odense og var gældende fra den 24. marts 2021 og tre måneder frem.

Den 6. juli 2021 har By- og Kulturforvaltningen været på besigtigelse af lejemålet Ørstedgade 12, st. tv.

Ved besigtigelsen fremstod lejemålet ikke i en stand, der gav forvaltningen anledning til at formode, at de tidligere lejere vil vende tilbage. Derudover vurderede forvaltningen, at det ikke er sandsynligt, at lignende grupperinger vil benytte lejemålet.

Forvaltningen besluttede derfor at aflyse det tinglyste opholdsforbud, så det ikke længere har retsvirkning. Det begrundes med, at en fortsat tinglysning af opholdsforbuddet på ejendomme vil være stærkt bebyrdende for ejendommens ejer og ikke proportionel i forhold til den aktuelle situation.

Sagen er herefter lukket.

Forvaltningen har ikke siden ovenstående sag modtaget henvendelser fra borgere eller fået materiale fra politiet, som har givet anledning til at tage forbudsordningen i anvendelse målrettet ovennævnte eller andre specifikke ejendomme i Odense Kommune.

7. Status på Odense Kommunes deltagelse i Det Nationale Råd for Bandebekæmpelse

Med Bandepakke III blev det Nationale Råd for Bandebekæmpelse etableret den 20. august 2018. Rådet skal sikre et kontinuerligt pres på banderne – og skal sikre en løbende koordinering og et mere smidigt samarbejde på tværs af kommuner og andre offentlige myndigheder. Odense Kommune har en fast plads i rådet.

Status pr. 15. september 2021

Der er ikke afholdt møder i rådet siden seneste statusrapportering i maj.

8. Socialt EXIT-program for udsatte

Med Budget 2021 har forligspartierne aftalt, at der skal etableres et Socialt EXIT-program målrettet udsatte borgere i Odense Kommune. Formålet er at hjælpe de udsatte til en ny start i en anden kommune, hvis de lever med vold, trusler og afpresning fra byens kriminelle. Det er således aftalt, at der skal arbejdes for at ændre den nationale lovgivning, så det bliver muligt at etablere denne løsning for de udsatte. Der er afsat 3,5 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til et Social EXIT-program.

Status pr. 15. september 2021

Odense Kommune har, ligesom ved seneste status i maj 2021, tre borgere i Social EXIT-programmet.

Odense Kommune har gennem Socialt EXIT-programmet aktuelt to borgere på forsorgshjem i andre kommuner. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen arbejder fortsat på at hjælpe disse to borgere med at etablere sig i egen bolig i andre kommuner, da de ikke kan vende tilbage til Odense Kommune. Forvaltningen har intensiveret opfølgningsindsatsen grundet de langvarige ophold på forsorgshjem.

Borgerne er fortsat socialt dårligt fungerende, og derfor har forvaltningen inddraget relevante forsorgshjem i arbejdet med at finde passende boliger. Derudover er forvaltningen i gang med at undersøge muligheden for at yde borgerne støtte i egen bolig, når der opstår en mulighed for at finde en passende bolig i de relevante byer. Dette arbejde besværliggøres dog af, at forvaltningens visitator ikke har juridisk grundlag for at hjælpe borger med at finde egen bolig udenfor Odense Kommune. Forvaltningens visitator har derfor begrænsede handlemuligheder i arbejdet med at finde en passende bolig i andre byer end Odense.

Den tredje borger er aktuelt i et efterforsningsforløb, og forvaltningen arbejder på at etablere et botilbud med bostøtte efter § 85 i serviceloven.

Foruden de tre borgere, der er tilknyttet EXIT-programmet, anvendes en del af indsatserne fra programmet over for en fjerde borger, der ikke er i målgruppen. Den pågældende borger opholder sig aktuelt i et sommerhus tildelt af Fyens Politi, fordi borgeren er truet efter at have vidnet i retten. Forvaltningen samarbejder med politiet om at finde en stabil og permanent løsning i egen bolig, da borgeren ikke kan vende tilbage til Odense.

9. En særlig indsats for forebyggelse af kriminalitet hos børn og unge i multikriminelle familier

I Budget 2021 har forligspartierne udtrykt, at de vil gøre op med fødekæden til kriminelle miljøer. Dette skal ske ved en særlig kriminalitetsforebyggende indsats målrettet børn og unge i multikriminelle familier. Med dette udgangspunkt er det ønsket, at der bliver udarbejdet en model med fokus på screening af børn og unge i denne målgruppe.

Status pr. 15. september 2021

En arbejdsgruppe på tværs af Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen med repræsentanter fra SSP-Odense og Center for Familier og Unge (CFU) har udarbejdet en overordnet rammebeskrivelse for en model for styrket tidlig opsporing målrettet børn og unge i multikriminelle familier.

Modellen baserer sig på erfaringer fra indsatsen "Stærke Fællesskaber for Alle", hvor der anvendes systematisk screening af børn og unge på baggrund af kriminogene faktorer.

Da indsatsen omhandler en kompleks målgruppe på tværs af flere fagområder, vil modellen i første omgang blive pilotafprøvet i 2022. Det vil ske inden for rammerne af det eksisterende tilbud "Stærke Fællesskaber for Alle".

Der vil blive givet status på modellens potentiale ved næste afrapportering til Økonomiudvalget i foråret 2022.

10. Koordinerende funktion i forhold til arbejdet med byens kriminelle

Formålet med den koordinerende funktion er at opsamle erfaringer og stå for et eftersyn af de eksisterende indsatser. Funktionen skal også indhente best practice fra andre kommuner og lande. Derudover skal funktionen sikre strategisk rådgivning af Økonomiudvalget og relevante forvaltninger.

Status pr. 14. oktober 2021

Der er nedsat en ekspertgruppe bestående af Stine Lukowski (formand), Christina Ruben, Linda Kjær Minke og Jesper Weimar Pedersen. Ekspertgruppen har til opgave at:

1. Få indsigt i Odense Kommunes indsatser mod bander og kriminelle grupperinger gennem analyser af indsatser, effekter og interviews.
2. Indhente erfaringer og best-practice fra andre kommuner og lande samt skabe overblik over forskning og undersøgelser, der har været på området de senere år.
3. anbefale og rådgive Økonomiudvalget og relevante forvaltninger om konkrete handlinger på baggrund af de indhentede erfaringer. Handlingerne skal kunne omsættes til konkrete initiativer.

Ekspertgruppen blev lanceret medio oktober og vil arbejde i perioden 1. november 2021 til ultimo februar 2022. Herefter påbegyndes anden fase med udgangspunkt i en drøftelse i Økonomiudvalget om implementering af ekspertgruppens anbefalinger.

Økonomiudvalget har fået forelagt en orienteringssag den 29. september 2021, hvori de er blevet orienteret om formålet med ekspertgruppen, den konkrete sammensætning samt organiseringen.

Økonomi

Med bevillingen i Budget 2021 på 15,0 mio. kr. i perioden 2021-2023 er der prioriteret samlet 32,5 mio. kr. til bandeindsatsen i Odense siden 2017.

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 14: Introduktion i forbindelse med nyt Byråd 2022-25

00.22.00-A26-1-21

Resume

Efter kommunalvalget den 16. november 2021 konstitueres det nyvalgte byråd for den kommunale valgperiode 2022-2025 i Odense Kommune. I denne sag skal Økonomiudvalget drøfte introduktion i forbindelse med tiltrædelse af det nye byråd.

Direktørgruppen besluttede den 26. oktober 2020 at nedsætte en tværgående arbejdsgruppe, som fik til opgave at udarbejde introduktionsmateriale og program for de nye byråds- og udvalgsmedlemmer. I forbindelse med introduktionsforløbet af det nuværende byråd blev der foretaget såvel midtvejsevaluering som endelig evaluering af introduktionsforløbet, herunder kvalitativ såvel som kvantitativ evaluering og drøftelser i alle politiske udvalg. Konklusionen var, at der generelt var stor tilfredshed med introduktionsprogrammet blandt byrådsmedlemmerne. På den baggrund besluttede direktørgruppen, at en væsentlig del af elementerne i introduktionsprogrammet fra 2017 skulle genbruges. Derudover besluttede Direktørgruppen at genanvende de bærende principper for tilrettelæggelsen af introduktionsprogrammet, dog med tilføjelse af et princip om ”introduktion til det politiske håndværk”:

- Balance mellem byrådsfokus og udvalgsfokus.
- Modtagerorienteret.
- Differentieret og målrettet.
- Inddragelse af politikere.
- Tydelig introduktion til administrativ støtte.
- Introduktion til det politiske håndværk.

De bærende principper samt erfaringer fra afviklingen af introduktionsprogrammet i 2017/18 har dannet grundlag og afsæt for udarbejdelse af introduktionsprogrammer og materiale for kommende byråd, og derfor er der ligeledes lagt vægt på følgende:

- Generel større vægt på det sociale.
- Introduktion til brug af byrådsite.
- Light introduktion til økonomi og jura (både skriftligt og ved møde).
- Temamøder af kortere varighed og efter kl. 16.00.
- Grundig introduktion til udvalgsarbejdet samt rådmandens rolle.
- Ensartethed i introduktionsmateriale og program.

Dette betyder konkret, at hovedfokus på det skriftlige materiale har været, at det fremstår let, tilgængeligt og som en brugbar introduktion til det enkelte nye byrådsmedlem og fagudvalgsmedlem. Herudover, at der opleves ensartethed i visuel layout, omfang af materiale samt i de udvalgs-specifikke introduktionsprogrammer. Bilag vedlægges ikke, der henvises i stedet til byrådsitet, og derudover præsenteres, når det giver mening i forhold til indhold og opgave (fx strategier og/eller politikker).

I forhold til introduktionsprogrammerne betyder principper og evaluering, at der er indarbejdet ensartethed i fagudvalgenes introduktionsprogrammer. Temamøder er skåret i mængde og tid, og omdrejningspunktet for døgnsseminar vil være sociale elementer samt introduktion til det politiske arbejde. Derudover arbejdes der forvaltningsvis med evaluering og overlevering fra nuværende tilkommende fagudvalg.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter introduktionen af det tiltrædende byråd for perioden 2022-2025.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Introduktionsprogram for byråd 2021-2022_UDKAST

Punkt 15: Status på sommeren 2021 i Odense

24.05.00-P20-10-21

Resume

Denne sag er en orientering om status på turismesommeren 2021 i Odense. Overordnet set har det været en god turismesommer. Overnatningstal fra Danmarks Statistik for juli og august viser, at byens hoteller har klaret sig godt. Her ses således en vækst på antal solgte værelser på 10,8% i forhold til 2019. Mange af Odenses attraktioner har ligeledes meldt om høje besøgstal for sommeren. Eksempelvis meddeler Kunstmuseum Brandts om en stigning i juli måned, på 70% i forhold til 2019.

Cityforeningen har ingen konkrete tal for sommeren, men vurderer, at det har været en rigtig god periode med mange besøg både i byens butikker og på spisestederne.

Sommeren blev officielt skudt i gang med Odense Opening. Trods Coronarestriktioner, blev det ugelange event afviklet succesfuldt og med stor opbakning.

Foråret og sommeren har også budt på en lang række andre arrangementer, som alle har nydt godt af med midler fra Oplev Odense Puljen. Puljens midler stammer fra de 10 mio. kr., som blev afsat på budgetforliget for 2021 til åbningen af det nye H.C. Andersen Hus. I skrivende stund er der ydet tilskud til 20 vidt forskellige, kulturelle arrangementer med både børn og voksne i fokus. Tilbagemeldinger fra arrangørerne viser, at arrangementerne generelt har været velbesøgte.

Visit Odenses hjemmeside har været velbesøgt hele sommeren og ligger flot i forhold til 2019 (sidste reelle sæson før nedlukningen). De nye Byværter har været til stede i bybilledet fra ultimo juni til primo september og har i alt givet 6614 henvisninger til gæster i byen.

For mere dybdegående beskrivelser samt tal henvises til vedlagte bilag med en samlet oversigt.

Orientering givet.

Punkt 16: Trivselsmåling 2021

87.15.00-P05-1-21

Resume

Stadsdirektør Stefan Birkebjerg Andersen orienterer om resultaterne af trivselsmålingen for 2021 på tværs af Odense Kommune og i Borgmesterforvaltningen.

Orientering givet.

Bilag

Trivselsrapport 2021 Odense Kommune

Trivselsrapport 2021 Borgmesterforvaltningen

Punkt 17: Årligt foretræde Odense Havn A/S

24.00.00-G01-140-21

Resume

I henhold til Odense Kommunes Ejerpolitik afgiver de omfattede selskaber én gang årligt en orientering til Økonomiudvalget.

Odense Havn vil blandt andet orientere om sit arbejde med FN's Verdensmål, og hvordan de engagerer kunder/borgere i dette arbejde.

Odense Havn vil også orientere om, hvordan de arbejder med og sikrer kontrol af arbejdsklausuler og sociale klausuler.

Fra Odense Havn deltager selskabets bestyrelsesformand Lars Therkildsen og adm. direktør Carsten Aa.

Fra By- og Kulturforvaltningen deltager adm. direktør Morten Møller Iversen.

Fra Borgmesterforvaltningen deltager chefkonsulent Brian Frederiksen.

Orientering givet.